Finansutskottets betänkande 2019/20:FiU21

Vårändringsbudget för 2020

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag i vårändringsbudgeten för 2020, med de ändringar som följer av riksdagens tidigare beslut om två extra ändringsbudgetar för 2020. Förslagen i propositionen innebär att de anvisade medlen ökar med 60,3 miljarder kronor, varav 41,6 miljarder hänförs till åtgärder till följd av utbrottet av coronaviruset.

I propositionen föreslås att utgiftstaket av finanspolitiska skäl ska höjas för innevarande år. I propositionen finns även förslag till ändringar som påverkar statens inkomster, däribland ett förslag om ändring i inkomstskattelagen som innebär en begränsning av investeraravdraget. Det finns också ett förslag om beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten. Ändringarna i inkomstskattelagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2020. När det gäller lagändringarna om kemikalieskatten föreslås att bestämmelser om registrerade handlare, lagerhållare och om godkännanden och återkallelse ska träda i kraft den 1 september 2020 och att övriga ändringar ska träda i kraft den 1 oktober 2020. Propositionen innehåller också andra förslag om ändringar i statens budget för 2020, såsom nya och ändrade bemyndiganden om ekonomiska åtaganden, ändrade anslagsändamål och ändrade uppdrag för två statliga bolag.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet finns tre särskilda yttranden (M, SD, V).

Behandlade förslag

Proposition 2019/20:99 Vårändringsbudget för 2020.

Tre yrkanden i en följdmotion.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut 3
Redogörelse för ärendet 7
Ärendet och dess beredning 7
Utskottets överväganden 8
Vårändringsbudget för 2020 8
Propositionen 8
Motionen 37
Kompletterande information 38
Yttranden från andra utskott 38
Utskottets ställningstagande 39
Särskilda yttranden 41
1. Vårändringsbudget för 2020 (M) 41
2. Vårändringsbudget för 2020 (SD) 41
3. Vårändringsbudget för 2020 (V) 45
Bilaga 1
Förteckning över behandlade förslag 47
Propositionen 47
Följdmotionen 49
Bilaga 2
Regeringens förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag 2020 51
Bilaga 3
Utskottets förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag 2020 55
Bilaga 4
Regeringens förslag till nya och ändrade beställningsbemyndiganden 2020 59
Bilaga 5
Regeringens förslag till ändrad beräkning av inkomsterna i statens budget 2020 60
Bilaga 6
Regeringens lagförslag 61
Bilaga 7
Skatteutskottets yttrande 2019/20:SkU10y 78
Bilaga 8
Civilutskottets yttrande 2019/20:CU4y 87
Bilaga 9
Försvarsutskottets yttrande 2019/20:FöU8y 91
Bilaga 10
Socialutskottets yttrande 2019/20:SoU4y 98
Bilaga 11
Arbetsmarknadsutskottets yttrande 2019/20:AU5y 107

Tabell

Tabell Yttranden från andra utskott 39

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Vårändringsbudget för 2020

Utgiftstaket för staten
Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 1 742 miljarder kronor för 2020.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:99 punkt 8.

Ändrad inkomstberäkning, ändrade utgiftsramar, ändrade anslag samt nya och ändrade beställningsbemyndiganden
Riksdagen

a) godkänner ändrad beräkning av inkomster för 2020 enligt regeringens förslag,

b) godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade anslag enligt utskottets förslag i bilaga 3,

c) bemyndigar regeringen att under 2020 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:99 punkterna 32 och 34 samt bifaller delvis proposition 2019/20:99 punkt 33.

Lagstiftning som ligger till grund för ändrad inkomstberäkning
Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),

2. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet,

3. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),

4. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),

5. lag om ändring i lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:99 punkterna 1–5.

Övriga förslag som ligger till grund för ändrad inkomstberäkning
Riksdagen

a) godkänner att regeringen genom försäljning till bokfört värde överlåter de byggnader som stiftelsen Thielska Galleriet disponerar på fastigheten Djurgården 1:1 i Stockholm till stiftelsen Thielska Galleriet,

b) godkänner att regeringen från försäljningsintäkterna vid en försäljning av de byggnader som stiftelsen Thielska Galleriet disponerar på fastigheten Djurgården 1:1 i Stockholm får avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till byggnaderna, dels de direkta försäljningsomkostnader som uppkommer för staten vid en försäljning.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:99 punkterna 6 och 7.

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning
Riksdagen godkänner att regeringen under 2020 förvärvar en del av fastigheten Umeå Stadsliden 3:10 för 85 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:99 punkt 11.

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap
Riksdagen

a) bemyndigar regeringen att för 2020 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Försvarets materielverks behov av rörelsekapital som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 46 500 000 000 kronor,

b) bemyndigar regeringen att besluta om försäljning av två ubåtar av Södermanlandklass med syftet att ubåtarna ska ägas av Polen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:99 punkterna 12 och 13.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg
Riksdagen godkänner det föreslagna namnet på och användningen av anslaget 1:11 Insatser för ökad tillgänglighet inom hälso- och sjukvården.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:99 punkt 14.

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom
Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 2:1 Pensionsmyndigheten.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:99 punkt 15.

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning
Riksdagen

a) godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:16 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling,

b) bemyndigar regeringen att under 2020–2022 för anslagen 2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå och 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå besluta om årliga medlemsavgifter till kunskaps- och innovationsplattformen KIC Healthy living inom hälsa under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Health) på högst 900 000 kronor för vart och ett av anslagen,

c) bemyndigar regeringen att under 2020 besluta om medlemskap i en kunskaps- och innovationsplattform inom klimatområdet under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Climate-KIC) och att under 2020–2025 för anslaget 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå besluta om en årlig medlemsavgift på högst 150 000 kronor,

d) bemyndigar regeringen att under 2020–2022 för anslaget 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå besluta om årliga kapitaltillskott till Infrafrontier GmbH på högst 500 000 kronor,

e) bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation besluta om en medlemsavgift till det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem High Performance Computing (Euro-HPC) på högst 25 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:99 punkterna 16–20.

Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel
Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:10 Gårdsstöd m.m.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:99 punkt 21.

Utgiftsområde 24 Näringsliv
Riksdagen

a) bemyndigar regeringen att under 2020–2022 för anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen KIC Raw materials under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Raw materials) på högst 350 000 kronor,

b) bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag besluta om kapitaltillskott på högst 2 950 000 000 kronor till Almi Företagspartner AB,

c) bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag besluta om kapitaltillskott på högst 300 000 000 kronor till Statens Bostadsomvandling AB (SBO),

d) bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag besluta om kapitaltillskott på högst 75 000 000 kronor till Apotek Produktion & Laboratorier AB,

e) godkänner det ändrade uppdraget för Statens Bostadsomvandling AB (SBO) i enlighet med regeringens förslag,

f) godkänner det ändrade uppdraget för Teracom Group AB i enlighet med regeringens förslag,

g) bemyndigar regeringen att under 2020 göra ett ekonomiskt åtagande i form av ett aktieägaravtal mellan ägarna till Instrument in Support of Trade Exchanges (Instex),

h) bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet besluta om dels förvärv av aktier i Instex, dels tillskott av kapital till Instex till ett belopp om sammanlagt högst 3 000 000 kronor,

i) bemyndigar regeringen att besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 200 000 000 000 kronor,

j) bemyndigar regeringen att under 2020 ställa ut kreditgarantier för exportkrediter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 500 000 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:99 punkterna 22–31.

Åtgärder med anledning av förslagen
Riksdagen avslår motion
2019/20:3606 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkandena 1–3.

Stockholm den 11 juni 2020

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Elisabeth Svantesson (M), Oscar Sjöstedt (SD), Emil Källström (C), Ulla Andersson (V), Charlotte Quensel (SD), Karolina Skog (MP), Sofia Westergren (M), Josefin Malmqvist (M), Teres Lindberg (S), Gulan Avci (L), Sultan Kayhan (S), Ida Drougge (M), Anna Vikström (S), Magnus Persson (SD) och Fredrik Stenberg (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Med stöd av 9 kap. 4 § regeringsformen kan riksdagen under budgetperioden besluta om en ny beräkning av statens inkomster och om nya eller ändrade anslag. Enligt 7 kap. 9 § riksdagsordningen är det finansutskottet som bereder förslag om ändringar i statens budget. Av 11 kap. 18 § framgår att huvudregeln är att ändringar i statens budget beslutas av riksdagen genom ett enda beslut.

I vårändringsbudgeten för 2020 (prop. 2019/20:99) föreslår regeringen ändringar i statens budget för 2020. Vidare föreslås en ändring av utgiftstaket för staten för 2020. I propositionen finns även förslag som påverkar statens inkomster, däribland två förslag till lagändringar om begränsning av investeraravdraget och beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten.

Propositionen bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna.

En följdmotion har väckts med anledning av propositionen.

Finansutskottets behandling avser propositionens yrkanden 1–8 och 11–34. En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilaga 1. Propositionens yrkanden 9 och 10 om förslag till ändringar vad gäller presstödet har behandlats i konstitutionsutskottets betänkande 2019/20:KU13 (rskr. 2019/20:237).

I bilaga 2 redovisas regeringens förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag för 2020. I bilaga 3 redovisas utskottets förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag för 2020. I bilaga 4 redovisas regeringens förslag till nya och ändrade beställningsbemyndiganden och i bilaga 5 redovisas regeringens förslag till ändrad inkomstberäkning. I bilaga 6 finns regeringens lagförslag.

Flera av förslagen i ändringsbudgeten rör övriga utskotts ämnesområden, och därför har finansutskottet gett samtliga utskott tillfälle att yttra sig över förslagen. Fem utskott har yttrat sig. Yttrandena finns i bilaga 7–11.

Utskottets överväganden

Vårändringsbudget för 2020

Utskottets förslag i korthet
Riksdagen godkänner i huvudsak regeringens förslag till ändrade utgiftsramar och anslag för 2020, med de ändringar som följer av riksdagens tidigare beslut om två extra ändringsbudgetar för 2020. De anvisade medlen ökar med 60,3 miljarder kronor 2020 varav 41,6 miljarder kronor hänförs till åtgärder till följd av utbrottet av coronaviruset.

Riksdagen fastställer utgiftstaket till 1 742 miljarder kronor för 2020 i enlighet med regeringens förslag.

Riksdagen godkänner regeringens förslag till ändrad beräkning av inkomster för 2020.

Riksdagen antar regeringens förslag till lagändringar. Det innebär bl.a. att investeraravdraget anpassas så att det är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen. Vidare ändras reglerna för beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten.

Riksdagen godkänner regeringens förslag till nya och ändrade bemyndiganden om ekonomiska åtaganden och godkänner ändrade anslagsändamål samt ändrade uppdrag för två statliga bolag.

Riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden.

Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD) och 3 (V).

Propositionen

Inledning

I propositionen anförs att sedan statens budget för 2020 överlämnades har förutsättningarna för regeringens politik ändrats på ett genomgripande sätt. Spridningen av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 har inneburit en global kris med stora konsekvenser för människors liv och hälsa. Samtidigt har virusutbrottet fått stora konsekvenser på ekonomin i Sverige och internationellt. För att mildra effekterna av virusutbrottet och minska virusets spridning har regeringen vid fem tillfällen under våren 2020 innan förslaget till vårändringsbudget presenterades lämnat propositioner med förslag om extra ändringsbudgetar för 2020. Propositionerna har avsett kreditgarantier till flygföretag (prop. 2019/20:136, bet. 2019:20:FiU52, rskr. 2019/20:188), stöd vid korttidsarbete och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199–202), kreditgarantier för lån till företag (prop. 201720:142, bet. 2019/20:FiU54, rskr. 2019/20:195),

ytterligare åtgärder på skatteområdet (prop. 2019/20:151, bet. 2019/20:FiU55, rskr. 2019/20:204) och ytterligare åtgärder till följd av coronaviruset, såsom förändringar i arbetslöshetsförsäkringen och studiestödet (prop. 2019/20:146, bet. 2019/20:FiU56, rskr. 2019/20:207–212).

I det förslag till ändringar i statens budget för 2020 som nu lämnas ingår ytterligare åtgärder för att mildra utbrottets effekter för Sverige och svensk ekonomi. Förslaget innehåller även den insats för välfärd och trygghet som presenterades i januari 2020, samt andra ändringar till följd av utgiftsökningar eller ändrade förutsättningar sedan riksdagens beslut om budgetpropositionen för 2020.

Konsekvenser för statens budget

Förslagen som lämnas i propositionen innebär att de anvisade medlen ökar med 60,3 miljarder kronor netto. Anslagsökningarna uppgår till 61,1 miljarder kronor och anslagsminskningarna till 0,8 miljarder kronor. Av nettoeffekten hänförs 41,6 miljarder kronor till åtgärder till följd av utbrottet av det nya coronaviruset och 5,8 miljarder kronor till insatsen för välfärd och trygghet som presenterades i januari 2020. Vidare hänförs 11 miljarder kronor till förändringar av regelstyrda anslag och direkta effekter av ändrade makroekonomiska förutsättningar. Resterande 1,9 miljarder kronor hänförs till ytterligare oförutsedda utgiftsökningar och omständigheter som enligt regeringen ställer krav på ändringar av statens budget. Statens budgetsaldo försämras med 59,2 miljarder kronor till följd av förslagen i propositionen. Skillnaden mellan saldoeffekten och utgiftseffekten förklaras av att det anvisas medel för täckning av en utnyttjad anslagskredit som påverkade saldot 2019. Den offentliga sektorns finansiella sparande försämras med 55,3 miljarder kronor till följd av förslagen i propositionen. Skillnaden mellan saldoeffekten och påverkan på det finansiella sparandet förklaras främst av regeringens förslag om kapitaltillskott till bolag och en inomstatlig betalning av en skatteskuld, som inte har någon effekt på det finansiella sparandet.

De största utgiftsökningarna hänförs till stöd till kommunsektorn på 20 miljarder kronor, stöd vid korttidsarbete på 17,1 miljarder kronor, arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd på 7,5 miljarder kronor, kapitaltillskott till statliga bolag på 3,3 miljarder kronor, föräldraförsäkring på 1,7 miljarder kronor, bidrag till lönegarantiersättning på 1,6 miljarder kronor och en utökning av arbetsmarknadspolitiska program på 1,2 miljarder kronor.

På inkomstsidan av statens budget lämnas förslag som beräknas öka statens inkomster med 28 miljoner kronor 2020. Det handlar om en begränsning av investeraravdraget och beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten som vardera beräknas öka inkomsterna med 10 miljoner kronor, samt ett inlevererat överskott från Statens fastighetsverk på 8 miljoner kronor.

Regeringen föreslår nya och ändrade beställningsbemyndiganden, där den största ökningen av statens åtaganden hänförs till investeringar med anledning av trängselskatt i Stockholm på 10,5 miljarder kronor.

Utgiftstaket för staten

I propositionen anförs att utgiftstaket är den övergripande restriktionen för budgetprocessen i termer av totala utgifter. Från det att nivån på taket fastställts för det tredje tillkommande året, till dess att det året passerat understryks behovet av prioriteringar mellan olika utgifter. Regeringen konstaterar att utgiftstaket är ett effektivt verktyg för att uppnå målet för det finansiella sparandet och långsiktigt hållbara finanser.

För att utgiftstaket ska kunna fylla denna funktion är utgångspunkten att de nivåer som riksdagen har beslutat om inte ska ändras till följd av andra orsaker än s.k. tekniska justeringar. Det framgår av skrivelsen Ramverk för finanspolitiken (skr. 2017/18:207, bet. 2017/18:FiU32, rskr. 2017/18:334). I skrivelsen betonas samtidigt att det inte finns några formella hinder för riksdagen att besluta om att ändra en tidigare fastställd nivå på utgiftstaket. Utan en sådan ordning skulle en ny regerings möjligheter att vidta förändringar i finanspolitiken kraftigt begränsas och finanspolitiken skulle inte heller kunna anpassas till nya, helt ändrade yttre förutsättningar. Det är också förenligt med den praxis som har utvecklats att en ny regering lämnat förslag om ändrade nivåer på utgiftstaket som en del av en förändrad inriktning av finanspolitiken.

I propositionen konstateras dock att en regering inte tidigare har lämnat förslag om förändringar av den reella nivån på ett utgiftstak som tidigare har föreslagits av samma regering. Regeringen framhåller att de samhällsekonomiska kostnaderna av att ändra denna ordning på sikt skulle kunna bli stora. Vikten av att kunna anpassa finanspolitiken till nya, helt ändrade yttre förutsättningar har dock lyfts fram i olika sammanhang. I 2013 års vårproposition utvecklade regeringen sin syn på tillämpningen av utgiftstaket och utrymmet för flexibilitet i hanteringen (prop. 2012/13:100 bil. 4). Regeringen slutsats var att en redan fastställd nivå på utgiftstaket i sällsynta fall kan behöva ändras om det är en förutsättning för att en lämplig stabiliseringspolitik ska kunna bedrivas, givet att de offentliga finanserna inte äventyras. Regeringen ansåg att nuvarande system med utgiftstak medger en sådan flexibilitet. Finansutskottet delade regeringens bedömning på denna punkt (bet. 2012/13:FiU20, rskr. 2012/13:300).

Regeringen anför i propositionen att de direkta ekonomiska följderna av utbrottet av det nya coronaviruset och de mycket långtgående konsekvenser som utbrottet riskerar att få för svensk ekonomi är en yttre omständighet som motiverar att utgiftstakets nivå höjs för 2020. Därmed kan finanspolitiken på ett ändamålsenligt sätt anpassas till de nya förutsättningarna, enligt regeringen.

Regeringen föreslår sammantaget i propositionen och i de fem tidigare förslagen om extra ändringsbudgetar för 2020 ändrade anslagsnivåer på 85,5 miljarder kronor. I huvudsak är det åtgärder som följer av den aktuella krissituationen. Det är enligt regeringen i nuläget svårt att förutse vilka behov av statliga åtgärder som kan komma att uppstå framöver i takt med att krisen utvecklas. Mot bakgrund av den exceptionella situationen anför regeringen att det vid fastställandet av den nya nivån på utgiftstaket för 2020 bör beaktas att ytterligare åtgärder kan behöva vidtas. Det finanspolitiska ramverket är

utformat så att en aktiv finanspolitik som leder till en avvikelse från överskottsmålet är förenlig med ramverket om den är motiverad av stabiliseringspolitiska skäl. Regeringen redogör för sin syn på hur den aktuella stabiliseringspolitiken förhåller sig till det finanspolitiska ramverket i 2020 års ekonomiska vårproposition (prop. 2019/20:100).

Regeringen anför mot denna bakgrund att riksdagen av finanspolitiska skäl bör höja den beslutade nivån på utgiftstaket för 2020 med 350 miljarder kronor. Utgiftstaket för staten, inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget, föreslås därmed fastställas till 1 742 miljarder kronor för 2020.

Förslag som påverkar statens inkomster

Anpassning av investeraravdraget på grund av EU:s regler om statligt stöd

Investeraravdrag

För att stimulera tillgången till kapital för mindre företag infördes den 1 december 2013 ett investeraravdrag. Det är ett avdrag i inkomstslaget kapital för fysiska personer som förvärvar andelar i ett företag av mindre storlek.

Investeraravdraget är ett statligt stöd enligt bestämmelserna i fördraget om Europiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Det har anmälts till och godkänts av Europeiska kommissionen t.o.m. den 31 december 2019. Regeringen har anmält stödet för fortsatt godkännande fr.o.m. den 1 januari 2020, men kommissionen har inte fattat något beslut. Regeringen har fått indikationer på att anmälan bedöms vara ofullständig och därför inte utgör ett tillräckligt underlag för att kunna pröva om åtgärden är förenlig med EU:s regler om statligt stöd.

Enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget är stöd, som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion som utgångspunkt oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

Bestämmelserna för investeraravdraget utformades ursprungligen i enlighet med kommissionens riktlinjer för statligt stöd för att främja riskkapitalinvesteringar i små och medelstora företag. I juli 2014 antog kommissionen nya riktlinjer för att främja riskfinansieringsinvesteringar. Enligt de nya riktlinjerna kan bara investerare som står i en oberoende ställning till det företag som investeringen avser få skattelättnader. Genom en lagändring från den 1 januari 2016 anpassades reglerna för investeraravdrag till de nya riktlinjerna.

Regeringen anför i propositionen att med de justeringar som föreslås kommer investeraravdraget att uppfylla de villkor som kommissionen ställt upp. Investeraravdraget i dess ändrade utformning behöver därför inte anmälas till kommissionen för statsstödsgodkännande.

Investeraravdraget bör utformas så att det är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen

Regeringen föreslår att investeraravdraget utformas så att det är förenligt med villkoren i den s.k. allmänna gruppundantagsförordningen.

Huvudregeln är att kommissionen utifrån EU:s regler om statligt stöd måste pröva och godkänna statliga stödåtgärders förenlighet med den inre marknaden innan de kan träda i kraft. Kommissionen har dock antagit förordningar på olika områden, varigenom vissa kategorier av stöd anses förenliga med EUF-fördraget under förutsättning att vissa villkor uppfylls (s.k. gruppundantagsförordningar). I dessa fall kan medlemsstaterna införa åtgärder inom ramen för förordningen utan att behöva iaktta det normala förfarandet med föranmälan och kommissionens godkännande av åtgärderna.

Kommissionen har antagit den allmänna gruppundantagsförordningen. Genom förordningen förklaras vissa kategorier av stöd vara förenliga med bestämmelserna om den inre marknaden i artikel 107 och 108 i EUF-fördraget. I förordningen anges vilka grupper av stödåtgärder som är undantagna från skyldigheten att anmäla åtgärder till kommissionen innan de genomförs.

Den nuvarande allmänna gruppundantagsförordningen tillämpas t.o.m. den 31 december 2020. Kommissionen har aviserat att förordningen ska förlängas i två år t.o.m. den 31 december 2022 i avvaktan på en sammantagen översyn av förordningen och andra regelverk om statsstöd.

Som framgår ovan löpte kommissionens godkännande av investeraravdraget ut den 31 december 2019. På grund av den svenska lagstiftningsprocessen har det inte varit möjligt att ändra reglerna om investeraravdrag i 43 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) innan dess. Eftersom godkännandet har löpt ut finns en risk för att investeraravdrag hänförliga till förvärv av andelar efter den 31 december 2019 utgör olagligt stöd. Det är därför enligt propositionen viktigt att den befintliga regleringen i inkomstskattelagen om investeraravdrag ändras så att den kan anses förenlig med den allmänna gruppundantagsförordningen.

Investeraravdrag ska bara få göras vid en investering i ett företag som inte har varit verksamt på någon marknad eller har varit verksamt på en marknad mindre än sju år

Regeringen föreslår att investeraravdrag bara ska få göras om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet inte har varit verksamt på någon marknad eller har varit verksamt på en marknad mindre än sju år efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad.

En skattskyldig kan enligt de nuvarande bestämmelserna i 43 kap. inkomstskattelagen få investeraravdrag vid förvärv av andelar i ett företag oavsett hur länge företaget varit verksamt på en marknad. Den allmänna gruppundantagsförordningen omfattar bara företag som har varit verksamma på en marknad i mindre än sju år. Stödet i sin nuvarande utformning ryms således inte inom förordningen. Den omständigheten att det inte finns någon tidsbegränsning i reglerna om investeraravdraget innebär också att det krävs

en ingående förhandsbedömning som visar på ett marknadsmisslyckande för företag som varit verksamma på en marknad i sju år eller längre för att stödet ska kunna godkännas enligt kommissionens riktlinjer.

En anpassning av investeraravdraget till den allmänna gruppundantagsförordningen innebär vidare att förordningens regler om rapporteringsskyldighet blir tillämpliga för stödet. Reglerna innebär bl.a. att medlemsstaterna till kommissionen ska lämna dels information om stödåtgärderna via ett elektroniskt anmälningssystem, dels en årlig rapport.

Investeraravdrag ska inte beviljas om företaget handlas på en MTF-plattform

Regeringen föreslår att ett företag inte ska anses vara ett företag av mindre storlek om någon andel av företaget behandlas på en MTF-plattform eller motsvarande utanför EES.

Ett villkor för att ett riskfinansieringsstöd ska vara förenligt med den allmänna gruppundantagsförordningen är att det bara ges till onoterade små och medelstora företag.

Även enligt bestämmelserna om investeraravdrag ställs vissa krav på företaget i vilket andelar har förvärvats. En förutsättning är att det är fråga om ett företag av mindre storlek. Ett företag är inte av mindre storlek om någon andel av företaget är upptagen till handel på en reglerad marknad eller motsvarande marknad utanför EES.

Kretsen av företag som omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen är således i detta avseende snävare än kretsen av företag som omfattas av investeraravdraget eftersom bara andelar upptagna på en reglerad marknad undantas från investeraravdraget medan förordningen bara omfattar onoterade företag. För att investeraravdraget ska uppfylla kraven i förordningen krävs därför att tillämpningsområdet för stödet begränsas till förvärv av andelar i onoterade företag.

Investeraravdrag ska inte beviljas om företaget ska betala tillbaka olagligt stöd eller befinner sig i ekonomiska svårigheter

Regeringen föreslår att investeraravdrag inte ska beviljas för förvärv av andelar i ett företag som är föremål för ett betalningskrav på grund av att ett beslut av kommissionen om att stöd beviljat av en svensk stödgivare är olagligt och oförenligt med den inre marknaden. Motsvarande ska gälla för förvärv av andelar i ett företag som är i ekonomiska svårigheter.

Den allmänna gruppundantagsförordningen tillämpas inte på stödordningar som inte uttryckligen utesluter utbetalning av individuellt stöd till ett företag som är föremål för ett betalningskrav på grundval av ett tidigare kommissionsbeslut om att ett stöd beviljat av samma medlemsstat är olagligt och oförenligt med den inre marknaden. För att säkerställa att investeraravdraget uppfyller villkoren i förordningen bör därför sådant ett avdrag inte beviljas för andelar i företag som är föremål för betalningskrav eller är i ekonomiska svårigheter.

Utökad kontrolluppgiftsskyldighet för företag i vilka andelar förvärvats

Regeringen föreslår att de företag som investeraravdraget hänför sig till ska lämna uppgift till Skatteverket om tidpunkten för andelarnas förvärvande, regionen där företaget finns och verksamhetsområdet.

Enligt den allmänna gruppundantagsförordningen är medlemsstaterna skyldiga att se till att viss information offentliggörs på en övergripande webbplats för statligt stöd på nationell och regional nivå. För att uppfylla detta krav måste vissa uppgifter om individuella stödmottagare inhämtas. I Sverige är det bl.a. Skatteverket som ska inhämta informationen och publicera uppgifterna.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 augusti 2020. Ändringarna i inkomstskattelagen ska tillämpas första gången på förvärv av andelar som sker efter den 31 juli 2020, och ändringarna i skatteförfarandelagen ska tillämpas första gången på kontrolluppgifter som lämnas efter den 31 juli 2020.

Konsekvenser

Enligt Skatteverkets statistikrapportering uppgick det samlade underlaget för investeraravdrag 2017 till knappt 178 miljoner kronor. Detta motsvarar investeringar på ca 355 miljoner kronor. De samlade avdragen på 178 miljoner kronor minskade skatteintäkterna med ca 53 miljoner kronor 2017. Samma år återfördes avdrag till en summa av 41 miljoner kronor motsvarande en ökning av skatteintäkterna på ca 12 miljoner kronor. Med återföringarna inräknade minskade skatteintäkterna med drygt 40 miljoner kronor 2017 till följd av investeraravdraget.

Enligt Skatteverkets uppgifter gjordes 3 675 investeraravdrag 2017. En enskild person eller ett dödsbo kan göra flera avdrag upp till motsvarande investeringar på maximalt 1,3 miljoner kronor oavsett i hur många företag som investeringarna görs. Antalet personer som gjorde investeraravdrag 2017 kan alltså vara lägre än antalet avdrag. Det kan enligt propositionen förväntas att omkring 18 procent av antalet investeraravdrag berörs av att avdraget begränsas till företag som inte varit verksamma på någon marknad eller har varit verksamma på en marknad mindre än sju år. Det motsvarar omkring 660 avdrag och sannolikt ett färre antal personer. Förslagen om att begränsa investeraravdrag till företag som varit verksamma på en marknad mindre än sju år, inte handlas på en MTF-plattform eller befinner sig i ekonomiska svårigheter innebär att de som investerar i den typen av företag inte längre kan få investeraravdrag. Kostnaden för den typen av investeringar blir högre, vilket gör att vissa personer kommer att avstå helt och andra att investera i mindre omfattning än vad som annars hade varit fallet.

Det saknas enligt propositionen uppgifter om hur stor andel av företagen som berörs av förslaget att inte bevilja investeraravdrag om företaget handlas på en MTF-plattform. Även om det förekommer bedöms andelen företag som handlas på en MTF-plattform vara relativt lågt. Baserat på uppgifter för 2017

från Skatteverket beräknas omkring 280 företag beröras av förslaget om att begränsa investeraravdraget till investeringar i företag som varit verksamma minst sju år. De företag som inte längre får eller får mindre investeringar på grund av begränsningen av investeraravdraget får försämrade möjligheter att finansiera expansioner av verksamheten via externt aktiekapital. Avdragen 2017 uppgick till 178 miljoner kronor. Eftersom halva investeringen får tas upp för investeraravdraget motsvarar 178 miljoner kronor i avdrag 356 miljoner kronor i investeringar.

Beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten

Skatt på kemikalier i viss elektronik

För skattepliktiga elektronikvaror som säljs till Sverige från andra länder inträder skattskyldighet enligt lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik (kemikalieskattelagen) som huvudregel när varan förs in till Sverige från ett annat EU-land eller när skyldighet att betala tull uppkommer vid import från tredjeland.

Om ett företag för in eller importerar en skattepliktig vara uppkommer normalt en skattskyldighet. Om en privatperson köper en skattepliktig vara från utlandet kan dock införseln eller importen i vissa fall undantas från beskattning. Enligt 13 § kemikalieskattelagen inträder, om vissa krav är uppfyllda, skattskyldigheten inte för en vara som säljs direkt från en utländsk säljare till en konsument i Sverige och som levereras från ett område utanför Sveriges territorium. Undantaget motiverades vid införandet av skatten främst med de stora praktiska problemen med att upprätthålla en fungerande beskattning i dessa situationer.

De problem som uppkommer vid beskattning av försäljning från utländska säljare direkt till svenska konsumenter kan delas in i tre övergripande kategorier – svårigheter att informera om skatten, upprätthållande och genomdrivande.

Principer för skattskyldighet vid försäljning från säljare i andra EU-länder direkt till svenska konsumenter

Regeringen föreslår att försäljare i andra EU-länder ska vara skattskyldiga för försäljningar av skattepliktiga produkter till svenska konsumenter om deras sammanlagda årliga försäljning överstiger ett visst tröskelvärde. Förmedlare föreslås bli skattskyldiga om de förmedlar försäljning av skattepliktiga varor från icke skattskyldiga säljare i andra EU-länder direkt till svenska konsumenter.

I propositionen anförs att det, som nämnts, uppkommer flera praktiska problem om en utländsk handlare skulle vara skattskyldig vid försäljning direkt till en konsument. Möjliga alternativ skulle enligt propositionen vara att beskatta den svenska konsumenten eller transportören. Vid en beskattning av konsumenten skulle det bl.a. i princip saknas möjligheter för Skatteverket att upptäcka försäljningar av elektronikprodukter från andra EU-länder till svenska konsumenter. När det gäller möjligheten att beskatta transportören

anförs i propositionen bl.a. att även om det i teorin finns möjligheter att beskatta den transportör som för in en skattepliktig vara i Sverige för andra punktskatter är det ovanligt att så sker. Vidare anförs att svårigheterna för Skatteverket att upptäcka försäljningar av elektronikprodukter från andra EU-länder till svenska konsumenter skulle kvarstå.

I propositionen anförs också att eftersom det inte bedöms lämpligt att konsumenten eller transportören blir skattskyldig i de aktuella situationerna återstår den utländske säljaren som en möjlig skattskyldig.

I propositionen anförs vidare att för mervärdesskatt är skattskyldigheten vid försäljning från utlandet reglerad genom bl.a. ett tröskelvärde för omsättningen. För att en säljare från ett annat EU-land ska betala mervärdesskatt i Sverige vid direktförsäljning till en svensk konsument krävs att värdet av säljarens sammanlagda omsättning i Sverige överstiger 320 000 kronor under det löpande eller föregående kalenderåret.

Regeringen anför att en möjlig lösning för att minska de praktiska problemen vid beskattning av försäljning direkt från säljare i andra EU-länder till svenska konsumenter är att införa ett liknande system för skatten på kemikalier i viss elektronik.

Regeringen föreslår också att det införs en definition av distansförsäljning. Med detta bör avses försäljning där varorna transporteras till Sverige från ett annat EU-land av säljaren eller någon annan för säljarens räkning och där köpet inte är yrkesmässigt för köparen. Skattskyldig blir den som säljer skattepliktiga varor genom distansförsäljning om den årliga försäljningen överskrider ett tröskelvärde om 100 000 kronor. Skattskyldigheten inträder i så fall när varan förs in i Sverige. Vidare bör gälla att aktörer som yrkesmässigt inom EU förmedlar distansförsäljningar av skattepliktiga varor, i de fall då säljarna inte själva är skattskyldiga, ska bli skattskyldiga om det årliga värdet av deras förmedlingar överstiger ett tröskelvärde om 100 000 kronor per år. Aktörerna blir en ny typ av skattskyldig. Tröskelvärdet för förmedling ska beräknas på samma sätt som vid försäljning.

Principer för skattskyldighet vid försäljning från säljare i tredjeländer direkt till svenska konsumenter

Regeringen föreslår att den nuvarande huvudregeln om att den som är skyldig att betala tullen eller hade varit skyldig att betala tullen om varan hade varit tullbelagd är skattskyldig vid försäljning från tredjeländer kvarstår, men utökas till att även omfatta försäljningar direkt till svenska konsumenter.

I propositionen framhålls att import från tredjeländer skiljer sig på flera punkter från införsel från ett annat EU-land. Den gränskontroll som kan göras mellan EU-länder är klart begränsad jämfört med möjliga gränskontroller gentemot tredjeländer. Nationella punktskatter får inte leda till gränsformaliteter mellan medlemsstater inom EU. Gentemot tredjeländer finns vissa internationella avtal för att underlätta handel, men möjligheterna till tullkontroll är ändå betydligt mer omfattande än inom EU. En viktig skillnad är skatteförfarandet i svensk rätt. För i princip alla svenska

punktskatter är skattskyldigheten vid import från tredjeländer kopplad till tullskulden. Skattskyldig vid skattepliktig import är den som är skyldig att betala tull eller skulle ha varit skyldig att betala tull om varan hade varit tullbelagd. Vid en försäljning direkt från en säljare i ett tredjeland till en konsument i Sverige är det normalt konsumenten som är skyldig att betala tull. Beskattningsmyndighet vid import från tredjeländer är normalt Tullverket och skatten deklareras och betalas samtidigt som tullen. På grund av detta är det vid försäljningar till privatpersoner i praktiken ofta transport- eller postföretag som ombesörjer tulldeklarationen som ombud för konsumenten. Detta system gäller som huvudregel även i kemikalieskattelagen. Försäljningar direkt från en utländsk säljare i ett tredjeland till en konsument i Sverige är dock, som nämnts ovan, undantagna skatt under vissa förutsättningar. För sådana försäljningar skiljer sig därför kemikalieskattelagen i dag från andra svenska punktskatter.

Vidare anförs i propositionen att en möjlig lösning skulle vara att ha kvar det system som i dag finns för skattskyldighet vid försäljning från tredjeländer och enbart ta bort det befintliga undantaget för försäljning direkt till svenska konsumenter. Ett sådant system skulle innebära att försäljningar inom EU och försäljningar från tredjeländer delvis hanteras olika eftersom försäljningar inom EU enligt det system som föreslås i vissa fall kan bli skattefria, vilket i så fall inte skulle kunna inträffa vid försäljning från tredjeländer. Skillnaden blir dock enligt propositionen i praktiken mycket liten eftersom skattefrihet vid försäljningar inom EU enbart kan uppkomma om försäljningen sker från ett företag vars årliga försäljning understiger tröskelvärdet och försäljningen inte förmedlas av en förmedlare vars omsättning från förmedlingar till Sverige överskrider tröskelvärdet.

Sammantaget gör regeringen bedömningen att den nuvarande huvudregeln om att den som är skyldig att betala tullen eller hade varit skyldig att betala tullen om varan hade varit tullbelagd är skattskyldig vid försäljning från ett tredjeland bör kvarstå, men utökas till att även omfatta försäljningar direkt till svenska konsumenter. Det befintliga undantaget för försäljningar direkt från en utländsk säljare till en svensk konsument tas bort för försäljningar från tredjeländer.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Bestämmelserna om registrerade EU-handlare, ändringarna om lagerhållare och justeringarna av godkännanden och återkallelse bör träda i kraft den 1 september 2020. Övriga lagändringar bör träda i kraft den 1 oktober 2020. Äldre bestämmelser bör gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Konsekvenser

Förslaget innebär att sådana försäljningar av skattepliktiga produkter från utländska aktörer direkt till svenska konsumenter som i dag är undantagna skatt ska beläggas med skatt. Från och med den 1 januari 2020 tas skatten ut

med 11 kronor per kilo för vitvaror och 163 kronor per kilo för övrig elektronik. Skatteintäkterna bedöms preliminärt öka med omkring 40 miljoner kronor per år. Ändringen föreslås träda i kraft den 1 oktober 2020, vilket ger en delårseffekt på omkring 10 miljoner kronor för 2020.

Vidare anförs i propositionen att förslaget syftar till att minska snedvridningen mellan utländska aktörer och svenska aktörer som säljer varor som är skattepliktiga enligt kemikalieskattelagen direkt till svenska konsumenter. De utländska aktörerna kan i dag i vissa fall sälja produkterna undantagna från skatt, vilket delvis missgynnar svenska säljare och den svenska marknaden för elektronikvaror som för närvarande omfattas av kemikalieskatten. Det finns ingen exakt statistik över i vilken utsträckning svenska konsumenter handlar dessa elektronikvaror från utländska aktörer och det är därför enligt propositionen svårt att utvärdera vad förslagen kommer att innebära för utländska och svenska företag.

Försäljning av Thielska Galleriet

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner att regeringen genom försäljning till bokfört värde överlåter de byggnader som stiftelsen Thielska Galleriet disponerar på fastigheten Djurgården 1:1 i Stockholm till stiftelsen Thielska Galleriet. Regeringen ska från försäljningsintäkterna få avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till byggnaderna, dels de direkta försäljningsomkostnader som uppkommer för staten vid en försäljning.

I propositionen anförs att staten genom Statens fastighetsverk äger fastigheten Djurgården 1:1 i Stockholm. På fastigheten finns byggnader som disponeras av stiftelsen Thielska Galleriet. Byggnaderna är del av ett statligt byggnadsminne. Stiftelsen överlät 1982 byggnaderna till staten genom gåva. Enligt villkoren i samband med gåvan ska byggnaderna tills vidare upplåtas till stiftelsen för att också fortsättningsvis nyttjas för samma ändamål som tidigare. Byggnaderna är belägna på mark som omfattas av den kungliga dispositionsrätten. Stiftelsen Thielska Galleriet bedriver verksamhet i byggnaderna i form av konstutställningar och restaurang- och kaféverksamhet. Verksamheten finansieras delvis med statsbidrag.

I betänkandet Statens kulturfastigheter – urval och förvaltning för framtiden (SOU 2013:55) bedömde utredaren att de aktuella byggnaderna inte av kulturhistoriska skäl behövde ägas av staten. Stiftelsen Thielska Galleriet framställde 2015 till Statens fastighetsverk önskemål om att få återförvärva de byggnader som stiftelsen disponerar till ett pris motsvarande det bokförda värdet. Bakgrunden är att stiftelsen som ägare till byggnaderna har större möjlighet att attrahera privat kapital med vilket man bl.a. kan vårda och förvalta byggnaderna. Statens fastighetsverk anser att byggnaderna inte behöver ägas av staten av kulturhistoriska skäl och att det därför finns förutsättningar för staten att överlåta byggnaderna. Riksantikvarieämbetet har tillstyrkt försäljningen, under förutsättning att det finns ekonomiska möjligheter för stiftelsen att vårda och förvalta byggnaderna och att hela

anläggningen, inklusive byggnader, park, vegetation och gångvägar som hör till anläggningen, vårdas så att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

Statens fastighetsverk anser att en överlåtelse ska få göras till ett pris som motsvarar det bokförda värdet för byggnaderna, vilket uppgår till ca 8,1 miljoner kronor. Det bokförda värdet motsvarar de icke avskrivna kostnader som staten haft för investeringar och förbättringar av byggnaderna och som till fullo inte betalats med den hyra som stiftelsen har erlagt. Enligt 8 kap. 7 § budgetlagen (2011:203) ska överlåtelse av statens egendom genomföras affärsmässigt om inte särskilda skäl talar mot det. Byggnadernas marknadsvärde uppskattas till 46,8 miljoner kronor vid en försäljning på en öppen marknad. En försäljning till någon annan än Stiftelsen Thielska Galleriet bedöms dock enligt propositionen inte vara möjlig med hänsyn till de inskränkningar i nyttjanderätten som gäller för byggnaderna. En försäljning bör därför enligt propositionen i stället kunna ske till bokfört värde. Vidare anförs i propositionen att det är viktigt att säkerställa byggnadernas framtida underhåll och förvaltning. Statens fastighetsverk har bedömt att 17 miljoner kronor är ett tillräckligt belopp för detta ändamål. En förutsättning för en överlåtelse är därför att stiftelsen kan uppvisa ett eget kapital om minst 17 miljoner kronor avsatt i en fond.

Ändrad beräkning av inkomsterna i statens budget för 2020

I bilaga 5 finns regeringens förslag till ändrad beräkning av inkomsterna i statens budget 2020.

Förslag som påverkar statens utgifter

Regeringen lämnar i propositionen förslag till ändringar av anslagens nivå för 89 anslag inom 22 utgiftsområden samt nya och ändrade beställningsbemyndiganden. Nedan redovisas förslagen per utgiftsområde. Beloppen är avrundade till en decimal.

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Ramen för utgiftsområde 1 Rikets styrelse ökas med 212,5 miljoner kronor 2020, enligt regeringens förslag.

Anslaget 6:1 Allmänna val och demokrati föreslås öka med 2,5 miljoner kronor 2020 eftersom länsstyrelsernas kostnader i samband med valet till Europaparlamentet 2019 blev högre än beräknat.

Vidare föreslår regeringen att anslaget 6:3 Datainspektionen ökas med 10 miljoner kronor eftersom uppgiften att besluta om tillstånd och utöva tillsyn över kamerabevakning har medfört högre utgifter än vad som tidigare beräknats.

Regeringen konstaterar att utbrottet av det nya coronaviruset innebär att tidningsbranschens redan svåra ekonomiska situation har förvärrats genom kraftigt minskade annonsintäkter. Att tidningarna kan fortsätta sin verksamhet och även distribueras i hela landet är särskilt viktigt i en tid när behovet av

nyheter och information är stort. Regeringen föreslår mot bakgrund av detta att anslaget 8:1 Mediestöd ökas med 200 miljoner kronor.

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Regeringen redovisar i propositionen att staten har en möjlighet att förvärva en del av fastigheten Umeå Stadsliden 3:10. Staten avyttrade fastigheten efter försvarsbeslutet 1996 (prop. 1996/97:4, bet. 1996/97:FöU1, rskr. 1996/97:36). Fastigheten är en del av Umeå garnison och värderas till 73 miljoner kronor. Enligt 8 kap. 7 § budgetlagen (2011:203) ska förvärv genom köp eller byte och försäljning genomföras affärsmässigt, om inte särskilda skäl talar mot det. I det aktuella fallet är förvärvet avsett att genomföras utan att objektet kommer ut till försäljning på marknaden. Det pris som staten betalar kan därför komma att överstiga marknadsvärdet. Regeringen bedömer att den aktuella fastigheten passar in i förvaltningen och samordningen av Försvarsmaktens anläggningar. Regeringen anför vidare att det är av stor vikt att säkra tillgången till fastigheten för att tillgodose det militära försvarets befintliga behov, liksom Försvarsmaktens långsiktiga behov av etablering i Umeå. Anskaffningskostnaden bedöms rymmas inom den kreditram som riksdagen har beslutat för Fortifikationsverkets investeringar i fastigheter och markanläggningar för 2020. Eftersom fastigheten har ett betydande värde och det är fråga om ett belopp som avviker från beräknat marknadsvärde bedömer regeringen att riksdagens godkännande av förvärvet bör inhämtas. Regeringen anför mot denna bakgrund att riksdagen bör godkänna att regeringen under 2020 förvärvar en del av fastigheten Umeå Stadsliden 3:10 för 85 miljoner kronor.

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Ramen för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution ökas med 10 miljoner kronor 2020, enligt regeringens förslag.

Anslaget 1:2 Tullverket föreslås öka med 10 miljoner kronor 2020 för att förstärka Tullverkets möjlighet att vid gränsen stoppa narkotika och vapen, bl.a. genom ökad närvaro.

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Ramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet ökas med 1 003 miljoner kronor 2020, enligt regeringens förslag.

Regeringen föreslår att anslaget 1:2 Säkerhetspolisen ökas med 40 miljoner kronor 2020 då det är angeläget att Säkerhetspolisen kan fortsätta att upprätthålla sin förmåga att skydda Sveriges demokratiska system, medborgarnas fri- och rättigheter samt den nationella säkerheten.

Enligt regeringen har antalet inkomna mål till domstolarna fortsatt att öka. Anslaget 1:5 Sveriges Domstolar föreslås därmed öka med 30 miljoner kronor, för att domstolarna med bibehållen kvalitet och effektivitet ska kunna hantera ett stort och ökat antal mål.

Kriminalvården har sedan hösten 2018 en ansträngd beläggningssituation och har under en tid haft ett ekonomiskt underskott. Effektiviserings- och besparingsåtgärder har inletts. Regeringen anför dock att det är angeläget att

myndigheten kan behålla tillräcklig bemanning och föreslår därför att anslaget 1:6 Kriminalvården ökas med 20 miljoner kronor.

Anslaget 1:8 Rättsmedicinalverket föreslås öka med 10 miljoner kronor eftersom det ökade ärendeinflödet inom den rättspsykiatriska verksamheten väntas medföra högre utgifter än beräknat.

Regeringen föreslår att anslaget 1:12 Rättsliga biträden m.m. ökas med 800 miljoner kronor mot bakgrund av att det ökade antalet inkomna mål till domstolarna medför en ökning av antalet förordnanden med rättsliga biträden.

Anslaget 1:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m. föreslås öka med 73 miljoner kronor då utgifterna för statens skaderegleringsverksamhet förväntas bli högre än beräknat.

Regeringen föreslår också att anslaget 1:18 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet ökas med 30 miljoner kronor, för att inom ramen för fonden för inre säkerhet finansiera resterande del av det nationella programmet och tidigare ekonomiska åtaganden.

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Ramen för utgiftsområde 5 Internationell samverkan ökas med 49 miljoner kronor 2020, enligt regeringens förslag.

Det handlar främst om anslaget 1:1 Avgifter till internationella organisationer som föreslås ökas med 39 miljoner kronor eftersom den försvagade kronkursen och utgifterna för FN:s fredsbevarande insatser medfört att Sveriges utgifter för avgifterna blir högre än vad regeringen tidigare beräknat.

Utbrottet av det nya coronaviruset har ökat behovet av konsulärt bistånd, och regeringen föreslår därför att anslaget 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet ökas med 10 miljoner kronor.

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Ramen för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ökas med 15 miljoner kronor 2020, enligt regeringens förslag.

Regeringen har efter förslag i budgetpropositionen för 2020 ett bemyndigade att 2020 under vissa förutsättningar besluta om export av JAS 39 C/D. För att möjliggöra en eventuell export föreslår regeringen en utökad kreditram för Försvarets materielverk. Förslaget innebär att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2020 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Materielverkets behov av rörelsekapital som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 46,5 miljarder kronor. Det är en ökning med 20 miljarder kronor jämfört med vad riksdagen tidigare bemyndigat regeringen (prop. 2019/20:1 utg.omr. 6, bet. 2019/20:FöU1, rskr. 2019/20:107).

Vidare har den polska regeringen begärt en offert på två svenska ubåtar av Södermanlandsklass. Regeringen anför att en försäljning skulle vara säkerhetspolitiskt betydelsefullt för Östersjöregionen, och exporten skulle

bidra till att behålla och utveckla Sveriges kompetens inom undervattensområdet. En av de aktuella ubåtarna togs ur drift 2011 och den andra är planerad att vara i drift t.o.m. 2021. En försäljning skulle enligt regeringen inte innebära en tidigareläggning av avvecklingen av den senare ubåten. Enligt regeringen kan den svenska staten komma att bli avtalspart, alternativt att staten säljer ubåtarna till industrin, som då blir avtalspart. Av 8 kap. 6 § budgetlagen framgår att regeringen får besluta om överlåtelse av lös egendom om egendomen inte längre behövs för statens verksamhet eller har blivit obrukbar eller om den inte anskaffats med statens medel. Eftersom en av ubåtarna fortfarande behövs för statens verksamhet krävs riksdagens godkännande. Enligt regeringen förutsätter försäljningen att ubåtarna modifieras, vilket skulle kunna innebära ett ekonomiskt åtagande för staten. En försäljning ska genomföras affärsmässigt, vilket ska garantera att staten minst får täckning för samtliga kostnader som iståndsättande av ubåtarna, utbildning av personal och annat stöd från svensk sida medför. Ett bindande anbud och utförsel ur Sverige av försvarsmateriel som utgör krigsmateriel enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel kommer att kräva tillstånd av Inspektionen för strategiska produkter. Regeringen föreslår mot bakgrund av detta att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om försäljning av de två ubåtarna med syftet att ubåtarna ska ägas av Polen.

Utbrottet av det nya coronaviruset medför ett ökat antal samtal till informationsnumret för stora olyckor och kriser vilket för SOS Alarm innebär ökade bemanningskostnader. Regeringen föreslår därför att anslaget 2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal ökas med 15 miljoner kronor.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) kommer att ges två nya uppdrag som avser etablering av ett kommunikationssystem. För att finansiera MSB:s kostnader för de nya uppgifterna föreslår regeringen att anslaget 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ökas med 5 miljoner kronor. Finansiering sker genom att anslaget 2:4 Krisberedskap minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Till följd av den försvagade kronkursen bedömer regeringen att Sidas del av kostnaderna vid utlandsmyndigheterna blir högre än beräknat. Regeringen föreslår därför att anslaget 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) ökas med 23 miljoner kronor 2020. Finansiering sker genom att anslaget 1:1 Biståndsverksamhet minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Utgiftsområde 8 Migration

Ramen för utgiftsområde 8 Migration föreslås öka med 180 miljoner kronor 2020.

Regeringen konstaterar att antalet öppna migrationsmål vid migrationsdomstolarna fortfarande är stort, vilket har lett till långa handläggningstider. För att minska antalet öppna migrationsmål och korta handläggningstiderna föreslår regeringen föreslår att anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål ökas med 180 miljoner kronor.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Ramen för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ökas med 2 361 miljoner kronor 2020, enligt regeringens förslag.

Det rör sig till största delen om anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, som sammantaget föreslås öka med 1 910 miljoner kronor. Mot bakgrund av att det pågående utbrottet av covid-19 innebär merkostnader för hälso- och sjukvården och omsorgen föreslår regeringen att anslaget ökas med 2 000 miljoner kronor för 2020. Samtidigt minskas anslaget med 32 miljoner kronor för att finansiera ökningen av anslaget 2:2 Insatser för vaccinberedskap, och med 58 miljoner kronor för att bidra till finansieringen av ökningen av anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag inom utgiftsområde 24 Näringsliv.

Vidare föreslås att anslaget 1:5 Bidrag till läkemedelsförmånerna ökas med 359 miljoner kronor eftersom kostnaderna för läkemedel inom förmånerna ökat mer än vad regeringen tidigare har beräknat.

Anslaget 1:6 Statens institutionsstyrelse föreslås öka med 250 miljoner kronor för att sänka kommunernas avgifter för placeringar vid särskilda ungdomshem och för att stärka säkerheten vid Statens institutionsstyrelses (Sis) institutioner. Ökningen finansieras genom en minskning med motsvarande belopp av anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. Regeringen bedömer inte att minskningen påverkar den redan beslutade och planerade verksamhet som finansieras från anslaget.

Anslaget 1:7 Sjukvård i internationella förhållanden förslås öka med 50 miljoner kronor eftersom ersättningar till andra länder för vård av pensionärer som är försäkrade i Sverige och har valt att bosätta sig i ett annat EES-land har ökat mer än beräknat.

Vidare föreslår regeringen att anslaget 1:11 Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna under 2020 tillfälligt ändrar anslagsnamn till Insatser för ökad tillgänglighet inom hälso- och sjukvården. Regeringen föreslår även att anslagets ändamål under 2020 tillfälligt utvidgas så att medel får användas av regionerna för utgifter för att ställa om hälso- och sjukvården för att möta de ökade tillgänglighetsbehov som coronaviruset medför, bl.a. när det gäller utbyggnad av intensivvårdsplatser. Regeringens förslag innebär sammantaget att anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till regionerna för att förbättra tillgängligheten i hälso- och sjukvården genom kortare köer och väntetider. Medel får även användas av regionerna för utgifter för att ställa om hälso- och sjukvården för att möta de ökade tillgänglighetsbehov som coronaviruset medför. Medel får också användas för bidrag till Sveriges

Kommuner och Regioner och till myndigheter för att stödja och följa upp regionernas tillgänglighetsarbete.

Folkhälsomyndigheten har i uppdrag att säkerställa tillgång till vaccinbehandling för hela befolkningen vid en influensapandemi, vilket görs genom avtal med vaccintillverkare. Uppdraget har enligt regeringen ingen koppling till det pågående utbrottet av det nya coronaviruset. Anslaget 2:2 Insatser för vaccinberedskap föreslås därför ökas med 32 miljoner kronor då befolkningsökningen och ökade vaccinpriser bedöms medföra att avtalskostnaderna för staten blir högre än i det senaste avtalet, som nuvarande anslagsnivå är beräknad på.

Regeringen föreslår även att anslaget 8:1 Socialstyrelsen ökas med 10 miljoner kronor 2020 då Socialstyrelsen getts i uppdrag att inrätta en samordningsfunktion för att stödja regionernas koordinering av tillgängliga intensivvårdsplatser inom landet.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Ramen för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning ökas med 7 miljoner kronor 2020, enligt regeringens förslag.

Anslaget 1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m. föreslås öka med 50 miljoner kronor eftersom de åtgärder i form av stöd till egenföretagare vid sjukdom som regeringen vidtagit med anledning av utbrottet av det nya coronaviruset ökat utgifterna mer än beräknat (se prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:201).

Samtidigt föreslås att anslaget 1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen minskas med 43 miljoner kronor för att finansiera ökningen av anslaget 2:1 Pensionsmyndigheten inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vd ålderdom

Ramen för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom ökas med 43 miljoner kronor 2020, enligt regeringens förslag.

Regeringen föreslår att anslaget 2:1 Pensionsmyndigheten ökas med sammanlagt 43 miljoner kronor. Regeringen har gett Pensionsmyndigheten i uppdrag att förbereda införandet av en ny socialförsäkringsförmån i form av ett tillägg till ålderspensionen och föreslår mot bakgrund av detta att anslaget ökas med 33 miljoner kronor. Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 10 miljoner kronor för att öka tillgängligheten till Pensionsmyndighetens kundservice. Finansiering sker genom att anslaget 1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning minskas med motsvarande belopp.

Anslaget 2:1 Pensionsmyndigheten används för myndighetens förvaltningsutgifter. Myndigheten samarbetar med och bidrar till de finansiella

förutsättningarna för Min Pension i Sverige AB, som tillhandahåller tjänsten ”Minpension”. Verksamheten, som finansieras till hälften av staten och till hälften av pensionsbolagen, är enligt regeringen en förutsättning för att Pensionsmyndigheten ska kunna realisera sitt informationsuppdrag. Regeringen föreslår därför att anslaget även ska få användas för utgifter för den verksamhet som bedrivs av Min Pension i Sverige AB.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Ramen för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn ökas med 1,7 miljarder kronor 2020, enligt regeringens förslag.

Ansökningarna om tillfällig föräldrapenning har ökat kraftigt i samband med utbrottet av det nya coronaviruset, vilket medför att utgifterna för tillfällig föräldrapenning bedöms öka mer än vad regeringen tidigare beräknat. Regeringen föreslår därför att anslaget 1:2 Föräldraförsäkring ökas med 1,7 miljarder kronor.

Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering

Ramen för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering föreslås öka med 5 miljoner kronor 2020. Anslaget 3:2 Jämställdhetsmyndigheten föreslås öka med 5 miljoner kronor eftersom det stöd för jämställdhetsintegrering som Jämställdhetsmyndigheten under 2018 och 2019 haft i uppdrag att ge till universitet och högskolor enligt regeringen bör fortsätta under 2020.

Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Ramen för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv ökas med 10,7 miljarder kronor 2020, enligt regeringens förslag.

Regeringen har gett Arbetsförmedlingen i uppdrag att säkerställa och vid behov återställa en ändamålsenlig lokal närvaro. Vidare innebär utbrottet av covid-19 bl.a. en ökad arbetslöshet. Anslaget 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader föreslås mot bakgrund av detta öka med 330 miljoner kronor.

Regeringen föreslår vidare att anslaget 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd sammanlagt ökas med 7 542 miljoner kronor. Regeringen anför att anslaget bör ökas med 5 720 miljoner kronor i huvudsak på grund av att antalet arbetslösa bedöms bli betydligt högre än tidigare beräknat. Dessutom innebar en högre arbetslöshet än förväntat förra året att 1 046 miljoner kronor av anslagskrediten för arbetslöshetsersättning 2019 användes, vilket innebär att resursutrymmet för 2020 minskat med motsvarande belopp. Vidare anför regeringen att arbetslöshetskassorna bör ges ett tillfälligt bidrag för att undvika långa handläggningstider och att anslaget därför bör ökas med 100 miljoner kronor. Slutligen bör anslaget ökas med 1 722 miljoner kronor för att hantera ett förväntat ökat deltagande i arbetsmarknadspolitiska insatser.

Mot bakgrund av de effekter det nya coronaviruset har på arbetsmarknaden föreslår regeringen att anslaget 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska

program och insatser sammanlagt ökas med 1 164 miljoner kronor. Anslaget föreslås öka med 984 miljoner kronor för att fler arbetssökande ska kunna ta del av tidiga arbetsmarknadspolitiska insatser. Anslaget föreslås också öka med 180 miljoner kronor för att stärka kommunernas möjligheter att skapa sommarjobb för ungdomar 2020.

Regeringen bedömer att antalet konkurser och rekonstruktioner kommer att öka till följd av coronaviruset, vilket innebär att utbetalningarna av lönegarantiersättningar väntas öka mer än beräknat under 2020. Anslaget 1:11 Bidrag till lönegarantiersättning föreslås därför öka med 1 629 miljoner kronor.

Anslaget 1:12 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar föreslås av regeringen öka med 50 miljoner kronor. Ökningen föreslås med anledning av att regeringen avser att tillfälligt förlänga den maximala tiden med rätt till stöd för nystartsjobb med 12 månader för de som redan har nystartsjobb.

Anslaget 2:3 Internationella arbetsgivarorganisationen (ILO), som används för utgifter för Sveriges medlemsavgift i ILO, föreslås öka med 5 miljoner kronor med anledning av växelkursförändringar. Finansiering sker delvis genom minskningar av anslaget 2:1 Arbetsmiljöverket med 0,5 miljoner kronor, anslaget 2:2 Arbetsdomstolen med 1,5 miljoner kronor och anslaget 2:5 Myndigheten för arbetsmiljökunskap med 0,5 miljoner kronor. Regeringen bedömer inte att minskningarna påverkar den verksamhet som finansieras från anslagen.

Slutligen föreslår regeringen att anslaget 2:4 Medlingsinstitutet ökas med 5 miljoner kronor. Anslaget minskades efter förslag i budgetpropositionen för 2020 på ett sätt som inte avsågs, och för att verksamheten ska kunna bedrivas på en oförändrad nivå bör anslagets nivå återställas.

Utgiftsområde 15 Studiestöd

Ramen för utgiftsområde 15 Studiestöd ökas med 339 miljoner kronor 2020, enligt regeringens förslag.

I propositionen föreslår regeringen medel för åtgärder för att öka utbudet av utbildning, vilket bedöms leda till ökade kostnader för studiestöd. Regeringen föreslår därför att anslaget 1:2 Studiemedel ökas med 302 miljoner kronor, att anslaget 1:3 Avsättning för kreditförluster ökas med 23 miljoner kronor och att anslaget 1:4 Statens utgifter för studiemedelsräntor ökas med 4 miljoner kronor.

Regeringen föreslår vidare att anslaget 1:8 Centrala studiestödsnämnden ökas med 10 miljoner kronor. Ökningen motiveras i huvudsak av att Centrala studiestödsnämnden behöver genomföra utvecklings- och informationsinsatser med anledning av de förändringar som gjorts i studiestödet (se prop. 2019/20:146, bet. 2019/20:FiU56, rskr. 2019/20:209).

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Ramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning föreslås öka med 1 567 miljoner kronor 2020.

Regeringen föreslår att ändamålet för anslaget 1:16 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling utvidgas till att omfatta utgifter som syftar till att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i fritidshem. För närvarande får anslaget användas för utgifter som syftar till denna typ av åtgärder i förskoleklass och grundskola. För att säkerställa ett ökat genomslag bör även sådana åtgärder kunna riktas mot fritidshem, enligt regeringen.

Regeringen anför att kommunernas förutsättningar att erbjuda regional yrkesinriktad vuxenutbildning behöver förbättras eftersom spridningen av coronaviruset innebär att fler kan komma att behöva utbilda sig för att få ett nytt arbete. Staten bör därmed finansiera samtliga platser i ett regionalt yrkesvux under 2020 och tillföra medel för att möjliggöra fler helårsplatser än vad som användes 2019. Anslaget 1:18 Statligt stöd till vuxenutbildning föreslås därför öka med 675 miljoner kronor.

Regeringen föreslår vidare anslaget 1:19 Myndigheten för yrkeshögskolan sammanlagt ökas med 9 miljoner kronor. För att Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) ska kunna hantera fler kurser och täcka utvecklingskostnader föreslår regeringen att anslaget ökas med 4 miljoner kronor. Mot bakgrund av Folkhälsomyndighetens rekommendationer avser regeringen även att uppdra åt MYH att utöka arbetet med samordning och stöd för distansundervisning. Anslaget bör därför ökas med ytterligare 5 miljoner kronor.

Regeringen föreslår vidare att anslaget 1:20 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning sammanlagt ökas med 245 miljoner kronor. För att kunna svara upp mot delvis nya behov på arbetsmarknaden bedömer regeringen att fler yrkeshögskoleplatser behövs, och föreslår därför att anslaget ökas med 157 miljoner kronor. Regeringen anför att anslaget bör ökas med 59 miljoner kronor för att säkerställa att det finns utbildningsmöjligheter i form av korta utbildningar som på kort sikt kan tillgodose behovet av omställning på arbetsmarknaden. Regeringen avser att ge Myndigheten för yrkeshögskolan i uppdrag att genomföra en försöksverksamhet där tillgodoräknande och kompletterande utbildning erbjuds som ett särskilt spår inom yrkeshögskoleutbildningar. Anslaget föreslås därför öka med 29 miljoner kronor.

Anslaget 2:2 Universitets- och högskolerådet föreslås av regeringen öka med 10 miljoner kronor för att Universitets- och högskolerådet ska kunna hantera ett ökat antal ärenden och tillgodose behovet av ökade informationsinsatser.

Regeringen har bemyndiganden att under 2019–2022 för anslagen 2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå och 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå besluta om årliga medlemsavgifter till kunskaps- och innovationsplattformen inom hälsa

under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Health)[1]. På grund av den försvagade kronkursen som innebär att medlemsavgifterna inte ryms inom de befintliga bemyndigandena föreslår regeringen att bemyndigandena ökas till 0,9 miljoner kronor för vart och ett av anslagen. Det innebär en ökning med 0,15 respektive 0,1 miljoner kronor. Bemyndigandena föreslås också ändras till att gälla för åren 2020–2022.

Regeringen föreslår även att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 besluta om medlemskap i kunskaps- och innovationsplattformen inom klimatområdet under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Climate-KIC) och att under 2020–2025 för anslaget 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå besluta om en årlig medlemsavgift på högst 0,15 miljoner kronor. Skälet till detta är att Lunds universitet ska kunna fortsätta delta i plattformens verksamhet.

För anslaget 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå föreslår regeringen att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om årliga kapitaltillskott på högst 0,5 miljoner kronor till bolaget Infrafrontier GmbH under 2020–2022. Karolinska institutet är sedan tidigare delägare i bolaget vars verksamhet avser forskningsinfrastruktur. Regeringen har haft ett motsvarande bemyndigande för perioden 2017–2019.

Anslaget 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor föreslås sammanlagt öka med 513 miljoner kronor. För att stärka lärosätenas arbete med undervisning på distans bedömer regeringen att anslaget bör ökas med 50 miljoner kronor. Anslaget ökas med 127 miljoner kronor för att möjliggöra för fler att läsa kurser under sommaren. Vidare ökas anslaget med 111 miljoner kronor för att bygga ut utbildningar där det bedöms råda brist på kompetens. Anslaget föreslås ökas med 210 miljoner kronor för att fler ska kunna läsa behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning. Slutligen ökas anslaget med 1,5 miljoner kronor för att möjliggöra mer omfattande insatser när det gäller validering för lärare och förskollärare som saknar en examen och med 13,5 miljoner kronor för att fler ska kunna omskola sig till ämneslärare.

Anslaget 2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor föreslås minska med 5 miljoner kronor för att finansiera ökningen av anslaget 3:2 Jämställdhetsmyndigheten inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Regeringen föreslår att anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation sammantaget ökas med 90 miljoner kronor. För att snabbt kunna ge extra stöd till forskning som kan stoppa spridningen av covid-19 och förhindra framtida pandemiutbrott ökas anslaget med 100 miljoner kronor. Samtidigt föreslås en minskning av anslaget med 10 miljoner kronor för att finansiera en del av ökningen av anslaget 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer. Vidare bemyndigades regeringen efter förslag i budgetpropositionen för 2019 att för anslaget besluta om medlemskap

[1] Se bet. 2015/16:FiU21 respektive bet. 2019/20:FiU11.

i det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem med en medlemsavgift på högst 25 miljoner kronor. Regeringen anför att högpresterande datorer behövs för att klara stora vetenskapliga och samhälleliga utmaningar som kräver stor beräkningskapacitet. Regeringen föreslår mot bakgrund av detta att riksdagen bemyndigar regeringen att betala medlemsavgiften för 2020 på 25 miljoner kronor.

Anslaget 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer föreslås öka med 20 miljoner kronor med anledning av den försvagade kronkursen. Finansiering sker delvis genom att anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation minskas med 10 miljoner kronor. Vidare föreslår regeringen att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2,15 miljarder kronor 2021–2030. Detta för att hantera valutaeffekterna. Det innebär en ökning med 200 miljoner kronor jämfört med det befintliga bemyndigandet.

För att hantera ökade åtaganden inom rymdsektorn föreslår regeringen att anslaget 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning ökas med 5 miljoner kronor. Finansiering sker genom att anslaget 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet minskas med motsvarande belopp. Regeringen bedömer att omprioriteringen gynnar verksamhetsområdet som helhet.

Regeringen föreslår även att anslaget 3:9 Sunet ökas med 10 miljoner kronor för att datanätverket Sunet under 2020 ska kunna hantera den ökade belastning som den höga omställningstakten till distansundervisning innebär.

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Ramen för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid ökas med 106,3 miljoner kronor 2020, enligt regeringens förslag.

Anslaget 2:1 Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner föreslås öka med 8 miljoner kronor mot bakgrund av oförutsedda merkostnader som uppstått för Kungliga Dramatiska teatern AB.

Anslaget 6:1 Riksarkivet föreslås öka med 16,3 miljoner kronor eftersom en flytt av Krigsarkivets verksamhet och samlingar under våren 2020 medfört ökade kostnader på grund av en oförutsedd nedgång av avgiftsintäkterna.

Anslaget 14:1 Bidrag till folkbildning föreslås sammanlagt öka med 92 miljoner kronor. Regeringen bedömer att folkhögskolan behöver tillföras medel för fler platser och att staten bör stå för hela kostnaden för dessa platser. Anslaget bör därför ökas med 52 miljoner kronor. Anslaget ökas med 30 miljoner kronor för att göra studieförbundens verksamhet mer tillgänglig.

Anslaget 14:3 Särskilda insatser inom folkbildningen tillfördes 10 miljoner kronor efter förslag i budgetpropositionen för 2020 för att utrikesfödda föräldralediga ska kunna lära sig svenska. Anslagets ändamål omfattar dock främst asylsökande, vilket inte är den tänkta målgruppen. Däremot omfattar ändamålet för anslaget 14:1 Bidrag till folkbildningen den tänkta målgruppen. Regeringen föreslår därför att medlen överförs till detta anslag i stället.

Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Ramen för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik föreslås öka med 2 miljoner kronor 2020.

Anslaget 2:3 Fastighetsmäklarinspektionen ökas med 2 miljoner kronor för att Fastighetsmäklarinspektionen ska kunna förbereda sin verksamhet för de nya tillsynsregler med anledning av EU:s regelverk om penningtvätt och finansiering av terrorism som beräknas träda i kraft 2021.

Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Ramen för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård ökas med 19 miljoner kronor 2020, enligt regeringens förslag.

Anslaget 1:1 Naturvårdsverket ökas med 8 miljoner kronor för att hantera nya uppgifter för genomförandet av det klimatpolitiska ramverket.

Anslaget 1:3 Åtgärder för värdefull natur ökas med 39 miljoner kronor för att bidra till en satsning på gröna jobb för personer som står långt från arbetsmarknaden.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2020 ökades anslaget 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden för en satsning på stärkt globalt kemikaliearbete. Regeringen bedömer dock att satsningen begränsas av anslagets ändamål. För att satsningen ska kunna genomföras på bästa sätt föreslår regeringen att anslaget 1:6 Kemikalieinspektionen ökas med 15 miljoner kronor. Anslaget 1:4 minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2020 minskades anslaget 1:10 Klimatanpassning för att finanseria anslaget 1:20 Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv. De anvisade medlen bedöms dock inte användas i den takt som tidigare beräknats och regeringen föreslår därför att en del av ökningen återförs. Anslaget 1:10 Klimatanpassning ökas med 26 miljoner kronor och anslaget 1:20 Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv minskas med motsvarande belopp.

Anslaget 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö föreslås minska med 28 miljoner kronor för att finansiera ökningen av anslaget 1:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m. inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget i någon större utsträckning.

Anslaget 1:13 Internationellt miljösamarbete föreslås öka med 5 miljoner kronor för att genomföra satsningen på ett stärkt globalt kemikaliearbete. Finansiering sker genom att anslaget 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Utgiftsområde 21 Energi

För anslaget 1:7 Energiteknik föreslår regeringen att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 780 miljoner kronor 2021 och 2022. Anslaget används för utbetalning av stöd till solceller. Regeringen har genomfört en teknisk omläggning av hanteringen av stödet för att anslagsredovisningen på ett bättre sätt ska motsvara den tidpunkt då medel utbetalas till stödmottagarna. Eftersom beslut om att bevilja stöd och den faktiska utbetalningen sker vid olika tillfällen behövs det enligt regeringen ett beställningsbemyndigande som de åtaganden som gjorts t.o.m. 2020 kan redovisas mot. Bemyndigandet innebär att anslagsmedlen beräknas budgeteras för 2021 och 2022. Regeringens förslag innebär också en ökning med 200 miljoner kronor jämfört med tidigare anvisade medel, för att fler ska kunna ansöka om och beviljas stöd.

Vidare konstaterar regeringen att det finns ett större behov än vad som tidigare beräknats av att fatta beslut om långsiktiga och omfattande elberedskapsåtgärder. Regeringen föreslår därför att riksdagen bemyndigar regeringen att för anslaget 1:8 Elberedskapsåtgärder besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 250 miljoner kronor 2021–2035. Det innebär en ökning av det nuvarande bemyndigandet med 1 miljard kronor.

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Ramen för utgiftsområde 22 Kommunikationer ökas med 954 miljoner kronor 2020, enligt regeringens förslag.

Regeringen godkände i juni 2018 de s.k. storstadsavtalen, baserade på de överenskommelser som Sverigeförhandlingen tecknade med kommuner och landsting i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län. Regeringen anför att hela statens åtagande i storstadsavtalen bör vara medräknat i bemyndigandet vad gäller anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur och föreslår därför att bemyndigandet höjs med 3,9 miljarder kronor. Det innebär att regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 116 382 miljoner kronor 2021–2050. Vidare föreslår regeringen att anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur minskas med 1,3 miljoner kronor för att bidra till finansieringen av anslaget 1:17 Infrastruktur för flygtrafiktjänst. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Regeringen föreslår att anslaget 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur ökas med 954 miljoner kronor mot bakgrund av den upplupna skatteskulden för förbrukning av el inom järnvägssektorn som Trafikverket har. Regeringen föreslår också att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 1:2 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 28,6 miljarder kronor 2021–2038. Det är en ökning av det befintliga

bemyndigandet med 600 miljoner kronor och motiveras av att Trafikverket då kan teckna en del nya kontrakt som innebär en mer kostnadseffektiv planering.

Anslaget 1:9 Statens väg- och transportforskningsinstitut föreslås öka med 2 miljoner kronor eftersom regeringen bedömer att transportsektorn har behov av den verksamhet som biblioteket BIC bedriver inom transportforskningsområdet. Finansiering sker genom att anslaget 1:3 Trafikverket minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Regeringen anför att hela statens åtagande i de s.k. storstadsavtalen bör vara medräknade i bemyndigandet för anslaget 1:11 Trängselskatt i Stockholm. Vidare har Trafikverket tecknat ett nytt kontrakt inom projektet Förbifart Stockholm, vilket har lett till ökade utgifter. Regeringen föreslår därför att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 1:11 Trängselskatt i Stockholm ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 39 miljarder kronor 2021–2057. Det innebär en ökning på 10,5 miljarder kronor jämfört med det befintliga bemyndigandet.

Slutligen föreslås att anslaget 1:17 Infrastruktur för flygtrafiktjänst ökas med 1,3 miljoner kronor för att omfatta en teknisk justering med anledning av pris- och löneomräkningen. Finansiering sker genom att anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur minskas med motsvarande belopp.

Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Ramen för utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel föreslås öka med 528 miljoner kronor 2020.

Mot bakgrund av utbrottet av det nya coronaviruset avser regeringen att genomföra en satsning på gröna jobb för de som står långt från arbetsmarknaden. Regeringen anser därför att det arbete som Skogsstyrelsen utför för att skapa arbetsuppgifter bör utvecklas. Anslaget 1:1 Skogsstyrelsen föreslås därmed öka med 12 miljoner kronor.

Mot bakgrund av satsningen på gröna jobb föreslås även att anslaget 1:2 Insatser för skogsbruket ökas med 93 miljoner kronor. Regeringen föreslår också att bemyndigandet för anslaget utökas med 5 miljoner kronor, eftersom Skogsstyrelsen behöver ingå fler avtal. Det innebär att regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:2 Insatser för skogsbruket besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 70 miljoner kronor 2021–2023.

Under 2020 kommer Sverige att ta emot medfinansiering från EU i ett pågående projekt om bekämpning av växtskadegörare. För att möjliggöra medfinansieringen föreslår regeringen att ändamålet för anslaget 1:10 Gårdsstöd m.m. utvidgas så att det även får användas för utgifter för EU:s medfinansiering av åtgärder för bekämpande av växtskadegörare.

Regeringen föreslår vidare att bemyndigandet för anslaget 1:12 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk ökas med 11,7 miljoner kronor, så att

hela programperiodens budgetmedel inom havs- och fiskeriprogrammet kan utnyttjas. Förslaget innebär att regeringen under 2020 bemyndigas att för anslaget ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 61,7 miljoner kronor 2021–2023.

Mot bakgrund av en justering i bestämmelserna om valutakurs vid stöd från EU:s struktur- och investeringsfonder och en ökad medfinansieringsgrad från EU föreslår regeringen att anslaget 1:13 Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk ökas med 32 miljoner kronor. Vidare föreslår regeringen att bemyndigandet för anslaget ökas med 150 miljoner kronor för att kunna utnyttja hela programperiodens budgetmedel inom havs- och fiskeriprogrammet. Det innebär att regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 440 miljoner kronor 2021–2023.

Med anledning av den försvagade kronkursen föreslås att anslaget 1:16 Bidrag till internationella organisationer m.m. ökas med 2 miljoner kronor. Finansiering sker delvis genom att anslaget 1:19 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket minskas med 1 miljon kronor.

Anslaget 1:18 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur föreslås sammanlagt öka med 650 miljoner kronor. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 380 miljoner kronor så att Sverige ska kunna tillgodoräkna sig ökningen av EU:s medfinansieringsgrad 2020. Finansiering sker genom att anslaget 1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och kultur minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget. Vidare innebar växelkursförändringar i programmet att anslagskrediten behövde utnyttjas under 2019. För att täcka det underskott som detta medfört bör anslaget ökas med 270 miljoner kronor. För att möjliggöra ett effektivt användande av hela programperiodens budgetmedel föreslår regeringen även att bemyndigandet för anslaget ökas med 38 miljoner kronor. Det innebär att regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 5 038 miljoner kronor 2021–2029.

Anslaget 1:19 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket föreslås sammantaget öka med 119 miljoner kronor. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 120 miljoner kronor för att möjliggöra arbetet med en ny stödperiod för produktion av biogas och för att stöd ska kunna lämnas under resten av 2020. Samtidigt föreslås att anslaget minskas med 1 miljon kronor för att delvis finansiera ökningen av anslaget 1:16 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m. Under 2020 påbörjas en ny stödperiod för metangasreduceringsstödet, och för att kunna hantera stödet effektivt behöver beslut kunna fattas som medför utgifter under kommande år. Regeringen föreslår därför att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 1:19 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 75 miljoner kronor 2021–2023.

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Ramen för utgiftsområde 24 Näringsliv ökas med 20 447 miljoner kronor 2020, enligt regeringens förslag.

Det handlar till största delen om anslaget 1:22 Stöd vid korttidsarbete, som föreslås ökas med 17 060 miljoner kronor. Anslaget uppfördes på statens budget efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:202). Regeringen föreslår att anslaget ökas eftersom antalet företag som kan komma att utnyttja stödet bedöms bli betydligt fler än vad som tidigare beräknats.

Anslaget 1:7 Turistfrämjande föreslås öka med 10 miljoner kronor så att Visit Sweden med anledning av utbrottet av det nya coronaviruset ges förutsättningar att ställa om sin verksamhet. Finansiering föreslås ske genom att anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling minskas med motsvarande belopp. Regeringen bedömer att minskningen innebär att vissa insatser inte kommer att kunna genomföras 2020.

Mot bakgrund av utbrottet av det nya coronaviruset föreslår regeringen en satsning på gröna jobb för personer som står långt från arbetsmarknaden. Sveriges geologiska undersökning bör enligt regeringen genomföra en del av satsningen och tillföras medel för detta arbete. Anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning föreslås därför öka med 6 miljoner kronor. Regeringen föreslår vidare att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020–2022 besluta om årliga medlemsavgifter till kunskaps- och innovationsplattformen KIC Raw materials under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Raw materials) på högst 350 000 kronor. Det är en ökning med 50 000 kronor av det befintliga bemyndigandet och föreslås mot bakgrund av den försvagade kronkursen.

Regeringen föreslår att anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statliga ägda företag sammanlagt ökas med 3 325 miljoner kronor. Regeringen anför att det är angeläget att så snabbt som möjligt vidta åtgärder som kan underlätta företagens tillgång till finansiering för att trygga sysselsättning och tillväxt i företag som drabbats hårt av utbrottet av det nya coronaviruset. Regeringen föreslår därför att riksdagen ska bemyndiga regeringen att under 2020 besluta om kapitaltillskott till Almi Företagspartner AB (Almi) på högst 2 950 miljoner kronor. Vidare bemyndigade riksdagen efter förslag i budgetpropositionen för 2020 regeringen att under 2020 besluta om kapitaltillskott på högst 75 miljoner kronor till Apotek Produktion & Laboratorier AB (APL), eftersom ersättningsnivåerna för tillhandahållande av vissa läkemedel och lagerberedningar medfört svårigheter för APL att nå full kostnadstäckning för sitt samhällsuppdrag. Tillskottet täckte dock endast en del av det underskott som rör bolagets samhällsuppdrag. Regeringen föreslår därför att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 besluta om ytterligare kapitaltillskott på högst 75 miljoner kronor till APL. Vidare behöver Statens Bostadsomvandling AB (SBO) enligt regeringen ytterligare likviditet i sin verksamhet för att finansiera omvandlingen av förvärvade

fastigheter. Regeringen föreslår därför att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 besluta om kapitaltillskott på 300 miljoner kronor till SBO.

SBO är ett av staten helägt aktiebolag som bildades i syfte att äga och förvalta eller avveckla bostadsföretag och fastigheter som övertas från kommuner och kommunala bostadsbolag. Regeringen föreslår att SBO:s uppdrag avgränsas till att avse främst tillhandahållandet av bostäder för äldre på svaga bostadsmarknader, och att uppdraget ändras så att SBO kan förvärva såväl offentlig- som privatägda fastigheter för att säkerställa den framtida bostadsförsörjningen för äldre i en kommun.

För att säkerställa att Almi ska kunna hantera ett ökat antal kreditansökningar och fullgöra sitt uppdrag anför regeringen att ytterligare resurser bör tillföras bolaget. Anslaget 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation föreslås därför öka med 50 miljoner kronor.

Det statliga bolaget Teracom Group AB äger en rikstäckande infrastruktur som utgör basen för det markbundna tv-nätet. Bolaget utvecklar, erbjuder och driver även kommunikationslösningar till samhällsviktiga aktörer. Regeringen konstaterar att elektroniska kommunikationer med hög driftssäkerhet och starkt skydd är av mycket stor vikt för samhällets funktionalitet och säkerhet. Verksamheten bidrar även till den långsiktiga finansieringen av marknätet. För den fortsatta verksamhetsutvecklingen och driften krävs det enligt regeringen fortsatta investeringar i funktionalitet och frekvenstillstånd. Regeringen föreslår mot bakgrund av detta att uppdraget för Teracom Group AB ska utvidgas till att även omfatta att, med fokus på säkerhet, robusthet och tillgänglighet, aktivt utveckla, erbjuda och driva kommunikationslösningar till samhällsviktiga aktörer samt att det även ska omfatta Teracom AB:s nuvarande uppdrag. Genom att Teracom AB:s uppdrag omfattas kan verksamheten bedrivas i Teracom Group AB och i dotterbolaget Teracom AB. Efter ändringen kommer Teracom AB inte längre att ha något riksdagsbundet uppdrag.

Anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet föreslås öka med 6 miljoner kronor eftersom den försvagade kronkursen medfört ökade kostnader för Business Swedens verksamhet. Vidare bemyndigade riksdagen efter förslag i budgetpropositionen för 2020 regeringen att under 2020 förvärva aktier i bolaget Instrument in Support of Trade Exchanges (Instex) till ett belopp på högst 3 miljoner kronor. Instex har som syfte att underlätta betalningar i samband med legitim handel mellan Europa och Iran. En förutsättning för aktieförvärvet är att staten ingår ett aktieägaravtal med övriga aktieägare i bolaget. Genom att ingå avtalet förbinder sig Sverige också att delta i finansieringen av bolaget. Av 9 kap. 8 § andra stycket regeringsformen framgår att regeringen inte får göra ekonomiska åtaganden för staten utan att riksdagen har medgett det. Regeringen föreslår därmed att riksdagen ska bemyndiga regeringen att under 2020 göra ett ekonomiskt åtagande i form av ett aktieägaravtal mellan ägarna i Instex. Regeringen avser att återkomma till riksdagen om det blir aktuellt att tillskjuta ytterligare kapital i bolaget. Regeringen anför vidare att det under 2020 kan komma att läggas fram en

begäran om ytterligare kapital och att Sverige, liksom övriga ägare, vid behov bör kunna tillskjuta kapital till bolaget under 2020. Regeringen föreslår därför att det befintliga bemyndigandet ändras på så sätt att regeringen under 2020 bemyndigas att dels förvärva aktier i Instex, dels besluta om tillskott av kapital till Instex till ett belopp om sammanlagt högst 3 miljoner kronor. Det innebär att ett tillskott av kapital ska rymmas inom det belopp som det befintliga bemyndigandet omfattar.

Regeringen har för närvarande ett bemyndigande att för 2020 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit (SEK) får ta upp lån i Riksgäldskontoret för systemet med statsstödda exportkrediter som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 125 miljarder kronor. Regeringen konstaterar att kreditmarknadens funktion har försämrats allvarligt sedan utbrottet av det nya coronaviruset, särskilt när det gäller långfristig finansiering. Regeringen anför därför att den låneram som infördes för SEK i december 2008 (prop. 2008/09:86, bet.2008/98:NU12, rskr. 2008/09:125) och som därefter enbart använts för den del av SEK:s verksamhet som avser statsstödda exportkrediter, s.k. CIRR-krediter, återigen bör göras tillgänglig även för återfinansiering av SEK:s kommersiella utlåning. Enligt regeringen skulle det förbättra möjligheterna att tillhandahålla ett marknadsmässigt alternativ till systemet för statsstödda krediter. Enligt 6 kap. 3 och 4 §§ budgetlagen (2011:203) får regeringen besluta om utlåning som finansieras med lån i Riksgäldskontoret, ställa ut kreditgarantier och göra andra liknande åtaganden för det ändamål och intill det belopp som riksdagen har beslutat. Räntan eller avgiften ska motsvara statens förväntade kostnad för lånet eller åtagandet, om inte riksdagen för ett visst lån eller åtagande har beslutat annat. Krediter till företag som beviljas inom ramen för systemet för statsstödda krediter ska hanteras enligt de villkor som gäller inom detta system. Regeringen föreslår mot denna bakgrund att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2020 besluta att SEK får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 200 miljarder kronor. Förslaget innebär att SEK:s låneram breddas och höjs med 75 miljarder kronor jämfört med det befintliga bemyndigandet. Anslaget 2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning används för att täcka eventuella underskott inom ramen för CIRR-systemet.

Enligt regeringen är Exportkreditnämndens (EKN) verksamhet av avgörande betydelse för företagens möjligheter att finansiera exportaffärer, och den senaste tidens omvärldsförändringar har ökat behovet av garantier för exporterande företag. Regeringen föreslår därför att riksdagen ska bemyndiga regeringen att under 2020 ställa ut kreditgarantier för exportkrediter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 500 miljarder konor. Det innebär att EKN:s garantiram ökas med 50 miljarder kronor.

Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Ramen för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner ökas med 20 miljarder kronor 2020, enligt regeringens förslag.

Riksdagen beslutade i februari 2020 att föra upp ett nytt anslag på statens budget för 2020, Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden (bet. 2019/20:FiU49, rskr. 2019/20:163). Anslaget får användas för statsbidrag till kommuner och regioner för att stärka välfärden. Regeringen konstaterar att flera kommuner och regioner redan innan utbrottet av det nya coronaviruset befann sig i en ansträngd ekonomisk situation. Samtidigt förväntas den demografiska utvecklingen bidra till att behovet av välfärdstjänster ökar framöver. I januari presenterade regeringen en insats för välfärd och trygghet som innebar en höjning av de generella statsbidragen med 5 miljarder kronor 2020. För att mildra osäkerheten, bidra till stabilitet i sektorn och öka kommunernas och regionernas förutsättningar att trygga tillgången till en bra vård, skola och omsorg föreslår regeringen att ytterligare 15 miljarder kronor tillförs kommunsektorn. Regeringen föreslår därmed att anslaget 1:5 Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden sammanlagt ökas med 20 miljarder kronor.

Motionen

I kommittémotion 2019/20:3606 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) framhålls att de beslut som fattas våren 2020 kommer att prägla hela 2020-talet för Sverige. Motionärerna anför att ju fler jobb som kan räddas nu, desto snabbare blir återhämtningen i ekonomin. Syftet med stödet för korttidsarbete är att företag som drabbas av en extern oförutsedd kris ska ha ekonomiska möjligheter att behålla sin personal och kunna växla upp snabbt igen när läget förbättras. Motionärerna noterar att regeringen tillför medel till utgiftsområde 24 anslaget 1:22 Stöd vid korttidsarbete och välkomnar regeringens avisering om utvidgad korttidspermittering. Motionärerna konstaterar dock att det inom flera branscher är svårt att permittera på deltid och anför att stödet för korttidsarbete bör utvidgas till att även gälla heltidspermitteringar. Mot bakgrund av detta föreslår motionärerna ett tillkännagivande om att regeringen snarast bör utvärdera det begränsade tillskottet till korttidsarbete.

När det gäller utgiftsområde 25 anslaget 1:5 Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden anför motionärerna att de förstärkningar som regeringen föreslår i bästa fall endast räcker till att täcka minskade skatteintäkter och att omfattande resurstillskott brådskar. Motionärerna föreslår mot bakgrund av detta ett tillkännagivande om att regeringen senast den 15 juli 2020 ska utvärdera kommunernas och regionernas behov av resurser med anledning av den ökade belastningen på sjukvård och omsorg samt minskade intäkter med anledning av coronapandemin.

Motionärerna anför att de medel för extraordinära kostnader som regeringen tillfört till anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg är otillräckliga. Motionärerna bedömer att ytterligare medel kommer att krävas, annars föreligger en stor risk att kommuner och regioner behöver minska utgifterna inom andra verksamheter för att täcka kostnaderna relaterade till covid-19.

Mot bakgrund av detta föreslår motionärerna ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt bör analysera omfattningen av de extraordinära kostnader för sjukvård och äldreomsorg som kommuner och regioner har drabbats av med anledning av coronapandemin.

Kompletterande information

Propositioner som beslutats efter förslaget till vårändringsbudget för 2020

Efter det att propositionen överlämnades har riksdagen efter förslag i proposition 2019/20:166 Extra ändringsbudget för 2020 – Fler kraftfulla åtgärder med anledning av coronaviruset och efter förslag i proposition 2019/20:167 Extra ändringsbudget för 2020 – Stöd till hälso- och sjukvården, utbildningsinsatser och andra åtgärder med anledning av coronaviruset godkänt ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade anslag (bet. 2019/20:FiU59, rskr. 2019/20:276–279 och bet. 2019/20:FiU60, rskr. 2019/20:293–299). I regeringens förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade anslag i bilaga 2 beaktas inte dessa ändringar, eftersom propositionerna lämnades efter förslaget till Vårändringsbudget för 2020. I bilaga 3 redovisas utskottets förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade anslag där de beslutade ändringarna inkluderas. Ökningen av de ramar och anslagsnivåer som utskottet nu föreslår påverkas inte.

Propositioner som lämnats efter förslaget till vårändringsbudget för 2020

Den 10 juni överlämnades proposition 2019/20:181 Extra ändringsbudget för 2020 – Förstärkt stöd till välfärd och företag, insatser mot smittspridning och andra åtgärder med anledning av coronaviruset till riksdagen. Propositionen behandlas i betänkande 2019/20:FiU61. Ärendet planeras att debatteras och beslutas i kammaren den 17 juni 2020. Ändringarna föreslås träda i kraft den 22 juni 2020. Förslaget innebär att de takbegränsade utgifterna för 2020 ökar med ca 51,2 miljarder kronor.

Yttranden från andra utskott

Samtliga utskott har getts tillfälle att yttra sig över propositionen och följdmotionen. Av dessa har skatteutskottet, civilutskottet, försvarsutskottet, socialutskottet och arbetsmarknadsutskottet valt att yttra sig över propositionen och följdmotionen i de delar som rör respektive utskotts beredningsområde. Tabellen nedan ger en översikt över de yttranden som lämnats. Av tabellen framgår om regeringens förslag tillstyrks eller avstyrks i yttrandet och om det innehåller avvikande meningar samt särskilda yttranden. Yttrandena i sin helhet återfinns i bilaga 7–11.

Tabell Yttranden från andra utskott

Utskott/yttrande	Bilaga i betänkandet	Tillstyrker/Avstyrker propositionen	Avvikande meningar	Särskilda yttranden
SkU (SkU10y)	Bilaga 7	Tillstyrker		M, V, KD
CU (CU4y)	Bilaga 8	Tillstyrker		V
FöU (FöU8y)	Bilaga 9	Tillstyrker		
SoU (SoU4y)	Bilaga 10	Tillstyrker	M	SD, V, KD
AU (AU5y)	Bilaga 11	Tillstyrker	M	SD, V, KD

Utskottets ställningstagande

Spridningen av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 har inneburit en global kris med stora konsekvenser för människors liv och hälsa. Samtidigt har virusutbrottet fått stora konsekvenser på ekonomin i Sverige och internationellt. Utskottet vill framhålla vikten av att det vidtas mycket kraftfulla åtgärder för att minska smittspridningen och dämpa effekterna på samhällsekonomin. Utskottet ställer sig i huvudsak bakom regeringens förslag till vårändringsbudget för 2020.

Regeringen anför att de direkta ekonomiska följderna av utbrottet av det nya coronaviruset och de mycket långtgående konsekvenser som utbrottet riskerar att få för svensk ekonomi är en yttre omständighet som motiverar att utgiftstakets nivå höjs för innevarande år. Därmed kan finanspolitiken på ett ändamålsenligt sätt anpassas till de nya förutsättningarna. Utskottet delar regeringens bedömning och ställer sig bakom förslaget att av finanspolitiska skäl höja utgiftstaket för innevarande år 2020 med 350 miljarder kronor till 1 742 miljarder kronor.

Utskottet noterar att regeringen anser att det vid fastställandet av den nya nivån på utgiftstaket för 2020 bör beaktas att ytterligare åtgärder kan behöva vidtas för att hantera virusutbrottets följdverkningar på samhällsekonomin. Utskottet konstaterar att riksdagen efter att förslaget till vårändringsbudget för 2020 överlämnades har godkänt två extra ändringsbudgetar (prop. 2019/20:166, bet. 2019/20:FiU59, rskr. 2019/20:276–279 och prop. 2019/20:167, bet. 2019/20:FiU60 rskr. 2019/20:293–299) som innebär en ökning av de takbegränsade utgifterna med ca 100 miljarder kronor 2020. Utskottet noterar även att regeringen nyligen överlämnat ytterligare ett förslag till extra ändringsbudget. När det gäller de budgetpolitiska målen hänvisar utskottet till sitt resonemang i betänkande 2019/20:FiU20 Riktlinjer för den ekonomiska politiken.

I förslaget till vårändringsbudget som riksdagen nu har att ta ställning till är inte de två extra ändringsbudgetarna som riksdagen har godkänt inräknade i regeringens förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag. I utskottets förslag i bilaga 3 är de beslutade ändringarna inkluderade.

Utskottet anser i likhet med regeringen att investeraravdraget bör anpassas så att det är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen. När det gäller förslagen till regler för hur skatt ska tas ut vid

sådana försäljningar från utländska säljare direkt till svenska konsumenter som i dag är undantagna beskattning enligt lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier, anser utskottet att de är väl motiverade. Sammantaget tillstyrker utskottet att riksdagen antar lagförslagen i propositionen.

Utskottet anser att det finns förutsättningar för staten att överlåta de byggnader som stiftelsen Thielska Galleriet disponerar på fastigheten Djurgården 1.1 till stiftelsen. Utskottet ställer sig därmed bakom regeringens förslag att försäljningen kan genomföras till bokfört värde och att de avräkningar från försäljningsintäkterna som redovisas i propositionen kan göras.

Utskottet konstaterar att skatteutskottet, civilutskottet, försvarsutskottet, socialutskottet och arbetsmarknadsutskottet tillstyrker regeringens förslag i vårändringsbudgeten och avstyrker motionen i de delar som rör respektive utskotts beredningsområde. Liksom försvarsutskottet förutsätter utskottet att regeringen återkommer till riksdagen med anledning av det eventuella framtida ekonomiska åtagande som försäljningen av de två ubåtarna av Södermanlandklass innebär.

Förslagen i vårändringsbudgeten för 2020 innebär att de anvisade medlen ökar med 60,3 miljarder kronor, varav 41,6 miljarder hänförs till åtgärder till följd av utbrottet av coronaviruset. De största utgiftsökningarna hänförs till stöd för kommunsektorn med 20 miljarder kronor, stöd vid korttidsarbete med 17,1 miljarder kronor samt arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd med 7,5 miljarder kronor. Statens inkomster beräknas öka med 28 miljoner kronor 2020. Det finansiella sparandet beräknas sammantaget försämras med 55,3 miljarder kronor till följd av förslagen i propositionen.

Utskottet konstaterar att riksdagen under våren 2020 hittills har godkänt sju extra propositioner med förslag från regeringen om ändringar i statens budget. Som utskottet vid flertalet tillfällen har understrukit befinner vid oss i ett exceptionellt läge och det är helt nödvändigt att vidta långtgående åtgärder för att dämpa effekterna på samhällsekonomin. Åtgärderna som föreslås i propositionen vidtas utifrån ett gott statsfinansiellt läge, tack vare det finanspolitiska ramverk som värnats under lång tid.

Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet delvis regeringens förslag till ändrade utgiftsramar och anslag. Samtliga övriga förslag i propositionen tillstyrks. Motionsyrkandena avstyrks.

Särskilda yttranden

1. Vårändringsbudget för 2020 (M)

Elisabeth Svantesson (M), Sofia Westergren (M), Josefin Malmqvist (M) och Ida Drougge (M) anför:

De beslut som fattas våren 2020 kommer att prägla hela 2020-talet för Sverige. Ju fler jobb som kan räddas nu, desto snabbare blir återhämtningen i ekonomin. Vi välkomnar den förstärkning av stödet vid korttidsarbete som riksdagen beslutat om efter det att förslaget till vårändringsbudget för 2020 lades fram. Vi vill dock framhålla att det inom flera branscher är svårt att permittera på deltid och att det därför behövs ett system som tillåter att viss personal heltidspermitteras. Det är nu centralt att så många som möjligt behåller sina anställningar och sin förankring på arbetsmarknaden.

Vi välkomnar att riksdagen efter det att förslaget till vårändringsbudget överlämnades har beslutat om ytterligare medel till kommuner och regioner för merkostnader med anledning av coronaviruset. Vi konstaterar att regeringen framfört att man noga följer utvecklingen och vid behov kommer att föreslå ytterligare resurser.

Vi anser att de förstärkningar som regeringen föreslår i vårändringsbudgeten i bästa fall endast räcker till att täcka kommunernas och regionernas minskade skatteintäkter, och att ett omfattande resurstillskott brådskar. Vi anser därför att det är bra att regeringen aviserat att ytterligare medel i form av generella statsbidrag ska tillföras kommunerna och regionerna.

Slutligen ser vi regeringens förslag till vårändringsbudget som ett sätt för regeringen att korrigera sin egen budget för innevarande år. Vi står inte bakom den förda budgetpolitiken. För att förverkliga vår politik krävs en helt annan inriktning. Därför väljer vi att avstå från ställningstagande i fråga om vårändringsbudget för 2020. Vi konstaterar dock att regeringen i stora delar har tillgodosett det vi motionerade om.

2. Vårändringsbudget för 2020 (SD)

Oscar Sjöstedt (SD), Charlotte Quensel (SD) och Magnus Persson (SD) anför:

Coronapandemin drabbar hela det svenska samhället med humanitära kostnader som följd, tusentals liv går förlorade och långt många fler insjuknar. Det ställer oss inför stora prövningar som land och medför höga krav på myndigheter och politiker att leverera adekvata beslut och åtgärder, för att tackla de medicinska aspekterna av pandemin, såväl som de ekonomiska. Kraftigt negativ tillväxt, konkurser och hotande massarbetslöshet riskerar att mycket snabbt rasera delar av svenskt näringsliv och – i förlängningen – svensk välfärd. Sverigedemokraterna ser regeringens förslag till

vårändringsbudget som ett sätt för regeringen att korrigera sin egen budget för innevarande år. Det är en budget som vilar på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Centern och Liberalerna. Vi står inte bakom den beslutade budgeten och föreslår därför inte heller några ändringar med anledning av regeringens vårändringsbudget. För att förverkliga vår politik behövs en helt annan inriktning, och vi avstår därför från ställningstagande i fråga om vårändringbudgeten för 2020. Vi kommer i detta särskilda yttrande att belysa de åtgärder som vi ser som absolut nödvändiga för att hantera de ekonomiska konsekvenserna av pandemin och sedan framföra våra ståndpunkter i fråga om regeringens ordinarie Vårändringsbudget för 2020.

Sverigedemokraternas bestämda uppfattning är att de åtgärder som regeringen infört för att hantera coronakrisen inte är tillräckliga för att undvika en våg av konkurser inom ett flertal branscher, främst bland små och medelstora företag. Effekterna skulle bli ytterst smärtsamma för många enskilda entreprenörer, varav många permanent skulle upphöra med att vara verksamma som företagare. Här måste man observera att staten drar en enorm nytta av dessa företagare när omständigheterna är normala och att det nu är upp till staten att sträcka ut en hjälpande hand.

Till skillnad från många andra länder har dock Sverige stabila statsfinanser att falla tillbaka på. Detta är ett resultat av en budgetsanering som ägde rum under 1990-talet, överskottsmål och det man kan generellt kalla budgetdisciplin hos både socialdemokratiska och borgerliga regeringar. Som oppositionsparti har Sverigedemokraterna stått bakom överskottsmålet och är anhängare av det finanspolitiska ramverket. Men staten finns inte till för sin egen skull, utan måste agera resolut när medborgarnas intressen står på spel.

Vi anser att det finns ett utrymme för staten att låna pengar på upp till 10 procent av BNP, alltså ca 500 miljarder kronor, utan att de långsiktiga följderna skulle bli särskilt dramatiska, för att inte säga negligerbara. Effekterna av att inte undsätta näringslivet är just nu mycket mer skrämmande.

Sverigedemokraterna har sedan tidigare föreslagit slopade arbetsgivaravgifter och egenavgifter under sex månader, att staten tar fullt ekonomiskt ansvar för permitteringar direkt kopplade till coronakrisen, att räntan för anstånd på skatteinbetalning sätts till 1,25 procent, att arbetslöshetsförsäkringen utvidgas till att gälla fler och taket höjs samt att omsättningsstöd ska införas och gälla minst i ett kvartal.

Ett par av dessa förslag är av sådan art och karaktär att det är svårt att uppskatta någon offentligfinansiell effekt eftersom vi i nuläget inte vet hur mycket de enskilda förslagen kan komma att nyttjas. Att helt slopa arbetsgivaravgifter och egenavgifter under ett halvår medför dock en statlig kostnad på drygt 300 miljarder kronor, dvs. en synnerligen betydande lättnad för företagen. Detta är en väldigt bred åtgärd som i kombination med mer nischade stöd kan fungera väl. Företag – trots sin ständiga konkurrens – är i slutändan inte bara beroende av sina konsumenter utan även av andra företag. Det handlar om att ge företagen ett andrum så att de ges möjligheten att rida ut denna storm.

Ska man leta efter något positivt i denna allvarliga situation så är det att coronapandemin i sig inte får några större direkta återverkningar på samhällets strukturer. Infrastruktur och fabriker kommer att stå intakta och folk kommer att kunna börja arbeta, vilket innebär att möjligheterna till en återhämtning är relativt goda så snart ekonomin kommer igång. Den springande punkten kan just vara att inte behöva hantera en våg av konkurser, vilket riskerar att bli fallet om staten inte agerar snabbt och beslutsamt.

Vad gäller den ordinarie vårändringsbudgetens utgiftsförändringar är Sverigedemokraternas inställning till dessa följande. Regeringen har anfört att utbrottet av det nya coronaviruset inneburit att tidningsbranschens redan svåra ekonomiska situation har förvärrats genom kraftigt minskade annonsintäkter och att det är viktigt att distributionen av tidningar upprätthålls i hela landet bl.a. för att nå en äldre målgrupp som inte i lika stor utsträckning läser nyhetstidningar digitalt. Man höjer därför mediestödet med 200 miljoner kronor permanent. Det är visserligen sant att tidningsbranschen drabbats och att det är viktigt att kunna täcka de s.k. vita fläckarna i landet. Sverigedemokraterna har därför sedan tidigare inte satt sig emot de höjningar av mediestödet som aviserades i höstbudgeten. Vi anförde då att den lokala journalistiken emellertid bäst hjälps genom nya tekniska lösningar och genom att medierna arbetar med att anpassa sitt utbud efter efterfrågan. Mediestödet är otidsenligt och dess nuvarande skepnad behöver förändras. Sverigedemokraterna trappar därför ned driftstödet under fem år. Denna nedtrappning avser dock inte distributionsstödet och innovations- och utvecklingsstödet eller stödet for lokal journalistik. I dessa synnerligen svåra tider kommer många behöva göra uppoffringar för det allmännas bästa. Detta gäller naturligtvis även medie- och tidningsbranschen. När dessa genom så kraftigt ökat stöd gör sig så beroende av staten riskerar dessutom deras oberoende på sikt att påverkas. Vi är därför kritiska till den aviserade ökningen av mediestödet.

Den psykiska ohälsan kan komma att eskalera kraftigt med anledning av den rådande coronapandemin. Stora samhällsförändringar och en ekonomi som sviktar, ökad arbetslöshet, ofrivillig isolering samt förluster av olika slag, förstärker riskerna. Samhällsstödet kommer att vara avgörande för att förhindra ökade suicidtal, självskador och en allmänt försämrad psykisk ohälsa i vår befolkning. Den nationella jourtelefonverksamheten Hjälplinjen, för personer med psykisk ohälsa och självmordstankar, lades ned vid årsskiftet. På vissa håll i landet satsas nu på olika former av telefonstöd med anledning av covid-19 och konsekvenserna som det för med sig, exempelvis med anledning av isolering och ökad oro. Sverige behöver dock en jämlik stödfunktion i hela landet och därför krävs det att vi återupprättar en nationell telefonstödfunktion för att motverka ökade självmordstal och en kraftigt försämrad psykisk ohälsa hos sårbara grupper.

I pandemins framfart ökar uttaget av tillfällig föräldrapenning eftersom barn och elever ombeds vara hemma vid minsta sjukdomssymtom. Vi välkomnar satsningen men ställer oss frågande till om den är tillräcklig. I

händelse av att skolstängningar aktualiseras så behövs ytterligare medel. I det förslag som kom från regeringen om tillfällig föräldrapenning i händelse av skolstängning föreslår man en sänkning av ersättningen. Sverigedemokraterna anser att ersättningsnivån ska ligga minst i linje med den normala nivån, samt att den ska omfatta alla barn t.o.m. årskurs 6.

Sverigedemokraterna motsatte sig från början införandet av en jämställdhetsmyndighet och är fortfarande av åsikten att myndigheten bör avvecklas. Vi är därför kritiska mot anslagsökningen på 5 miljoner kronor. Vidare anser vi det vara helt fel att – under pågående coronapandemi – prioritera anslagsökningar till s.k. jämställdhetsintegrering, oavsett åsikt om myndigheten i sig.

När det gäller utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv motsätter sig Sverigedemokraterna att regeringen skär i budgeten för tre så centrala myndigheter. Dödsolyckorna i arbetslivet ligger fortfarande på en hög nivå och de senaste åren har ca en löntagare i veckan omkommit på sin arbetsplats. Vi anser att det är högst olämpligt att ta medel från de myndigheter som arbetar med att komma till rätta med dagens arbetsmiljöproblematik. Regeringen menar att myndigheterna kan utföra sina uppdrag trots minskade resurser. Vi gör en annan bedömning. Detta gäller särskilt för Arbetsmiljöverket som i coronakrisen har fått ta emot ett stort antal anmälningar och därigenom fått ökad arbetsbörda. Arbetsmiljöverket förväntas därutöver få ökad arbetsbörda i och med förändringarna av utstationeringslagen. Regeringens förslag om stärkt skydd vid utstationering innebär högre arbetsbelastning för Arbetsmiljöverket i form av ökade krav på myndighetssamarbete, utökade krav på tillsyn och kontroll samt ett utökat informations- och kommunikationsuppdrag. Även detta arbete ska enligt regeringen utföras inom ramen för befintliga anslag, vilket vi anser vara en orimlig kravställning. Vi förstår vikten av medlemskap i Internationella arbetsorganisationen (ILO), men medlen bör kunna omprioriteras från andra områden.

Sverigedemokraterna har inget att invända mot de föreslagna anslagen inom utgiftsområdena 15 och 16. Däremot anser vi det vara viktigt att de satsningar som nu görs på utbildningsområdet är tydligt riktade och nischade mot bristyrken. Vi anser att det är rätt tidpunkt att göra satsningar för att få fler behöriga lärare, fler poliser, mer vårdpersonal och ökad kompetens inom de tekniska och naturvetenskapliga områdena, snarare än en allmän utbyggnad av högskoleplatser. Vi förutsätter att regeringen nu gör dessa strategiskt viktiga prioriteringar.

Medel till folkbildningen för utbildningsinsatser för vuxna som behöver återkomma i arbete kan i rätt form vara lovvärda och rimliga tillskott för att möta och ställa om arbetskraft efter coronakrisen och kan komma att behövas. Om så är fallet och i så fall i vilken omfattning är oklart, och till dess att regeringen tydligare redovisat motiv och behov är vi kritiska till höjningen av stödet till folkbildningen. Vi anser att utbildningsinsatser främst bör hanteras inom det ordinarie utbildningsväsende, i detta fall yrkeshögskolan och

komvux. Regeringen behöver vidare tydligare redogöra för hur medlen ska användas för att vi ska kunna ställa oss bakom förslaget.

Sverigedemokraterna anser att Naturvårdsverkets uppgifter inte har förändrats sedan höstbudgeten fastställdes och vi motsätter oss därför ökningen på anslaget 1:1 inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård. Vidare vill vi också betona att medlen ifråga om skydd av skog på privat mark ska användas till skötsel av redan skyddad skog och till utestående ersättningar till markägare. Eftersom det pågår en översyn av nyckelbiotops-begreppet och av äganderätten i markfrågor, bör anslaget 1:3 inte användas till ytterligare skydd av skogsmark.

Sverigedemokraterna är kritiska till det ökade beställningsbemyndigandet för anslaget 1:7 Energiteknik inom utgiftsområde 21 Energi, vilket uteslutande avser investeringsstöd till solceller. Investeringsstödet för installation av solceller kan på goda grunder ifrågasättas då solceller nästan uteslutande producerar elenergi vid tidpunkter då Sverige redan har ett stort produktionsöverskott. Ytterligare ett motargument är att pågående kristid belyser vikten av pricksäkra satsningar, där stöd underbygger samhällsviktiga funktioner och är hållbara över tid.

Sverigedemokraterna är positiva till anslaget 1:2 om ökade medel till sysselsättningsskapande produktiva arbeten för skogsbruket inom utgiftsområde 23, med tillägget att medlen bör kunna användas till människor som ställts utan arbete till följd av coronakrisen, alltså inte enbart för människor långt från arbetsmarknaden.

Sverigedemokraterna stöder vidare att mer medel används till naturvårdsavtal men vill betona att ytterligare undantagande av skog från brukande inte bör göras innan Skogsutredningen presenterat sina resultat. När det gäller nyckelbiotoper anser vi att ett moratorium bör råda för nya sådana tills pågående rättsfall avslutats och tills Skogsutredningen presenterat sina resultat. Medel bör däremot kunna användas för att säkerställa att nyckelbiotopsregistret enklare blir sökbart för forskare och för att säkerställa att alla ändringar i registret är spårbara. Rutiner för säkerställande av samråd med markägare före skyddsbeslut och för överklagande av nyckelbiotopsbeslut bör utvecklas.

3. Vårändringsbudget för 2020 (V)

Ulla Andersson (V) anför:

I propositionen presenterar regeringen ett flertal förslag och åtgärder med anledning av coronaviruset. Motionsrätten i fråga om en ändringsbudget är kraftigt beskuren. Oppositionspartierna får bara ändra i anslag som regeringen ändrar i, och i de fallen får man dessutom bara föreslå lägre anslag. Motsvarande gäller på inkomstsidan och där får man endast föreslå ändringar som ökar statens inkomster. Vänsterpartiet har därför främst lagt kraften på att förbättra regeringens förslag i utskottshanteringen av de olika budgetprodukterna som lämnats de senaste månaderna. Vänsterpartiet har

också pressat regeringen att anslå mer pengar till landets kommuner och regioner. Vårt samlade svar på coronakrisen gav vi i vår motion på regeringens ekonomiska vårproposition. I allt väsentligt står Vänsterpartiet bakom de åtgärder som hittills har föreslagits med anledning av Covid-19. Vi efterfrågar dock ett mer balanserat svar på den ekonomiska krisen. Företagen har fått stora omfattande stöd samtidigt som personalen inom sjukvården, äldreomsorgen och Arbetsförmedlingen går på knäna på grund av otillräckliga resurser. Krispolitiken får inte bidra till ökade klyftor utan bör utformas så att den bidrar till ett robustare och starkare samhälle. Vad det gäller övriga delar i ändringsbudgeten så har Vänsterpartiet i sedvanlig ordning avstått från att motionera. Vi avstår eftersom vi är i renodlad opposition och därmed inte kan ta ansvar för delar i en helhet som vi inte påverkat och som inte heller är vår politik.

Vänsterpartiet vill särskilt uppmärksamma och kommentera några av regeringens förslag i ändringsbudgeten. Vad det gäller ökningen av Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag med 330 miljoner kronor i syfte att Arbetsförmedlingen bättre ska kunna hantera en ökad arbetslöshet och säkerställa en likvärdig service i hela landet, så välkomnar Vänsterpartiet detta. Vänsterpartiet anser dock att Arbetsförmedlingen bör tilldelas betydligt mer resurser än så givet nuläget med en kraftig ökning av antalet inskrivna och en stigande arbetslöshet. Vi anser även att det måste bli ett aktivt stopp för reformeringen av Arbetsförmedlingen. Myndighetens samtliga resurser måste läggas på att hantera arbetslösheten och ge stöd och service till de som är och kommer att bli arbetslösa.

Regeringen ökar anslaget till Statens institutionsstyrelse (Sis) med 250 miljoner kronor för att sänka kommunernas avgifter för placeringar vid särskilda ungdomshem och för att stärka säkerheten vid Sis-institutioner. Vänsterpartiet tycker att det är bra att det görs en satsning på Sis, men anser inte att det är rimligt att satsningen finansieras genom att minska på anslaget för andra sociala satsningar som riktas till samma grupp.

Vidare föreslås att anslaget för åtgärder för havs- och vattenmiljö minskas med 28 miljoner kronor för att finansiera en ökning av anslaget för vissa skaderegleringar m.m. inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet. Oaktat behovet av att öka på anslaget för statens skaderegleringsverksamhet anser Vänsterpartiet inte att det är lämpligt att det delvis finansieras genom en minskning av anslaget för havs- och vattenmiljö. Behovet av åtgärder för havs- och vattenmiljö för att exempelvis minska effekterna av övergödning är stort.

Avslutningsvis kan konstateras att Statens Bostadsomvandling AB (SBO) föreslås få ett kapitaltillskott på 300 miljoner kronor. Vänsterpartiet anser att det är bra men hade gärna sett att tillskottet till SBO hade motsvarat den summa som SBO tidigare begärt, dvs. 375 miljoner kronor.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2019/20:99 Vårändringsbudget för 2020:

1. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) (avsnitt 2.1 och 5.1).
2. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet (avsnitt 2.2 och avsnitt 5.2).
3. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (avsnitt 2.3 och 5.2).
4. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244) (avsnitt 2.4, 5.1 och 5.2).
5. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik (avsnitt 2.5 och 5.2).
6. Riksdagen godkänner att regeringen genom försäljning till bokfört värde överlåter de byggnader som stiftelsen Thielska Galleriet disponerar på fastigheten Djurgården 1:1 i Stockholm till stiftelsen Thielska Galleriet (avsnitt 5.4).
7. Riksdagen godkänner att regeringen från försäljningsintäkterna vid en försäljning av de byggnader som stiftelsen Thielska Galleriet disponerar på fastigheten Djurgården 1:1 i Stockholm får avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till byggnaderna, dels de direkta försäljningsomkostnader som uppkommer för staten vid en försäljning (avsnitt 5.4).
8. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget av finanspolitiska skäl till 1 742 miljarder kronor för 2020 (avsnitt 4).
11. Riksdagen godkänner att regeringen under 2020 förvärvar en del av fastigheten Umeå Stadsliden 3:10 för 85 000 000 kronor (avsnitt 6.2).
12. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2020 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Försvarets materielverks behov av rörelsekapital som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 46 500 000 000 kronor (avsnitt 6.6).
13. Riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om försäljning av två ubåtar av Södermanlandklass med syftet att ubåtarna ska ägas av Polen (avsnitt 6.6).
14. Riksdagen godkänner det föreslagna namnet på och användningen av anslaget 1:11 Insatser för ökad tillgänglighet inom hälso- och sjukvården (avsnitt 6.9).

15. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 2:1 Pensionsmyndigheten (avsnitt 6.11).
16. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:16 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling (avsnitt 6.16).
17. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020–2022 för anslagen 2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå och 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå besluta om årliga medlemsavgifter till kunskaps- och innovationsplattformen KIC Healthy living inom hälsa under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Health) på högst 900 000 kronor för vart och ett av anslagen (avsnitt 6.16).
18. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 besluta om medlemskap i en kunskaps- och innovationsplattform inom klimatområdet under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Climate-KIC) och att under 2020–2025 för anslaget 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå besluta om en årlig medlemsavgift på högst 150 000 kronor (avsnitt 6.16).
19. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020–2022 för anslaget 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå besluta om årliga kapitaltillskott till Infrafrontier GmbH på högst 500 000 kronor (avsnitt 6.16).
20. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation besluta om en medlemsavgift till det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem High Performance Computing (Euro-HPC) på högst 25 000 000 kronor (avsnitt 6.16).
21. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:10 Gårdsstöd m.m. (avsnitt 6.22).
22. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020–2022 för anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen KIC Raw materials under Euroepiska institutet för innovation och teknik (EIT Raw materials) på högst 350 000 kronor (avsnitt 6.23).
23. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag besluta om kapitaltillskott på högst 2 950 000 000 kronor till Almi Företagspartner AB (avsnitt 6.23).
24. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag besluta om kapitaltillskott på högst 300 000 000 kronor till Statens Bostadsomvandling AB SBO (avsnitt 6.23).
25. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 1:7 Kapitalinsatser i statligt ägda företag besluta om kapitaltillskott på

högst 75 000 000 kronor till Apotek Produktion & Laboratorier AB (avsnitt 6.23).

26. Riksdagen godkänner det ändrade uppdraget för Statens Bostadsomvandling AB SBO i enlighet med regeringens förslag (avsnitt 6.23).
27. Riksdagen godkänner det ändrade uppdraget för Teracom Group AB i enlighet med regeringens förslag (avsnitt 6.23).
28. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 göra ett ekonomiskt åtagande i form av ett aktieägaravtal mellan ägarna till Instrument in Support of Trade Exchanges (INSTEX) (avsnitt 6.23).
29. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet besluta om dels förvärv av aktier i INSTEX, dels tillskott av kapital till INSTEX till ett belopp om sammanlagt högst 3 000 000 kronor (avsnitt 6.23).
30. Riksdagen bemyndigar regeringen att besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 200 000 000 000 kronor (avsnitt 6.23).
31. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 ställa ut kreditgarantier för exportkrediter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 500 000 000 000 kronor (avsnitt 6.23).
32. Riksdagen godkänner ändrad beräkning av inkomster för 2020 (avsnitt 5.5 tabell 5.3).
33. Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade anslag enligt tabell 1.1.
34. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Följdmotionen

2019/20:3606 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör utvärdera det begränsade tillskottet till korttidsarbete och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen senast den 15 juli 2020 ska utvärdera kommunernas och regionernas behov av resurser med anledning av den ökade belastningen på sjukvård och omsorg samt minskade intäkter med anledning av coronapandemin, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör analysera omfattningen av de extraordinära kostnader för sjukvård och äldreomsorg som kommuner och regioner

har drabbats av med anledning av coronapandemin, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag 2020

Det har inte väckts några motioner med yrkanden om ändringar av regeringens förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag.

Tusental kronor

Utgiftsområde/Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagsnivå
1	**Rikets styrelse**	**15 131 274**	**212 500**	**15 343 774**
6:1	Allmänna val och demokrati	142 340	2 500	144 840
6:3	Datainspektionen	110 374	10 000	120 374
8:1	Mediestöd	762 119	200 000	962 119
3	**Skatt, tull och exekution**	**12 080 989**	**10 000**	**12 090 989**
1:2	Tullverket	2 123 025	10 000	2 133 025
4	**Rättsväsendet**	**51 731 092**	**1 003 000**	**52 734 092**
1:2	Säkerhetspolisen	1 641 279	40 000	1 681 279
1:5	Sveriges Domstolar	6 241 698	30 000	6 271 698
1:6	Kriminalvården	9 448 433	20 000	9 468 433
1:8	Rättsmedicinalverket	455 273	10 000	465 273
1:12	Rättsliga biträden m.m.	2 356 357	800 000	3 156 357
1:13	Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	39 987	73 000	112 987
1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	113 000	30 000	143 000
5	**Internationell samverkan**	**2 028 315**	**49 000**	**2 077 315**
1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 328 554	39 000	1 367 554
1:4	Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	4 826	10 000	14 826
6	**Försvar och samhällets krisberedskap**	**64 874 753**	**15 000**	**64 889 753**
2:4	Krisberedskap	1 311 104	–5 000	1 306 104
2:5	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	381 471	15 000	396 471
2:6	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 458 330	5 000	1 463 330
7	**Internationellt bistånd**	**45 989 153**	**0**	**45 989 153**
1:1	Biståndsverksamhet	44 283 158	–23 024	44 260 134
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 491 976	23 024	1 515 000
8	**Migration**	**11 446 213**	**180 000**	**11 626 213**
1:4	Domstolsprövning i utlänningsmål	781 903	180 000	961 903

Utgiftsområde/Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagsnivå
9	**Hälsovård, sjukvård och social omsorg**	**86 783 142**	**2 361 000**	**89 144 142**
1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	29 680 000	359 000	30 039 000
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	11 768 886	1 910 000	13 678 886
1:7	Sjukvård i internationella förhållanden	498 187	50 000	548 187
2:2	Insatser för vaccinberedskap	88 500	32 000	120 500
4:6	Statens institutionsstyrelse	1 157 143	250 000	1 407 143
4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	749 351	–250 000	499 351
8:1	Socialstyrelsen	719 850	10 000	729 850
10	**Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning**	**104 485 843**	**7 000**	**104 492 843**
1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	38 725 977	50 000	38 775 977
1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	2 508 500	–43 000	2 465 500
11	**Ekonomisk trygghet vid ålderdom**	**36 542 396**	**43 000**	**36 585 396**
2:1	Pensionsmyndigheten	595 896	43 000	638 896
12	**Ekonomisk trygghet för familjer och barn**	**101 430 320**	**1 700 000**	**103 130 320**
1:2	Föräldraförsäkring	47 288 762	1 700 000	48 988 762
13	**Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering**	**10 115 663**	**5 000**	**10 120 663**
3:2	Jämställdhetsmyndigheten	70 000	5 000	75 000
14	**Arbetsmarknad och arbetsliv**	**82 178 987**	**10 722 500**	**92 901 487**
1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 223 139	330 000	7 553 139
1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	33 131 125	7 542 000	40 673 125
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	8 882 007	1 164 000	10 046 007
1:11	Bidrag till lönegarantiersättning	1 875 000	1 629 000	3 504 000
1:12	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	5 262 634	50 000	5 312 634
2:1	Arbetsmiljöverket	676 593	–500	676 093
2:2	Arbetsdomstolen	34 240	–1 500	32 740
2:3	Internationella arbetsorganisationen (ILO)	33 722	5 000	38 722
2:4	Medlingsinstitutet	50 521	5 000	55 521
2:5	Myndigheten för arbetsmiljökunskap	38 712	–500	38 212
15	**Studiestöd**	**26 508 400**	**339 000**	**26 847 400**
1:2	Studiemedel	18 607 712	302 000	18 909 712
1:3	Avsättning för kreditförluster	1 922 904	23 000	1 945 904
1:4	Statens utgifter för studiemedelsräntor	189 518	4 000	193 518
1:8	Centrala studiestödsnämnden	889 803	10 000	899 803
16	**Utbildning och universitetsforskning**	**82 815 865**	**1 567 000**	**84 382 865**
1:18	Statligt stöd till vuxenutbildning	2 372 422	675 000	3 047 422

Utgiftsområde/Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagsnivå
1:19	Myndigheten för yrkeshögskolan	125 594	9 000	134 594
1:20	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	2 832 754	245 000	3 077 754
2:2	Universitets- och högskolerådet	202 273	10 000	212 273
2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	860 473	513 000	1 373 473
2:65	Särskilda medel till universitet och högskolor	456 723	–5 000	451 723
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	6 035 846	90 000	6 125 846
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	360 061	20 000	380 061
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	1 112 356	–5 000	1 107 356
3:5	Rymdstyrelsen: Förvaltning	35 448	5 000	40 448
3:9	Sunet	49 183	10 000	59 183
17	**Kultur, medier, trossamfund och fritid**	**17 061 280**	**106 300**	**17 167 580**
2:1	Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner	1 104 748	8 000	1 112 748
6:1	Riksarkivet	411 006	16 300	427 306
14:1	Bidrag till folkbildningen	4 319 683	92 000	4 411 683
14:3	Särskilda insatser inom folkbildningen	150 000	–10 000	140 000
18	**Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik**	**3 726 522**	**2 000**	**3 728 522**
2:3	Fastighetsmäklarinspektionen	25 565	2 000	27 565
20	**Allmän miljö- och naturvård**	**12 571 183**	**19 000**	**12 590 183**
1:1	Naturvårdsverket	588 944	8 000	596 944
1:3	Åtgärder för värdefull natur	1 115 035	39 000	1 154 035
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	919 218	–20 000	899 218
1:6	Kemikalieinspektionen	275 692	15 000	290 692
1:10	Klimatanpassning	98 000	26 000	124 000
1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	1 389 565	–28 000	1 361 565
1:13	Internationellt miljösamarbete	40 400	5 000	45 400
1:20	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	90 000	–26 000	64 000
22	**Kommunikationer**	**61 295 946**	**954 000**	**62 249 946**
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	25 783 982	–1 297	25 782 685
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	24 655 015	954 000	25 609 015
1:3	Trafikverket	1 421 782	–2 000	1 419 782
1:9	Statens väg- och transportforskningsinstitut	53 035	2 000	55 035

Utgiftsområde/Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagsnivå
1:17	Infrastruktur för flygtrafiktjänst	157 000	1 297	158 297
23	**Areella näringar, landsbygd och livsmedel**	**19 790 236**	**528 000**	**20 318 236**
1:1	Skogsstyrelsen	488 251	12 000	500 251
1:2	Insatser för skogsbruket	252 073	93 000	345 073
1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	164 000	32 000	196 000
1:16	Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	42 913	2 000	44 913
1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 896 097	–380 000	3 516 097
1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 987 376	650 000	3 637 376
1:19	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	49 830	119 000	168 830
24	**Näringsliv**	**14 603 863**	**20 447 000**	**35 050 863**
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 953 255	–10 000	2 943 255
1:7	Turistfrämjande	104 613	10 000	114 613
1:8	Sveriges geologiska undersökning	239 665	6 000	245 665
1:17	Kapitalinsatser i statliga ägda företag	76 000	3 325 000	3 401 000
1:20	Bidrag till företagsutveckling och innovation	269 472	50 000	319 472
1:22	Stöd vid korttidsarbete	2 420 000	17 060 000	19 480 000
2:3	Exportfrämjande verksamhet	366 867	6 000	372 867
25	**Allmänna bidrag till kommuner**	**130 903 572**	**20 000 000**	**150 903 572**
1:5	Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden	2 486 000	20 000 000	22 486 000
Summa anslagsförändring på ändringsbudget			**60 270 300**	

BILAGA 3

Utskottets förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag 2020

Finansutskottets förslag stämmer överens med förslagen i vårändringsbudgeten för 2020 med undantag för de ändringar som följer av riksdagens beslut efter förslag i proposition 2019/20:166 Extra ändringsbudget för 2020 – Fler kraftfulla åtgärder med anledning av coronaviruset (bet. 2019/20:FiU59, rskr. 2019/20:276–279) och proposition 2019/20:167 Extra ändringsbudget för 2020 – Stöd till hälso- och sjukvården, utbildningsinsatser och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (bet. 2019/20:FiU60, rskr. 2019/20:293–299).

Tusental kronor

Utgiftsområde/Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagsnivå
1	**Rikets styrelse**	**15 631 274**	**212 500**	**15 843 774**
6:1	Allmänna val och demokrati	142 340	2 500	144 840
6:3	Datainspektionen	110 374	10 000	120 374
8:1	Mediestöd	1 262 119	200 000	1 462 119
3	**Skatt, tull och exekution**	**12 151 989**	**10 000**	**12 161 989**
1:2	Tullverket	2 123 025	10 000	2 133 025
4	**Rättsväsendet**	**51 731 092**	**1 003 000**	**52 734 092**
1:2	Säkerhetspolisen	1 641 279	40 000	1 681 279
1:5	Sveriges Domstolar	6 241 698	30 000	6 271 698
1:6	Kriminalvården	9 448 433	20 000	9 468 433
1:8	Rättsmedicinalverket	455 273	10 000	465 273
1:12	Rättsliga biträden m.m.	2 356 357	800 000	3 156 357
1:13	Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	39 987	73 000	112 987
1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	113 000	30 000	143 000
5	**Internationell samverkan**	**2 028 315**	**49 000**	**2 077 315**
1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 328 554	39 000	1 367 554
1:4	Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	4 826	10 000	14 826
6	**Försvar och samhällets krisberedskap**	**64 874 753**	**15 000**	**64 889 753**
2:4	Krisberedskap	1 311 104	–5 000	1 306 104
2:5	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	381 471	15 000	396 471
2:6	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 458 330	5 000	1 463 330

Utgiftsområde/Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagsnivå
7	**Internationellt bistånd**	**45 989 153**	**0**	**45 989 153**
1:1	Biståndsverksamhet	44 283 158	–23 024	44 260 134
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 491 976	23 024	1 515 000
8	**Migration**	**11 446 213**	**180 000**	**11 626 213**
1:4	Domstolsprövning i utlänningsmål	781 903	180 000	961 903
9	**Hälsovård, sjukvård och social omsorg**	**89 373 642**	**2 361 000**	**91 734 642**
1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	29 680 000	359 000	30 039 000
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	13 768 886	1 910 000	15 678 886
1:7	Sjukvård i internationella förhållanden	498 187	50 000	548 187
2:2	Insatser för vaccinberedskap	88 500	32 000	120 500
4:6	Statens institutionsstyrelse	1 157 143	250 000	1 407 143
4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	749 351	–250 000	499 351
8:1	Socialstyrelsen	816 850	10 000	826 850
10	**Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning**	**118 041 843**	**7 000**	**118 048 843**
1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	42 181 977	50 000	42 231 977
1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	2 508 500	–43 000	2 465 500
11	**Ekonomisk trygghet vid ålderdom**	**36 542 396**	**43 000**	**36 585 396**
2:1	Pensionsmyndigheten	595 896	43 000	638 896
12	**Ekonomisk trygghet för familjer och barn**	**101 990 320**	**1 700 000**	**103 690 320**
1:2	Föräldraförsäkring	47 288 762	1 700 000	48 988 762
13	**Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering**	**10 115 663**	**5 000**	**10 120 663**
3:2	Jämställdhetsmyndigheten	70 000	5 000	75 000
14	**Arbetsmarknad och arbetsliv**	**83 298 987**	**10 722 500**	**94 021 487**
1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 223 139	330 000	7 553 139
1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	34 251 125	7 542 000	41 793 125
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	8 882 007	1 164 000	10 046 007
1:11	Bidrag till lönegarantiersättning	1 875 000	1 629 000	3 504 000
1:12	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	5 262 634	50 000	5 312 634
2:1	Arbetsmiljöverket	676 593	–500	676 093
2:2	Arbetsdomstolen	34 240	–1 500	32 740
2:3	Internationella arbetsorganisationen (ILO)	33 722	5 000	38 722
2:4	Medlingsinstitutet	50 521	5 000	55 521
2:5	Myndigheten för arbetsmiljökunskap	38 712	–500	38 212
15	**Studiestöd**	**26 767 900**	**339 000**	**27 106 900**

Utgiftsområde/Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagsnivå
1:2	Studiemedel	18 714 212	302 000	19 016 212
1:3	Avsättning för kreditförluster	1 931 904	23 000	1 954 904
1:4	Statens utgifter för studiemedelsräntor	191 518	4 000	195 518
1:8	Centrala studiestödsnämnden	889 803	10 000	899 803
16	**Utbildning och universitetsforskning**	**83 161 865**	**1 567 000**	**84 728 865**
1:18	Statligt stöd till vuxenutbildning	2 426 422	675 000	3 101 422
1:19	Myndigheten för yrkeshögskolan	125 594	9 000	134 594
1:20	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	2 832 754	245 000	3 077 754
2:2	Universitets- och högskolerådet	202 273	10 000	212 273
2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	1 132 473	513 000	1 645 473
2:65	Särskilda medel till universitet och högskolor	456 723	–5 000	451 723
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	6 035 846	90 000	6 125 846
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	360 061	20 000	380 061
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	1 112 356	–5 000	1 107 356
3:5	Rymdstyrelsen: Förvaltning	35 448	5 000	40 448
3:9	Sunet	49 183	10 000	59 183
17	**Kultur, medier, trossamfund och fritid**	**17 530 280**	**106 300**	**17 636 580**
2:1	Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner	1 186 748	8 000	1 194 748
6:1	Riksarkivet	411 006	16 300	427 306
14:1	Bidrag till folkbildningen	4 369 683	92 000	4 461 683
14:3	Särskilda insatser inom folkbildningen	150 000	–10 000	140 000
18	**Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik**	**3 726 522**	**2 000**	**3 728 522**
2:3	Fastighetsmäklarinspektionen	25 565	2 000	27 565
20	**Allmän miljö- och naturvård**	**12 571 183**	**19 000**	**12 590 183**
1:1	Naturvårdsverket	588 944	8 000	596 944
1:3	Åtgärder för värdefull natur	1 115 035	39 000	1 154 035
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	919 218	–20 000	899 218
1:6	Kemikalieinspektionen	275 692	15 000	290 692
1:10	Klimatanpassning	98 000	26 000	124 000
1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	1 389 565	–28 000	1 361 565
1:13	Internationellt miljösamarbete	40 400	5 000	45 400
1:20	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	90 000	–26 000	64 000
22	**Kommunikationer**	**65 315 946**	**954 000**	**66 269 946**

Utgiftsområde/Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagsnivå
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	25 783 982	–1 297	25 782 685
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	25 675 015	954 000	26 629 015
1:3	Trafikverket	1 421 782	–2 000	1 419 782
1:9	Statens väg- och transportforskningsinstitut	53 035	2 000	55 035
1:17	Infrastruktur för flygtrafiktjänst	157 000	1 297	158 297
23	**Areella näringar, landsbygd och livsmedel**	**19 993 036**	**528 000**	**20 521 036**
1:1	Skogsstyrelsen	488 251	12 000	500 251
1:2	Insatser för skogsbruket	252 073	93 000	345 073
1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	164 000	32 000	196 000
1:16	Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	42 913	2 000	44 913
1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	4 098 897	–380 000	3 718 897
1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 987 376	650 000	3 637 376
1:19	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	49 830	119 000	168 830
24	**Näringsliv**	**90 604 863**	**20 447 000**	**111 051 863**
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 953 255	–10 000	2 943 255
1:7	Turistfrämjande	104 613	10 000	114 613
1:8	Sveriges geologiska undersökning	239 665	6 000	245 665
1:17	Kapitalinsatser i statliga ägda företag	476 000	3 325 000	3 801 000
1:20	Bidrag till företagsutveckling och innovation	269 472	50 000	319 472
1:22	Stöd vid korttidsarbete	77 850 000	17 060 000	94 910 000
2:3	Exportfrämjande verksamhet	366 867	6 000	372 867
25	**Allmänna bidrag till kommuner**	**130 903 572**	**20 000 000**	**150 903 572**
1:5	Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden	2 486 000	20 000 000	22 486 000
Summa anslagsförändring på ändringsbudget			**60 270 300**	

BILAGA 4

Regeringens förslag till nya och ändrade beställningsbemyndiganden 2020

Det har inte väckts några motioner med yrkanden med anledning av regeringens förslag till beställningsbemyndiganden.

Tusental kronor

Utgiftsområde/Anslag		Beslutat beställnings-bemyndigande	Förändring av beställnings-bemyndigande	Nytt beställnings-bemyndigande	Tidsperiod
16	**Utbildning och universitetsforskning**				
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	1 950 000	200 000	2 150 000	2021–2030
21	**Energi**				
1:7	Energiteknik	0	1 780 000	1 780 000	2021–2022
1:8	Elberedskap	250 000	1 000 000	1 250 000	2021–2035
22	**Kommunikationer**				
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	112 482 000	3 900 000	116 382 000	2021–2050
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	28 000 000	600 000	28 600 000	2021–2038
1:11	Trängselskatt i Stockholm	28 500 000	10 500 000	39 000 000	2021–2057
23	**Areella näringar, landsbygd och livsmedel**				
1:2	Insatser för skogsbruket	65 000	5 000	70 000	2021–2023
1:12	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk	50 000	11 750	61 750	2021–2023
1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	290 000	150 000	440 000	2021–2023
1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	5 000 000	38 000	5 038 000	2021–2029
1:19	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	0	75 000	75 000	2021–2023
Summa förändring av beställningsbemyndigande på ändringsbudget			**18 259 750**		

BILAGA 5

Regeringens förslag till ändrad beräkning av inkomsterna i statens budget 2020

Tusental kronor

Inkomsttitel		Godkänd beräkning	Ny beräkning	Bruttoeffekt av åtgärd på inkomstsidan
1312	Begränsning av investeraravdraget	19 239 160	19 249 160	10 000
1461	Beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten	1 923 833	1 933 833	10 000
2215	Inlevererat överskott från Statens Fastighetsverk	285 000	293 050	8 050

BILAGA 6

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)[1]

dels att 43 kap. 4 och 17 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 43 kap. 16 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
43 kap.	
4 §[2]	
Med *företag av mindre storlek* avses i detta kapitel ett sådant företag som anges i 2 § första stycket och som uppfyller följande villkor:	
1. medelantalet anställda och delägare som under betalningsåret har arbetat i företaget är lägre än 50, och	
2. företagets nettoomsättning under betalningsåret eller balansomslutning för samma år uppgår till högst 80 miljoner kronor.	
Ett företag är inte ett företag av mindre storlek om	
1. 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna direkt eller indirekt kontrolleras av ett eller flera offentliga organ, eller	
2. någon andel i företaget är upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.	2. någon andel i företaget är upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet *(EES) eller handlas på en MTF-plattform eller en motsvarande marknadsplats utanför EES.*
	16 a §
	Investeraravdrag får göras bara om det företag i vilket andelar har förvärvats
	1. vid tidpunkten för förvärvet inte har varit verksamt på någon marknad, eller
	2. vid tidpunkten för förvärvet har varit verksamt på en marknad mindre än sju år efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad.
	Om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från någon annan gäller följande vid tillämpning av första stycket:
	1. Vid bedömningen av om företaget har varit verksamt på någon marknad enligt första stycket 1 ska även den förvärvade verksamheten beaktas.
	2. Den tid som anges i första stycket 2 ska räknas från den första försäljningen på en

[1] Lagen omtryckt 2008:803.

[2] Senaste lydelse 2013:771.

produkt- eller tjänstemarknad i den förvärvade verksamheten. Detta gäller dock bara om den första försäljningen i den förvärvade verksamheten har skett före den första försäljningen i företaget.

Begränsad försäljning för att testa marknaden anses inte vara en första försäljning.

17 §[3]

Investeraravdrag får inte göras om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet är

1. skyldigt att upprätta en kontrollbalansräkning av sådant slag som anges i 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551) och kapitaltillskottet inte undanröjer skyldigheten,

2. *föremål för företagsrekonstruktion av sådant slag som anges i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion*, eller

2. *i ekonomiska svårigheter enligt artikel 2.18 c och d i Europeiska kommissionens förordning (EU) nr 651/ 2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget*, eller

3. på obestånd.

3. föremål för ett betalningskrav på grund av ett beslut av Europeiska kommissionen om att ett stöd beviljat av en svensk stödgivare är olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2020.

2. Lagen tillämpas första gången på förvärv av andelar som sker efter den 31 juli 2020.

[3] Senaste lydelse 2013:771.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 12 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet[1] ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

2 kap.

12 §[2]

Uppgifter och handlingar som avser

1. revision ska gallras tio år efter utgången av det kalenderår då revisionen avslutades, och

2. fastighetstaxering ska gallras tolv år efter utgången av det taxeringsår som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till.

Uppgifter och handlingar om godkända upplagshavare, registrerade varumottagare, tillfälligt registrerade varumottagare, registrerade avsändare eller godkända skatteupplag enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt samt lagen (1994:1776) om skatt på energi ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då aktören avregistrerades.

Uppgifter och handlingar om godkända lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter och lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar samt uppgifter och handlingar om registrerade mottagare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då godkännandet blev återkallat.

Uppgifter och handlingar om godkända lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter och lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar samt uppgifter och handlingar om registrerade mottagare *och registrerade EU-handlare* enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då godkännandet blev återkallat.

Uppgifter och handlingar som avses i 4 a § ska gallras tio år efter utgången av det kalenderår då de meddelanden som är kopplade till den administrativa referenskoden enligt 22 b § andra stycket lagen om tobaksskatt, 21 b § andra stycket lagen om alkoholskatt eller 6 kap. 4 § andra stycket lagen om skatt på energi eller annan sammanhållande identifikationsuppgift senast ändrades.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2020.

[1] Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

[2] Senaste lydelse 2020:34.

3 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2019/20:74	*Föreslagen lydelse*
27 kap.	
1 §	
Sekretess gäller i verksamhet som avser bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt eller som avser fastighetstaxering för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.	
Sekretess gäller vidare	
1. i verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen,	
2. hos kommun eller region för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatterättsnämnden har lämnat i ett ärende om förhandsbesked i en skatte- eller taxeringsfråga, och	
3. hos Försäkringskassan för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatteverket har lämnat i ett ärende om särskild sjukförsäkringsavgift.	
Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillägg, återkallelseavgift, rapporteringsavgift och förseningsavgift samt expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.	Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillägg, återkallelseavgift, rapporteringsavgift och förseningsavgift samt expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt *och tilläggsavgift enligt 8 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik*. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.
Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3, 4 eller 6 §.	
För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. För uppgift om avgift enligt lagen om avgift till registrerat trossamfund gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.	

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2020.

4 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 4 §, 7 kap. 1 §, 22 kap. 23 §, 37 kap. 7 a och 9 a §§, 41 kap. 3 § och 53 kap. 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

3 kap.

4 §[1]

Vad som avses med beskattningsår framgår av följande uppställning:

För	*avses med beskattningsår*
1. skatt enligt a) inkomstskattelagen (1999:1229), b) lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, c) lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 1–4, och d) lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader, samt avgift enligt e) lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift	beskattningsår enligt 1 kap. 13–15 §§ inkomstskattelagen eller, för svenska handelsbolag, räkenskapsåret
2. skatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 6–10	det kalenderår som skatten ska betalas för eller det beskattningsår då skatteunderlag för avkastningsskatt ska tas upp enligt 13 § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel
3. skatt enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta och lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.	det kalenderår då ersättningen betalas ut
4. skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200) som ska redovisas för redovisningsperioder	beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
5. annan mervärdesskatt	det kalenderår då den felaktiga debiteringen har gjorts, eller förvärvet eller omsättningen har skett
6. punktskatt som ska redovisas för redovisningsperioder	beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
7. punktskatt enligt a) beslut som avses i 53 kap. 5 §, b) 27–28 §§ lagen (1994:1563) om tobaksskatt, c) 26–27 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt, *eller* d) 4 kap. 2–2 b §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi	det kalenderår under vilket beslutet om återbetalning eller kompensation, eller beslutet om beskattning vid oegentlighet, har meddelats
8. annan punktskatt	det kalenderår då den händelse som medför skattskyldighet har inträffat
9. övriga skatter	det kalenderår som skatten ska betalas för
10. arbetsgivaravgifter och avgifter som ingår i slutlig skatt	det kalenderår som avgiften ska betalas för.

[1] Senaste lydelse 2017:1218.

Med beskattningsår för fysisk person avses dock i fråga om preliminär skatt alltid kalenderår.

Föreslagen lydelse

3 kap.

4 §

Vad som avses med beskattningsår framgår av följande uppställning:

För	*avses med beskattningsår*
1. skatt enligt a) inkomstskattelagen (1999:1229), b) lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, c) lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 1–4, och d) lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader, samt avgift enligt e) lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift	beskattningsår enligt 1 kap. 13–15 §§ inkomstskattelagen eller, för svenska handelsbolag, räkenskapsåret
2. skatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 6–10	det kalenderår som skatten ska betalas för eller det beskattningsår då skatteunderlag för avkastningsskatt ska tas upp enligt 13 § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel
3. skatt enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta och lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.	det kalenderår då ersättningen betalas ut
4. skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200) som ska redovisas för redovisningsperioder	beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
5. annan mervärdesskatt	det kalenderår då den felaktiga debiteringen har gjorts, eller förvärvet eller omsättningen har skett
6. punktskatt som ska redovisas för redovisningsperioder	beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
7. punktskatt enligt a) beslut som avses i 53 kap. 5 §, b) 27–28 §§ lagen (1994:1563) om tobaksskatt, c) 26–27 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt, d) 4 kap. 2–2 b §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi, *eller* *e) 8 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik*	det kalenderår under vilket beslutet om återbetalning eller kompensation, eller beslutet om beskattning vid oegentlighet *eller felaktiga uppgifter*, har meddelats
8. annan punktskatt	det kalenderår då den händelse som medför skattskyldighet har inträffat
9. övriga skatter	det kalenderår som skatten ska betalas för
10. arbetsgivaravgifter och avgifter som ingår i slutlig skatt	det kalenderår som avgiften ska betalas för.

Med beskattningsår för fysisk person avses dock i fråga om preliminär skatt alltid kalenderår.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

7 kap.

1 §[2]

Skatteverket ska registrera

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag,

2. den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter,

3. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200), med undantag för den som är skattskyldig bara på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 samma lag,

4. den som utan att omfattas av 19 kap. 1 § mervärdesskattelagen har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9, 11 och 11 b–13§§ samma lag,

5. den som gör sådant unionsinternt förvärv som är undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 30 d § första stycket mervärdesskattelagen,

6. en utländsk beskattningsbar person som är etablerad i ett annat EU-land och har rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1–3 §§ mervärdesskattelagen utan att omfattas av 19 kap. 1 § samma lag och inte heller ska registreras enligt 3, 4 eller 5,

7. en beskattningsbar person som är etablerad i Sverige och omsätter tjänster i ett annat EU-land som förvärvaren av tjänsten är skattskyldig för i det landet i enlighet med tillämpningen av artikel 196 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt,

8. den som är skyldig att jämka ingående mervärdesskatt enligt 8 a kap. eller 9 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,

9. den som är skattskyldig och redovisningsskyldig enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,

10. den som är skattskyldig enligt

a) lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,

b) lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,

c) 10 eller 13 § eller 16 § första stycket eller 36 § 1 lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

d) 9 eller 12 § eller 15 § första stycket lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

e) 4 kap. 3 eller 6 § eller 9 § första stycket eller 12 § första stycket 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1, 2 eller 3 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

f) lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,

g) lagen (1999:673) om skatt på avfall,

h) lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,

i) 8 § 1 *eller* 2 lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,

i) 8 § 1, 2 *eller* 3 lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,

j) lagen (2017:1200) om skatt på flygresor,

k) 6 § 1 eller 2 b lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,

l) lagen (2018:1139) om skatt på spel,

m) lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns, eller

n) 4 § 1 lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar,

11. den som är skyldig att använda kassaregister enligt 39 kap. 4–6 §§,

12. den som enligt 39 kap. 11 b § är skyldig att tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på en byggarbetsplats, och

13. den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Om den som ska registreras enligt första stycket har en företrädare enligt 5 kap., ska dock företrädaren registreras i stället.

[2] Senaste lydelse 2020:37.

22 kap.

23 §[3]

Kontrolluppgift ska lämnas om investeraravdrag enligt 43 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av det företag som investeraravdraget hänför sig till.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om *underlaget för investeraravdrag. Kontrolluppgiften ska också innehålla uppgift om fysiska personers och dödsbons sammanlagda betalning för andelar i företaget under året, som kan utgöra underlag för investeraravdrag.*	I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om *1. underlaget för investeraravdrag,* *2. fysiska personers och dödsbons sammanlagda betalning för andelar i företaget under året, som kan utgöra underlag för investeraravdrag,* *3. tidpunkten för andelarnas förvärvande,* *4. regionen där det företag som investeraravdraget hänför sig till finns, vilken anges på NUTS 2-nivå enligt bilaga 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 av den 26 maj 2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (NUTS), i lydelsen enligt kommissionens förordning (EU) nr 868/2014 av den 8 augusti 2014 om ändring av bilagorna till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (Nuts), och* *5. verksamhetsområdet för det företag som investeraravdraget hänför sig till, som anges på Nace-gruppnivå, enligt bilaga 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 av den 20 december 2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90, i den ursprungliga lydelsen.*

37 kap.

7 a §[4]

Skatteverket får förelägga den som har beviljats återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–*d* eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2 att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera att denne har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt.	Skatteverket får förelägga den som har beviljats återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–*e* eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2 att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera att denne har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt.

[3] Senaste lydelse 2013:772.

[4] Senaste lydelse 2018:701.

9 a §[5]

Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo, att lämna uppgift om en rättshandling med någon annan.

Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att andra än den som föreläggs har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–*d* eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2.	Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att andra än den som föreläggs har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–*e* eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2.

41 kap.

3 §[6]

Revision får göras hos

1. den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078),
2. någon annan juridisk person än ett dödsbo,
3. den som har anmält sig för registrering,
4. den som har ansökt om eller är godkänd för F-skatt,
5. sådant ombud för en utländsk beskattningsbar person som avses i 6 kap. 2 §,
6. sådan representant som avses i 16 a § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, 15 a § lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller 4 kap. 9 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi,
7. den som har ansökt om godkännande som upplagshavare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
8. den som har ansökt om registrering som varumottagare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
9. den som har ansökt om godkännande som skattebefriad förbrukare enligt lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
10. den som har ansökt om godkännande som registrerad avsändare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
11. den som har ansökt om godkännande som lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter eller lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar, och

12. den som har ansökt om godkännande som registrerad mottagare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik.	12. den som har ansökt om godkännande som registrerad mottagare *eller registrerad EU-handlare* enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik.

53 kap.

5 §[7]

Som beslut om punktskatt anses också

1. beslut om återbetalning av skatt enligt

a) 25 § lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,

b) 29, 30 eller 40 a § lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

c) 28, 29 eller 30 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt, *eller*	c) 28, 29 eller 30 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
d) 14 § lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter, *och*	d) 14 § lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter, *eller*

[5] Senaste lydelse 2018:701.

[6] Senaste lydelse 2020:35.

[7] Senaste lydelse 2018:701.

e) 13 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, och

2. beslut om återbetalning eller kompensation enligt 9 kap. 2, 3, 5, 5 a, 6, 8 a, 10 eller 11 § eller 11 kap. 12–15 §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2020 i fråga om 22 kap. 23 §, den 1 september 2020 i fråga om 7 kap. 1 § och 41 kap 3 § och i övrigt den 1 oktober 2020.

2. Lagen tillämpas, i fråga om 22 kap. 23 §, första gången på kontrolluppgifter som lämnas efter den 31 juli 2020.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik

dels att 1, 2, 8, 9, 10, 10 a, 11, 12, 13, 15 och 16 §§ och rubrikerna närmast före 10 och 13 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 8 a, 10 b, 10 c, 13 a, 15 a och 15 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §	
Skatt ska betalas till staten enligt denna lag för sådan elektronik som anges i 3 §.	
	Till staten ska det också betalas sådan tilläggsavgift som avses i 8 a §.
Lagens hänvisningar till KN-nr avser den lydelse av Kombinerade nomenklaturen (KN) enligt rådets förordning (EEG) 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan som gällde den 1 januari 2015.	
2 §	
I denna lag avses med	
– *bromförening*: sådan kemisk förening som innehåller grundämnet brom,	
– *klorförening*: sådan kemisk förening som innehåller grundämnet klor,	
– *fosforförening*: sådan kemisk förening som innehåller grundämnet fosfor,	
– *homogent material*: ett material som har samma fysikaliska egenskaper i hela materialet och som på mekanisk väg inte kan sönderdelas i olika material,	
– *CAS-nummer*: sådan unik numerisk identifiering av kemisk förening som tilldelas av The American Chemical Society genom dess avdelning Chemical Abstracts Service (CAS),	
– *reaktivt tillsatt förening*: en förening som är bunden till en stabil polymer genom en kemisk reaktion och bildar kovalenta bindningar,	
– *additivt tillsatt förening*: en förening som är tillsatt på annat sätt än reaktivt,	
– *yrkesmässig aktivitet*: sådan aktivitet som utförs av	
1. en juridisk person, eller	
2. en fysisk person och avser varor som inte är avsedda för dennes eller dennes familjs personliga bruk,	
	– *konsument: en köpare för vilken köpet inte är en yrkesmässig aktivitet,*
– *EU-land*: områden som tillhör Europeiska unionens punktskatteområde,	
– *tredjeland*: länder och områden utanför Europeiska unionens punktskatteområde,	
– *utländsk säljare: en säljare som inte har säte för sin ekonomiska verksamhet eller ett fast etableringsställe i Sverige och inte heller är bosatt eller stadigvarande vistas här,*	
	– *distansförsäljning: försäljning där varorna transporteras till Sverige från ett annat EU-land av säljaren eller av någon annan för säljarens räkning och där köpet inte är yrkesmässigt för köparen,*
	– *undantagen säljare: en säljare som inte är godkänd som lagerhållare enligt 10 §, registreraa mottagare enligt 10 a § eller registrerad EU-handlare enligt 10 b § och vars årliga försäljning av skattepliktiga varor till Sverige inte*

	överskrider 100 000 kronor för innevarande eller föregående kalenderår,
– *import*: *införsel av* skattepliktig vara till Sverige från tredjeland under förutsättning att varan inte omfattas av sådant suspensivt tullförfarande eller suspensivt tull-arrangemang som avses i artikel 4.6 i rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG. *Med import avses även* att varan frisläpps från ett sådant förfarande eller arrangemang.	– *import*: *såväl att en* skattepliktig vara *förs in* till Sverige från tredjeland under förutsättning att varan inte omfattas av sådant suspensivt tullförfarande eller suspensivt tullarrangemang som avses i artikel 4.6 i rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG, *som* att varan frisläpps från ett sådant förfarande eller arrangemang.
	Vid beräkningen av den årliga försäljningen för undantagna säljare enligt första stycket ska inte mervärdesskatt beaktas, och inte heller fraktkostnader till den del de går att särskilja.
	8 §[1]
Skattskyldig enligt denna lag är den som	
1. godkänts som lagerhållare enligt 10 §,	
2. i egenskap av registrerad mottagare yrkesmässigt för in eller tar emot skattepliktiga varor,	enligt 10 a § från ett annat EU-land
	3. i egenskap av registrerad EU-handlare enligt 10 b § yrkesmässigt bedriver distansförsäljning av skattepliktiga varor eller yrkesmässigt förmedlar distansförsäljning av skattepliktiga varor från undantagna säljare,
	4. i annat fall än som avses i 1–3 yrkesmässigt säljer skattepliktiga varor genom distansförsäljning när värdet av den årliga försäljningen av skattepliktiga varor till Sverige under innevarande eller föregående kalenderår överstiger 100 000 kronor,
	5. i annat fall än som avses i 1 eller 3 yrkesmässigt förmedlar distansförsäljning av skattepliktiga varor från undantagna säljare när det sammanlagda värdet av samtliga förmedlade försäljningar av skattepliktiga varor till Sverige under innevarande eller föregående kalenderår överstiger 100 000 kronor,
3. i annat fall än som avses i 1 yrkesmässigt tillverkar skattepliktiga varor, eller	*6.* i annat fall än som avses i 1 yrkesmässigt tillverkar skattepliktiga varor, eller
4. i annat fall än som avses i 1 *eller* 2 från ett annat EU-land yrkesmässigt för in eller tar emot skattepliktiga varor.	*7.* i annat fall än som avses i 1–*5* från ett annat EU-land yrkesmässigt för in eller tar emot skattepliktiga varor *utan att det är distansförsäljning.*
	Vid beräkningen av den årliga försäljningen enligt första stycket 4 och 5 ska inte mervärdesskatt beaktas, och inte heller fraktkostnader till den del de går att särskilja.

[1] Senaste lydelse 2018:1891.

8 a §

Om en svensk konsument har köpt en skattepliktig vara genom distansförsäljning och konsumenten på fråga från säljaren eller förmedlaren felaktigt har uppgett att köpet är yrkesmässigt, är den som avses i 8 § 3, 4 eller 5 inte skattskyldig om denne direkt till konsumenten har upplyst om att felaktiga uppgifter kan leda till en skyldighet att betala skatten och en tilläggsavgift. I så fall är det i stället konsumenten som ska betala skatten.

Det som sägs i första stycket ska även gälla skattskyldighet enligt 8 § 1 om lagerhållaren har förmedlat en distansförsäljning av en skattepliktig vara från en undantagen säljare till konsumenten.

Skatten ska tas ut enligt den skattesats som gällde vid den tidpunkt då varorna fördes in i Sverige.

Om skatt ska betalas av en konsument enligt första eller andra stycket, ska konsumenten även betala en tilläggsavgift om 500 kronor per vara om det inte är uppenbart oskäligt.

9 §

Skattskyldig för *yrkesmässig* import av skattepliktiga varor är

Skattskyldig för import av skattepliktiga varor *som är yrkesmässig för någon av de inblandade parterna* är

1. om en tullskuld uppkommer i Sverige till följd av importen: den som är skyldig att betala tullen,

2. om importen avser en unionsvara eller om varan ska deklareras för övergång till fri omsättning i Sverige men inte är belagd med tull: den som skulle ha varit skyldig att betala tullen om varan hade varit tullbelagd.

Med *tullskuld* och *unionsvara* förstås detsamma som i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen.

Från skattskyldighet enligt första stycket undantas varor som, vid varornas övergång till fri omsättning enligt artikel 201 i förordning (EU) nr 952/2013, ägs av en godkänd lagerhållare.

Lagerhållare och registrerade mottagare

Godkända aktörer

10 §[2]

Som lagerhållare får godkännas den som

1. i Sverige avser att yrkesmässigt

a) tillverka skattepliktiga varor,

b) från ett annat EU-land föra in eller ta emot skattepliktiga varor,

c) importera skattepliktiga varor från tredjeland, *eller*

d) från godkänd lagerhållare köpa skattepliktiga varor för återförsäljning till näringsidkare,

c) importera skattepliktiga varor från tredjeland,

d) från godkänd lagerhållare köpa skattepliktiga varor för återförsäljning till näringsidkare, *eller*

e) förmedla distansförsäljning av skattepliktiga varor från undantagna säljare,

[2] Senaste lydelse 2018:1891.

2. med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig som lagerhållare, och

3. inte är godkänd som registrerad mottagare enligt 10 a §.

Godkännande som lagerhållare ska återkallas om förutsättningarna för godkännande inte längre finns eller om lagerhållaren begär det. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

3. inte är godkänd som registrerad mottagare enligt 10 a §, *eller registrerad EU-handlare enligt 10 b §*.

10 a §[3]

Som registrerad mottagare får godkännas den som

1. i Sverige avser att yrkesmässigt från ett annat EU-land föra in eller ta emot skattepliktiga varor,

2. med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig som sådan mottagare, och

3. inte är godkänd som lagerhållare enligt 10 §.

Godkännande som registrerad mottagare ska återkallas om förutsättningarna för godkännande inte längre finns eller om den registrerade mottagaren begär det. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

10 b §

Som registrerad EU-handlare får godkännas den som

1. avser att yrkesmässigt

a) bedriva distansförsäljning av skattepliktiga varor, eller

b) förmedla distansförsäljningar av skattepliktiga varor från undantagna säljare,

2. med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig som registrerad EU-handlare, och

3. inte är godkänd som lagerhållare enligt 10 §.

10 c §

Godkännanden enligt 10, 10 a eller 10 b § ska återkallas om förutsättningarna för godkännande inte längre finns eller om den som fått godkännandet begär det. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

11 §[4]

Om en godkänd lagerhållare *eller* registrerad mottagare försätts i konkurs, övergår godkännandet till konkursboet. Konkursboet är skattskyldigt för varor för vilka skattskyldighet enligt 12 § 1 eller 3 inträder efter konkursbeslutet.

Om en godkänd lagerhållare, registrerad mottagare *eller registrerad EU-handlare* försätts i konkurs, övergår godkännandet till konkursboet. Konkursboet är skattskyldigt för varor för

[3] Senaste lydelse 2018:1891.

[4] Senaste lydelse 2018:1891.

vilka skattskyldighet enligt 12 § 1 eller 3 inträder efter konkursbeslutet.

12 §[5]

Skyldighet att betala skatt inträder

1. för den som är godkänd lagerhållare, när

a) en skattepliktig vara levereras till en köpare som inte är godkänd lagerhållare,

a) en skattepliktig vara *efter försäljning från lagerhållaren* levereras till en köpare som inte är godkänd lagerhållare,

b) en skattepliktig vara tas till eget försäljningsställe för detaljförsäljning,

c) en skattepliktig vara tas i anspråk för annat ändamål än försäljning, *eller*

c) en skattepliktig vara tas i anspråk för annat ändamål än försäljning,

d) godkännandet som lagerhållare återkallas, varvid skattskyldigheten omfattar skattepliktiga varor som då ingår i dennes lager,

d) godkännandet som lagerhållare återkallas, varvid skattskyldigheten omfattar skattepliktiga varor som då ingår i dennes lager, *eller*

e) en skattepliktig vara förs in till Sverige efter det att lagerhållaren har förmedlat en distansförsäljning av varan från en undantagen säljare,

2. för den som är skattskyldig enligt 8 § *3*, när den skattepliktiga varan tillverkas,

2. för den som är skattskyldig enligt 8 § *6*, när den skattepliktiga varan tillverkas,

3. för den som är skattskyldig enligt 8 § 2 eller *4*, när den skattepliktiga varan förs in till Sverige,

3. för den som är skattskyldig enligt 8 § 2, *3*, *4*, *5* eller *7*, när den skattepliktiga varan förs in till Sverige,

4. för den som är skattskyldig enligt 9 §, när skyldighet att betala tull enligt tullagstiftningen inträder eller skulle ha inträtt om skyldighet att betala tull förelegat.

Undantag *från skattskyldighetens inträde*

Undantag *och återbetalning*

13 §[6]

Skattskyldigheten inträder inte för en skattepliktig vara som

1. säljs direkt från en utländsk säljare till en konsument i Sverige, och

2. levereras från ett område utanför Sveriges territorium.

Skattskyldigheten inträder inte *heller* för en skattepliktig vara som skattskyldighet enligt denna lag tidigare inträtt för.

Skattskyldigheten inträder inte för en skattepliktig vara som skattskyldighet enligt denna lag tidigare inträtt för, *såvida inte den skatten har återbetalats enligt 13 a §.*

13 a §

Om skatt har betalats i Sverige för en skattepliktig vara som sedan flyttas till ett annat EU-land eller exporteras till tredjeland, kan återbetalning av skatten ske enligt denna paragraf efter skriftlig ansökan hos Skatteverket.

Den som begär återbetalning ska visa

1. att den skatt som ansökan avser har betalats,

[5] Senaste lydelse 2018:1891.

[6] Senaste lydelse 2018:1891.

2. att skattskyldigheten inträdde inom tre månader före den tidpunkt då varan lämnade svenskt territorium, och

3. antingen att undantaget i 13 § inte tidigare har tillämpats på varan eller att den flyttning eller export som ansökan grundar sig på skedde efter den tidpunkt då undantaget senast tillämpades.

Ansökan ska omfatta en period om ett kalenderkvartal och ges in till Skatteverket inom tre år efter kvartalets utgång. Ansökan ska vara undertecknad av sökanden eller av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden.

En ansökan som lämnats för en sökande som är en juridisk person anses ha lämnats av sökanden, om det inte är uppenbart att den som lämnade begäran saknade behörighet att företräda sökanden.

15 §

I fråga om förfarandet vid beskattningen gäller skatteförfarandelagen (2011:1244), utom i de fall som avses i andra stycket.

I fråga om förfarandet vid beskattningen gäller skatteförfarandelagen (2011:1244), utom i de fall som avses i andra stycket *och i 15 a och 15 b §§*.

Tullverket beslutar om skatt för den som enligt 9 § är skattskyldig vid import. Sådan skatt ska betalas till Tullverket. För skatt som ska betalas till Tullverket gäller tullagen (2016:253).

15 a §

Skatteverket beslutar om sådan skatt och tilläggsavgift som avses i 8 a §. Skatten och avgiften ska betalas inom den tid som Skatteverket bestämmer.

Bestämmelserna i 37 kap. 9 och 10 §§ och 41 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) ska gälla i tillämpliga delar vid inhämtande av uppgifter som är av betydelse för beslut om skatt enligt 8 a § av någon annan än den som föreläggs eller revideras.

I övrigt ska bestämmelserna i 3 kap. 4 §, 43 kap., 57 kap. 1 §, 60 kap., 62 kap. 2 §, 63 kap. 2, 4–6, 8–10, 15, 16, 22 och 23 §§, 65 kap. 2–4, 7, 8 och 13–15 §§ samt 66–68, 70 och 71 kap. skatteförfarandelagen gälla i tillämpliga delar.

15 b §

Om den konsument som ska betala skatt enligt 8 a § har betalat in skatt och den inbetalda skatten överstiger vad som enligt ett beslut av Skatteverket eller en domstol ska betalas, ska det överskjutande beloppet återbetalas till konsumenten.

Före utbetalning av ett överskjutande belopp enligt första stycket ska sådan skatt och tilläggsavgift enligt denna lag som konsumenten står i skuld för räknas av. Skattebelopp som

	konsumenten har fått anstånd med att betala ska dock inte räknas av.
	16 §[7]
Beslut enligt 10 *eller* 10 a § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.	Beslut enligt 10, 10 a, *10 b eller 10 c* § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.
Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.	

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2020 i fråga om 10, 10 a, 10 b, 10 c, 11 och 16 §§ och i övrigt den 1 oktober 2020.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

[7] Senaste lydelse 2018:1891.

BILAGA 7

Skatteutskottets yttrande 2019/20:SkU10y

Vårändringsbudget för 2020

Till finansutskottet

Finansutskottet har beslutat att ge samtliga utskott tillfälle att senast tisdagen den 26 maj kl. 14.00 yttra sig över Vårändringsbudget för 2020 (prop. 2019/20:99) med eventuella motioner, i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

I yttrandet behandlar skatteutskottet regeringens förslag om att anpassa investeraravdraget efter EU:s regler om statligt stöd och att ändra reglerna för beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten. Utskottet behandlar även regeringens förslag till ändrat anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till att anpassa investeraravdraget efter EU:s regler om statligt stöd och att ändra reglerna för beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten. Utskottet har inte någon invändning mot att regeringens förslag om ändrad beräkning av inkomsterna för 2020 godkänns i nu aktuella delar.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om ändrade anslag till Tullverket.

I yttrandet finns tre särskilda yttranden (M, KD, V).

Utskottets överväganden

Vårändringsbudget för 2020

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om att anpassa investeraravdraget efter EU:s regler om statligt stöd samt att beskatta utländska säljare för kemikalieskatten. Riksdagen godkänner regeringens förslag om ändrade beräkning av inkomster på statens budget för 2020.

Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (V) och 3 (KD).

Propositionen

Regeringen anser att investeraravdraget bör utformas så att det är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen.

Vidare föreslår regeringen att investeraravdrag bara får göras om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet inte har varit verksamt på någon marknad eller vid tidpunkten för förvärvet har varit verksamt på en marknad mindre än sju år efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad. Om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från någon annan ska dels vid bedömningen av om företaget har varit verksamt på någon marknad även den förvärvade verksamheten beaktas, dels vid bedömningen av hur länge verksamheten har bedrivits tiden räknas från den första försäljningen i den förvärvade verksamheten om försäljningen har skett före den första försäljningen i företaget. Begränsad försäljning för att testa marknaden anses inte vara en första försäljning.

MTF-plattform är ett multilateralt system inom EES som sammanför flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument – inom systemet och i enlighet med icke skönsmässiga regler – så att det leder till ett kontrakt (1 kap. 4 b § lagen [2007:528] om värdepappersmarknaden). Företag vars andelar handlas på en MTF-plattform bedöms inte som onoterade i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen och förvärv av dessa andelar bör därför enligt regeringen inte berättiga till investeraravdrag. Enligt regeringens förslag är ett företag inte ett företag av mindre storlek om någon andel i företaget handlas på en MTF-plattform eller en motsvarande marknadsplats utanför EES.

Vidare föreslår regeringen att investeraravdrag inte ska beviljas för förvärv av andelar i ett företag som vid tidpunkten för förvärvet är föremål för ett betalningskrav på grund av ett beslut av kommissionen om att ett stöd beviljat av en svensk stödgivare är olagligt och oförenligt med den inre marknaden. Motsvarande ska gälla för förvärv av andelar i ett företag som är i ekonomiska svårigheter.

EU delar in medlemsstaterna i regioner. Ett företag som tar emot statligt stöd ska ange den region där det är beläget. Var företaget är geografiskt beläget bestäms utifrån den indelning i territoriella enheter som gäller enligt den gemensamma nomenklaturen för statistiska territoriella enheter (Nomenclature commune des unités territoriales statistiques, NUTS), den s.k. NUTS 2-nivån. Ett företag som investeraravdraget hänför sig till ska vidare ange verksamhetsområdet som anges på gruppnivå i Nace (Nace är den statistiska näringsgrensindelningen i EU). Nace-koden är en statistisk kod som beskriver företagets verksamhet och motsvaras av de tre första siffrorna i SNI-koden.

Det företag som investeraravdraget hänför sig till ska enligt regeringens förslag lämna uppgift till Skatteverket om tidpunkten för andelarnas förvärvande, regionen där företaget finns, vilken anges på NUTS 2-nivå, och verksamhetsområdet, som anges på gruppnivå i Nace.

Med de justeringar som föreslås av regeringen uppfyller investeraravdraget enligt regeringens bedömning de villkor som kommissionen ställt upp i den allmänna gruppundantagsförordningen. Investeraravdraget i dess ändrade utformning behöver därför inte anmälas till kommissionen för statsstödsgodkännande. Kommissionen har inte godkänt investeraravdraget fr.o.m. den 1 januari 2020 och investeraravdrag hänförliga till förvärv av andelar efter den 31 december 2019 och fram till dess att förslagen i denna proposition träder i kraft riskerar att utgöra ett olagligt stöd.

Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 augusti 2020. Ändringarna i inkomstskattelagen ska tillämpas första gången på förvärv av andelar som sker efter den 31 juli 2020. Ändringarna i skatteförfarandelagen ska tillämpas första gången på kontrolluppgifter som lämnas efter den 31 juli 2020.

Regeringen bedömer att kemikalieskatten och de föreslagna ändringarna är förenliga med EU-rätten. Skatten bör enligt regeringen inte avskaffas. Det bör inte införas några undantag för vissa varor eller viss användning.

Regeringen föreslår att försäljare i andra EU-länder ska vara skattskyldiga för försäljningar av skattepliktiga produkter direkt till svenska konsumenter om deras sammanlagda årliga försäljning överstiger ett visst tröskelvärde. Förmedlare blir skattskyldiga om de förmedlar försäljning av skattepliktiga varor från icke skattskyldiga säljare i andra EU-länder direkt till svenska konsumenter.

Vidare föreslår regeringen att försäljare i andra EU-länder ska vara skattskyldiga för försäljningar av skattepliktiga produkter direkt till svenska konsumenter om deras sammanlagda årliga försäljning överstiger ett visst tröskelvärde. Förmedlare blir skattskyldiga om de förmedlar försäljning av skattepliktiga varor från icke skattskyldiga säljare i andra EU-länder direkt till svenska konsumenter.

Det införs en definition av distansförsäljning i regeringens förslag. Med detta avses försäljning där varorna transporteras till Sverige från ett annat EU-land av säljaren eller någon annan för säljarens räkning och där köpet inte är yrkesmässigt för köparen. Skattskyldig blir den som säljer skattepliktiga varor genom distansförsäljning om den årliga försäljningen överskrider ett

tröskelvärde om 100 000 kronor. Skattskyldigheten inträder i så fall när varan förs in i Sverige. Tröskelvärdet ska beräknas utifrån det högsta värdet för försäljning av skattepliktiga varor till Sverige innevarande eller föregående kalenderår.

Enligt regeringen ska aktörer som yrkesmässigt förmedlar distansförsäljningar av skattepliktiga varor, i de fall då säljarna inte själva är skattskyldiga, bli skattskyldiga om det årliga värdet av deras förmedlingar överstiger ett tröskelvärde om 100 000 kronor per år. Aktörerna blir en ny typ av skattskyldig. Tröskelvärdet för förmedling ska beräknas på samma sätt som vid försäljning.

Regeringen föreslår att det införs en ny typ av skattskyldig, kallad registrerad EU-handlare. Som registrerad EU-handlare får godkännas den som avser att yrkesmässigt bedriva distansförsäljning av skattepliktiga varor eller förmedla distansförsäljningar av skattepliktiga varor från säljare som inte själva är skattskyldiga. Liksom för lagerhållare och registrerade mottagare ska det finnas ett krav på att sökanden är lämplig med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt. Förfarandet kring ansökan, registrering och återkallande föreslås vara detsamma som för övriga godkända och registrerade skattskyldiga. Skattskyldigheten för en registrerad EU-handlare inträder när varan förs in till Sverige. Förmedling av distansförsäljning när säljarna inte själva är skattskyldiga ska läggas till både som en av grunderna för att bli godkänd som lagerhållare och som en av händelserna som utlöser skattskyldighet för lagerhållare.

Regeringen bedömer att den personuppgiftsbehandling som förslaget om införande av den nya typen av skattskyldig ger upphov till är förenlig med EU:s dataskyddsförordning. Med ett mindre tillägg utgör den befintliga regleringen på personuppgiftsområdet tillräcklig reglering för behandlingen.

Om en konsument vid köp genom distansförsäljning på fråga från säljaren eller förmedlaren felaktigt har uppgett att köpet är yrkesmässigt, ska säljaren eller förmedlaren enligt regeringens förslag inte vara skattskyldig om denne direkt har upplyst kunden om konsekvenserna av att lämna felaktiga uppgifter. Konsumenten ska då efter särskilt beslut betala skatten och en tilläggsavgift om 500 kronor per vara. Förfarandet vid sådan beskattning ska baseras på vad som gäller vid oegentlighetsbeskattning, justerat med anledning av att konsumenten inte kan vara en juridisk person och att skattebeloppen är låga. Tilläggsavgiften ska jämställas med skatt i sekretesshänseende.

Det befintliga undantaget för försäljningar direkt från en utländsk säljare till en svensk konsument tas bort för försäljningar från tredjeland. Reglerna om skattskyldighet för import formuleras om så att de blir tillämpliga på import som är yrkesmässig för någon av de inblandade parterna.

Regeringen föreslår att det införs en möjlighet till återbetalning av skatten om skatt har betalats i Sverige för en skattepliktig vara som sedan flyttas till ett annat EU-land eller exporteras till tredjeland. Den som begär återbetalning ska visa att den skatt som ansökan avser har betalats och att skattskyldigheten inträdde inom tre månader före den tidpunkt då varan lämnade svenskt

territorium. Bestämmelsen om återbetalning samordnas med det befintliga undantaget från skattskyldighet för varor som skattskyldighet enligt lagen tidigare inträtt för, så att de inte tillämpas samtidigt.

Enligt förslaget ska bestämmelserna om registrerade EU-handlare, ändringarna avseende lagerhållare och justeringarna avseende godkännanden och återkallelse träda i kraft den 1 september 2020. Övriga lagändringar ska träda i kraft den 1 oktober 2020. Äldre bestämmelser ska gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser likt regeringen att investeraravdraget bör anpassas så att det är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen. Utskottet delar i övrigt regeringens bedömningar och tillstyrker förslaget till förändringar av investeraravdraget.

Vidare tillstyrker utskottet regeringens förslag till regler för hur skatt ska tas ut vid sådana försäljningar från utländska säljare direkt till svenska konsumenter som i dag är undantagna beskattning enligt lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik.

Ändrad beräkning av inkomsterna i statens budget

Bakgrund

Regeringen gjorde i propositionen En utvecklad budgetprocess bedömningen att förslag som har en tydlig påverkan på statens inkomster för det löpande budgetåret bör föranleda en ny inkomstberäkning (prop. 2013/14: 173 s. 34 f.). Den nya inkomstberäkningen ska göras för de inkomsttitlar som berörs av förslagen. I de fall regeringen har gjort en ny beräkning av inkomsttitlarna baserat på nya makroekonomiska prognoser och andra förutsättningar, t.ex. förändrade volymer, ska inkomstberäkningen även omfatta dessa förändringar.

Finansutskottet framförde i sitt yttrande till konstitutionsutskottet att det bör gå att skilja de effekter som är en följd av regeländringar från de effekter som är en följd av ändrade makroprognoser och andra ekonomiska förutsättningar. Konstitutionsutskottet instämde i finansutskottets bedömning (bet. 2013/14:KU46 s. 35 och 37).

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner den ändrade beräkningen av inkomster på statens budget för 2020 som redovisas i propositionen. I förslaget till ny inkomstberäkning har prognosen reviderats upp med 10 miljoner kronor till följd av förslaget om begränsning av investeraravdraget och med 10 miljoner kronor till följd av förslaget om beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte någon invändning mot regeringens förslag om ändrad beräkning av inkomster på statens budget för 2020 och tillstyrker att den godkänns.

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Propositionen

Regeringen anför att Tullverket utför viktiga samhällsuppgifter och myndighetens insatser ska bl.a. skydda från hot mot hälsa, miljö och säkerhet. Att narkotika och vapen förs in illegalt i landet är ett allvarligt problem och utgör ett led i den ökade grova brottsligheten. För att motverka brottsligheten och öka tryggheten behöver myndighetens möjlighet att redan vid gränsen stoppa narkotika och vapen förstärkas, bl.a. genom en ökad närvaro. Regeringen föreslår därför att anslaget 1:2 Tullverket ökas med 10 000 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte någon invändning mot regeringens förslag och tillstyrker att riksdagen för 2020 för anslaget 1:2 Tullverket ändrar anvisningen på det sätt regeringen föreslår.

Stockholm den 26 maj 2020

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Niklas Wykman (M), Tony Haddou (V), David Lång (SD), Anna Vikström (S), Joar Forssell (L), Rebecka Le Moine (MP), Sultan Kayhan (S), Helena Vilhelmsson (C), Andreas Carlson (KD), Louise Meijer (M), Jessika Roswall (M), Magdalena Schröder (M), Azadeh Rojhan Gustafsson (S), Leif Nysmed (S), Katja Nyberg (SD) och Martin Kinnunen (SD).

Särskilda yttranden

1. Vårändringsbudget för 2020 (M)

Niklas Wykman (M), Louise Meijer (M), Jessika Roswall (M) och Magdalena Schröder (M) anför:

I mars 2018 riktade riksdagen ett tillkännagivande till regeringen om behovet av utvärdering av kemikalieskattens samhällsekonomiska effekter och andra effekter av skatten. Ännu har ingen utvärdering skett. Regeringen har den 28 november 2019 uppdragit åt Skatteverket och Kemikalieinspektionen att utvärdera kemikalieskattens effekter. Uppdraget ska redovisas senast den 1 oktober 2020, och om myndigheterna har förslag till ändringar ska dessa redovisas senast den 1 mars 2021.

Redan när förslaget på kemikalieskatt presenterades var remissinstanserna kritiska, bland annat för att skatten saknade vetenskaplig förankring, var ineffektiv som styrmedel och saknade miljönytta. Förslaget kritiserades också för att utländska e-handlare inte beskattades, vilket försvagade svenska företags konkurrenskraft och ledde till förlust av arbetstillfällen i Sverige. Därefter har nivån på kemikalieskatten höjts och i vårpropositionen presenterade regeringen ytterligare justeringar av skattens tillämpning – att även utländska aktörer kommer att omfattas av skatten.

Det är anmärkningsvärt att regeringen genomför dessa förändringar av skattens utformning utan att först hörsamma riksdagens uppdrag om utvärdering. Vi Moderater anser att kemikalieskatten inklusive dess kommande utvidgning bör utvärderas skyndsamt. Vi har dock i det här sammanhanget inget annat förslag än utskottsmajoriteten.

2. Vårändringsbudget för 2020 (V)

Tony Haddou (V) anför:

Regeringen lämnar normalt förslag till ändringsbudget till riksdagen två gånger per år. Ändringsbudgetarna innebär att regeringen lämnar förslag till ändringar i en redan beslutad budget och förslagen bör i normalfallet begränsas till att omfatta ändringar på grund av händelser som inte var kända när budgetpropositionen lades fram. I år är inget vanligt år och såväl ändringsbudgeten som de extra ändringsbudgetar som hittills har presenterats har präglats av utbrottet av covid-19. I allt väsentligt står Vänsterpartiet bakom de åtgärder som hittills har föreslagits med anledning av covid-19. När det gäller övriga delar i ändringsbudgeten så avstår Vänsterpartiet i sedvanlig ordning från att motionera, eftersom vi är i renodlad opposition och därmed inte kan ta ansvar för delar i en helhet som vi inte påverkat och som inte är vår politik. Jag står därför bakom utskottsmajoritetens yttrande.

3. Vårändringsbudget för 2020 (KD)

Andreas Carlson (KD) anför:

För närvarande pågår den största hälsokrisen i modern tid. Den hotar liv och hälsa på ett påtagligt sätt. Men krisen innebär också att samhället påverkas på ett genomgripande sätt av såväl hälsokrisen som den ekonomiska krisen i spåren av densamma: förutom de direkta konsekvenserna på hälsan påverkas livsbetingelserna när människor isoleras från nära och kära och oron växer när arbetsplatser stängs ned och konkurser och arbetslöshet ökar. Samtidigt tydliggörs vårt beroende av varandra och vår känsla av samhörighet ökar – och att vi behöver ta oss igenom krisen tillsammans.

Kristdemokraterna vill i det korta perspektivet arbeta för att livskraftiga företag inte går under i en temporär kris som företagen inte råder över och att anställningar som under normala omständigheter hade funnits ska få en möjlighet att finnas kvar. Vi föreslog därför ett kostnadsstöd för företag som tappat stora delar av sin omsättning. Det är bra att regeringen nu gått fram med ett sådant förslag. Kostnadsstödet är dock en kortsiktig åtgärd för att möta krisen här och nu. Kristdemokraterna skulle därför vilja se en sänkning av arbetsgivargifterna hela 2020 för branscher som drabbats särskilt hårt i krisens spår, exempelvis hotell- och restaurangbranschen. Vi vill också bygga ut korttidspermitteringssystemet så att permittering upp till 90 procent blir möjlig, att även visstidsanställda skyddas och att lönetaket i systemet höjs från 44 000 kronor till 50 000 kronor i månadslön så att fler yrkesgrupper omfattas fullt ut.

Civilsamhällets gemenskaper – föreningar, organisationer, trossamfund och sociala företag spelar en stor roll för vårt samhälle och i kristider blir detta särskilt tydligt. Då växer behoven av insatser och gemensamma krafter. För att även dessa organisationer ska klara krisen skulle Kristdemokraterna gärna vilja att gränsen för skattereduktion för gåvor höjs till 100 000 kronor under innevarande år. Mitt parti vill även att ett intäktsstöd införs för organisationer som snabbt tappat intäkter, ett kostnadsstöd införs för organisationer som fått extraordinärt ökade kostnader samt att vissa organisationer som tillhandahåller samtalsstöd får medel.

Vi har emellertid valt att inte lämna något eget förslag i ärendet och jag har därför inte något annat förslag än utskottsmajoriteten i yttrandet.

BILAGA 8

Civilutskottets yttrande 2019/20:CU4y

Vårändringsbudget för 2020

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett civilutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 2019/20:99 Vårändringsbudget för 2020 och eventuella motioner med anledning av propositionen i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Civilutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen som gäller ändrad ram för och anslag inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik och till de förslag inom utgiftsområde 24 Näringsliv som rör Statens Bostadsomvandling AB SBO.

Civilutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag i de berörda delarna.

I yttrandet finns ett särskilt yttrande (V).

Utskottets överväganden

Vårändringsbudget för 2020

Propositionen

I propositionen Vårändringsbudget för 2020 lämnar regeringen bl.a. förslag som gäller anslaget 2:3 Fastighetsmäklarinspektionen inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik och förslag inom utgiftsområde 24 Näringsliv som gäller Statens Bostadsomvandling AB SBO (SBO).

SBO är ett av staten helägt aktiebolag. SBO hör till området samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet (se prop. 2019/20:1 utg.omr. 18. s. 13).

Förslagen inom utgiftsområde 18

Regeringen föreslår att ramen för utgiftsområde 18 och anslaget 2:3 Fastighetsmäklarinspektionen ska ökas med 2 000 000 kronor (punkt 33 i denna del). Som skäl anför regeringen att nya regler för tillsyn över fastighetsmäklarföretag med anledning av EU:s regelverk om penningtvätt och finansiering av terrorism beräknas träda i kraft under 2021. För att Fastighetsmäklarinspektionen ska kunna förbereda sin verksamhet för införandet av dessa bör anslaget ökas med 2 000 000 kronor.

Förslagen inom utgiftsområde 24 som gäller SBO

Anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget besluta om kapitaltillskott på högst 300 000 000 kronor till SBO (punkt 24). En ökning av anslaget föreslås som bl.a. innefattar detta belopp (punkt 33 i denna del). Som skäl anför regeringen att SBO i sin verksamhet behöver ytterligare likviditet för att finansiera omvandlingen av förvärvade fastigheter, med en tydligare inriktning mot bl.a. behoven hos äldre i glesbygdskommuner och energieffektivisering av fastigheterna. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2020 besluta om kapitaltillskott på högst 300 000 000 kronor till SBO. Kapitaltillskottet innebär att anslaget behöver ökas med 300 000 000 kronor.

SBO:s uppdrag

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner att uppdraget för SBO ändras till att förvärva offentligt ägda och privatägda fastigheter, med främsta syfte att säkerställa bostäder för äldre på svaga bostadsmarknader (punkt 26). Som skäl anför regeringen att SBO har i uppdrag att äga och förvalta eller avveckla

bostadsföretag och fastigheter som övertas från kommuner och kommunala bostadsbolag. Verksamheten vid SBO bör avgränsas till att avse att främst säkerställa bostäder för äldre på svaga bostadsmarknader, eftersom det primära behovet av bostäder på svaga bostadsmarknader i dag avser centralt belägna lägenheter som är tillgänglighetsanpassade för äldre. Dessutom bör såväl offentlig- som privatägda fastigheter kunna förvärvas för att säkerställa den framtida bostadsförsörjningen för äldre i en kommun. Regeringen föreslår därför att SBO:s uppdrag ändras i enlighet med detta.

Motionen

En motion har väckts med anledning av propositionen – kommittémotion 2019/20:3606 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M). Motionen innehåller inte några yrkanden som berör utgiftsområde 18 eller förslagen inom utgiftsområde 24 som gäller SBO.

Utskottets ställningstagande

Civilutskottet anser att finansutskottet bör ställa sig bakom regeringens förslag om en ökning av ramen för utgiftsområde 18 och anslaget 2:3 Fastighetsmäklarinspektionen.

Utskottet ser positivt på förslagen i propositionen om att regeringen ska få ett bemyndigande att under 2020 besluta om kapitaltillskott på högst 300 000 000 kronor till SBO och att anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag inom utgiftsområde 24 därmed ska öka med motsvarande belopp. Utskottet ser också positivt på förslaget att SBO:s uppdrag ändras till att förvärva offentligt ägda och privatägda fastigheter, med främsta syfte att säkerställa bostäder för äldre på svaga bostadsmarknader.

Utskottet anser därmed att finansutskottet bör tillstyrka regeringens förslag i de berörda delarna.

Stockholm den 14 maj 2020

På civilutskottets vägnar

Larry Söder

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Larry Söder (KD), Ola Johansson (C), Jon Thorbjörnson (V), Malin Danielsson (L), Mats Green (M), Johan Hultberg (M), Lotta Olsson (M), Erik Ottoson (M), Anna Johansson (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Helene Hellmark Knutsson (S), Niklas Karlsson (S), Maria Gardfjell (MP), Adam Marttinen (SD), Michael Rubbestad (SD) och Tobias Andersson (SD).

Särskilt yttrande

Särskilt yttrande (V)

Jon Thorbjörnson (V) anför:

Jag välkomnar regeringens förslag när det gäller Statens Bostadsomvandling AB SBO (SBO). Jag anser att förslaget om ett kapitaltillskott är ett steg i rätt riktning. SBO har dock hemställt om 375 miljoner kronor för år 2020, dvs. 75 miljoner mer än vad regeringen nu avser att tillskjuta. Det kapitaltillskott som regeringen nu föreslår motsvarar inte SBO:s behov. SBO har ett viktigt uppdrag. Det är därför angeläget att SBO tillförs tillräckligt med medel för att kunna fortsätta med sin samhällsnyttiga verksamhet. Jag avser att återkomma i frågan i samband med höstens budgetbehandling.

BILAGA 9

Försvarsutskottets yttrande 2019/20:FöU8y

Vårändringsbudget för 2020

Till finansutskottet

Den 21 april beslutade finansutskottet att ge samtliga utskott tillfälle att yttra sig över Vårändringsbudget för 2020 (prop. 2019/20:99). I vårändringsbudgeten lämnar regeringen förslag inom utgiftsområde 6 som innebär ökat rörelsekapital för Försvarets materielverk (FMV), ett bemyndigande om att sälja ubåtar, höjning av två anslag och minskning av ett anslag. Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker samtliga förslag. Utskottet vill samtidigt påminna regeringen om att riksdagen fortsättningsvis bör få tydligare redovisningar av hur verksamhet påverkas av anslagsminskningar.

Utskottets överväganden

Propositionen

I vårändringsbudgeten för 2020 lämnar regeringen förslag som innebär ökat rörelsekapital för Försvarets materielverk (FMV), ett bemyndigande om att sälja ubåtar, höjning av två anslag och minskning av ett anslag.

Rörelsekapital för FMV

Regeringen föreslår att riksdagen lämnar ett bemyndigande till regeringen att för 2020 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose FMV:s behov av rörelsekapital som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 46 500 000 000 kronor.

Bemyndigande om försäljning av ubåtar

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om försäljning av två ubåtar av Södermanlandklass med syftet att ubåtarna ska ägas av Polen.

Anslaget 2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 381 471 000 kronor och regeringen föreslår att anslaget 2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal ökas med 15 000 000 kronor.

Ökning av anslaget 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och minskning av anslaget 2:4 Krisberedskap

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 458 330 000 kronor och regeringen föreslår att anslaget 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ökas med 5 000 000 kronor samt att anslaget 2:4 Krisberedskap minskas med 5 000 000 kronor för att finansiera den föreslagna ökningen.

Bakgrund

Rörelsekapital för FMV

Riksdagen har bemyndigat regeringen att under 2020 besluta om export av JAS 39 C/D genom upplåtelse eller överlåtelse av viss materiel, under förutsättning att exporten bidrar till den operativa tillgängligheten inom

stridsflygssystemet, att den i övrigt är i linje med det försvarspolitiska inriktningsbeslutet för 2016–2020 och att exporten under 2020 sker till förmån för den operativa tillgängligheten till JAS 39 C/D (prop. 2019/20:1, bet. 2019/20:FöU1, rskr. 2019/20:107). För att möjliggöra en eventuell export av JAS 39 C/D bedömer regeringen att krediten för att tillgodose FMV:s behov av rörelsekapital behöver ökas. Regeringen anför att exporten baseras på flygplan som byggts i produktionsbevarande syfte och att dessa inte ingår i Försvarsmaktens bestånd. Regeringen föreslår vidare att den nuvarande krediten om 26,5 miljarder kronor ökas med 20 miljarder kronor så att den inklusive tidigare utnyttjad kredit får uppgå till högst 46,5 miljarder kronor.

Bemyndigande om försäljning av ubåtar

Regeringen redovisar att den polska regeringen har begärt en offert på två svenska ubåtar av Södermanlandklass. Önskemålet rör ubåtarna Östergötland och Södermanland. Enligt regeringen kan den svenska staten komma att bli avtalspart vid försäljningen. Ett annat alternativ bedöms vara att staten säljer ubåtarna till industrin, som då istället blir avtalspart. I vårändringsbudgeten anförs att en försäljning skulle innebära ett strategiskt partnerskap med Polen inom undervattensområdet, vilket är säkerhetspolitiskt betydelsefullt för Östersjöregionen. Regeringen bedömer vidare att exporten skulle bidra till att behålla och utveckla Sveriges kompetens inom undervattensområdet.

Ubåten Östergötland togs ur operativ drift 2011. Ubåten Södermanland är planerad att vara i drift t.o.m. 2021. Regeringen bedömer att ett fortsatt vidmakthållande efter 2021 skulle förutsätta så omfattande åtgärder att det inte bedöms vara ett ändamålsenligt sätt att långsiktigt förstärka det svenska ubåtsvapnet. Enligt regeringen innebär inte försäljningen en tidigareläggning av avvecklingen av Södermanland ur krigsorganisationen. Av 8 kap. 6 § budgetlagen (2011:203) framgår att regeringen får besluta om överlåtelse av lös egendom om egendomen inte längre behövs för statens verksamhet eller blivit obrukbar eller om den inte anskaffats med statens medel. Försäljningen förutsätter att ubåtarna modifieras vilket enligt regeringen skulle kunna medföra ett ekonomiskt åtagande för staten. Bestämmelser om beställningsbemyndiganden finns i 6 kap. 1 och 2 §§ budgetlagen. Genom att lämna ett s.k. beställningsbemyndigande kan riksdagen åta sig att anvisa medel för de betalningar som måste göras när åtagandena infrias i framtiden. Budgetlagens bestämmelser om beställningsbemyndiganden syftar till att säkerställa att regeringen och dess myndigheter uppfyller regeringsformens krav på riksdagens medgivande innan regeringen ger staten ansvar för ekonomiska åtaganden som kräver framtida anslag.

Eftersom ubåten Södermanland ännu behövs för statens verksamhet bedömer regeringen att riksdagens godkännande krävs. I vårändringsbudgeten anförs att en försäljning ska genomföras affärsmässigt, vilket ska garantera att staten minst erhåller täckning för samtliga de kostnader som iståndsättande av ubåtar, utbildning av personal och annat stöd från svensk sida föranleder. Ett

bindande anbud och utförsel ur Sverige av försvarsmateriel som utgör krigsmateriel enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel kommer att kräva tillstånd av Inspektionen för strategiska produkter.

Försvarsministern informerade utskottet om den tänkta försäljningen vid utskottets sammanträde den 23 april 2020.

Anslaget 2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal

Anslaget används för att finansiera ersättning från staten till SOS Alarm Sverige AB enligt avtal. Regeringen anför att utbrottet av det nya coronaviruset medför ett kraftigt ökat antal samtal till informationsnumret 113 13 för stora olyckor och kriser. Krisinformationsnumret är en del av SOS Alarms samhällsuppdrag. För att finansiera bolagets ökade kostnader för bemanning som följer av den ökade belastningen på krisinformationsnumret föreslår regeringen att ersättningen till bolaget ökar. Anslaget bör därför ökas med 15 miljoner kronor.

Ersättningen till SOS Alarm Sverige AB ökades fr.o.m. budgetpropositionen för 2018 med 111 miljoner kronor för åren 2018–2020 i syfte att skapa förutsättningar för förbättrade svarstider och utveckling av verksamheten. I budgetpropositionen för 2019 föreslog regeringen att anslaget skulle beräknas inklusive mervärdesskatt fr.o.m. 2019. I budgetpropositionen för 2020 bedömde regeringen att det även efter 2020 finns ett behov av en viss fortsatt förstärkning av anslaget för att bolaget ska klara sitt uppdrag. Regeringen beräknar därför att anslaget bör öka med 70 miljoner kronor fr.o.m. 2021 jämfört med den tidigare beräknade anslagsnivån. Regeringen kommer vid behov att föreslå ytterligare justering av anslagsnivån i budgetpropositionen för 2021.

Ökning av anslaget 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och minskning av anslaget 2:4 Krisberedskap

Sedan riksdagens beslut om statens budget för 2020 (prop. 2019/20:1, bet. 2019/20:FöU1, rskr. 2019/20:107) har riksdagen efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:200) ökat anslaget med 75 miljoner kronor till 1 458 330 000 kronor. Regeringen redovisar att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) kommer att ges två uppdrag när det gäller etablering av ett utvecklat och säkert kommunikationssystem för aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar. MSB ska dels tillhandahålla tjänster för mobil datakommunikation till användare av det nuvarande systemet Rakel, dels analysera och lämna förslag på hur det samlade behovet av ett utvecklat och säkert system för både tal- och datakommunikation bäst kan tillgodoses. För att finansiera myndighetens kostnader för de tillkommande uppgifterna bör anslaget ökas med 5 miljoner kronor. Regeringen föreslår därför en minskning med motsvarande belopp av

anslaget 2:4 Krisberedskap för innevarande år. Regeringen anför att minskningen inte bedöms påverka den verksamhet som finansieras från anslaget. Även i vårändringsbudgeten för 2019 föreslog regeringen en minskning av anslaget, 2:4 då med 12,5 miljoner kronor för att finansiera en ökning av anslaget till Säkerhetspolisen (utgiftsområde 4). Regeringen anförde att minskningen inte bedömdes påverka den verksamhet som finansieras från anslaget. Utskottet tillstyrkte minskningen samtidigt som utskottet konstaterade att regeringen inte redovisade någon analys av hur en föreslagen minskning påverkar den anslagsfinansierade verksamheten. Utskottet utgick därför från att regeringens förbättringar av budgetarbetet skulle göra att riksdagen fortsättningsvis kommer att få tydligare redovisningar.

Gällande ordning

Regeringen förvaltar och förfogar enligt 9 kap. 8 § första stycket regeringsformen (RF) över statens tillgångar, om de inte avser riksdagens myndigheter eller i lag har avsatts till särskild förvaltning. Enligt andra stycket i den nämnda paragrafen får regeringen inte ta upp lån eller göra andra ekonomiska åtaganden för staten utan att riksdagen har medgett det.

Regeringen har enligt 8 kap. 6 § budgetlagen (2011:203) mandat att överlåta viss materiel. En förutsättning för en sådan överlåtelse är att materielen inte behövs för statens verksamhet, vilket regeringen bedömt vara fallet med ubåten Östergötland som togs ur operativ drift 2011.

I anslutning till beslutet om en ny budgetlag anförde regeringen att affärsmässiga villkor var en central princip som skulle tas in budgetlagen. I regeringens proposition Lag om statsbudgeten (prop. 1995/96:220) anfördes att affärsmässighet innebär att priset ska bli så fördelaktigt som möjligt och att försäljningar till underpris inte genomförs. Vidare framhölls att försäljningsärenden ska handläggas utan ovidkommande hänsyn (s. 56). Regeringen framhöll att en restriktiv bedömning är påkallad vid prövningen av om det finns särskilda skäl att frångå den centrala principen om affärsmässighet. I fråga om lös egendom bedömdes särskilda skäl finnas vid t.ex. försäljning av materiel till utvecklingsländer. Egendomens värde ska enligt förarbetena, tillmätas betydelse och avsteg från principen om affärsmässighet bör inte göras utan riksdagens godkännande vid försäljning av egendom som har ett betydande värde (s. 104).

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar att regeringen vidtar åtgärder för att med anledning av utbrottet av det nya coronaviruset ge SOS Alarm förbättrade förutsättningar att lösa sitt samhällsuppdrag. Utskottet lägger stor vikt vid att det ökade behovet av korrekt och relevant information genom ett kraftigt ökat antal samtal till krisinformationsnumret ska kunna hanteras. Utskottet föreslår

därför att finansutskottet tillstyrker den anslagsökning som regeringen föreslagit. Utskottet anser att finansutskottet även bör tillstyrka regeringens förslag om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose FMV:s behov av rörelsekapital som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 46 500 000 000 kronor.

Utskottet föreslår dessutom att finansutskottet tillstyrker regeringens föreslagna ökning av anslaget 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och förslaget att ökningen finansieras genom en minskning av anslaget 2:4 Krisberedskap. Samtidigt vill utskottet påminna om att regeringen återigen anfört att minskningen inte bedömdes påverka den verksamhet som finansieras från anslaget. Precis som i vårändringsbudgeten för 2019 redovisar regeringen ingen analys av hur en föreslagen minskning påverkar den anslagsfinansierade verksamheten. Liksom då utgår utskottet från att regeringens förbättringar av budgetarbetet gör att riksdagen fortsättningsvis kommer att få tydligare redovisningar av hur verksamhet påverkas av anslagsminskningar.

När det gäller bemyndigandet att besluta om försäljning av två ubåtar av Södermanlandklass med syftet att ubåtarna ska ägas av Polen skulle utskottet i likhet med regeringen välkomna ett strategiskt partnerskap inom undervattensområdet i Östersjöområdet. Regeringen anför att en försäljning ska genomföras affärsmässigt för att garantera att staten minst erhåller täckning för samtliga de kostnader som iståndsättande av ubåtar, utbildning av personal och annat stöd från svensk sida föranleder. Utskottet välkomnar både det krav på affärsmässighet som regeringen formulerat och att regeringen inte begärt ett godkännande av riksdagen för avsteg från principen om affärsmässighet vid försäljning av egendom som har ett betydande värde. Utskottet kan konstatera att regeringen får besluta om överlåtelse av lös egendom om egendomen inte längre behövs för statens verksamhet eller blivit obrukbar. Utskottet kan vidare konstatera att riksdagens medgivande krävs innan regeringen ger staten ansvar för ekonomiska åtaganden som kräver framtida anslag. Utskottet tycker det är positivt att försvarsminister Peter Hultqvist lämnat information till utskottet om den materiella förnyelsen inom undervattensområdet och utskottet förutsätter därför att information även kommer att lämnas om det ekonomiska utfallet av en försäljning av två ubåtar av Södermanlandklass. Med det som anförts ovan föreslår utskottet att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag att regeringen bemyndigas att besluta om försäljning av två ubåtar av Södermanlandklass med syftet att ubåtarna ska ägas av Polen.

Utskottet har inte något övrigt att anföra med anledning av 2020 års vårändringsbudget.

Stockholm den 14 maj 2020

På försvarsutskottets vägnar

Niklas Karlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Niklas Karlsson (S), Daniel Bäckström (C), Hanna Gunnarsson (V), Mats Green (M), Johan Hultberg (M), Lotta Olsson (M), Erik Ottoson (M), Malin Danielsson (L), Anna Johansson (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Helene Hellmark Knutsson (S), Maria Gardfjell (MP), Larry Söder (KD), Adam Marttinen (SD), Michael Rubbestad (SD) och Tobias Andersson (SD).

BILAGA 10

Socialutskottets yttrande 2019/20:SoU4y

Vårändringsbudget för 2020

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett socialutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen Vårändringsbudget för 2020 (prop. 2019/20:99) och de motioner som väckts i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Socialutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen som gäller ändrad ram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg och ändrade anslag inom utgiftsområdet (punkt 33 i denna del) samt till det föreslagna namnet på och användningen av anslaget 1:11 (punkt 14). Yttrandet omfattar även kommittémotion 2019/20:3606 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 3.

Socialutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker propositionen i de berörda delarna och avstyrker motionsyrkandet.

I yttrandet finns en avvikande mening (M) och tre särskilda yttranden (SD, V, KD).

Utskottets överväganden

Vårändringsbudget för 2020

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen att riksdagen godkänner en ändrad ram för utgiftsområde 9 och anvisar ändrade anslagsnivåer för sju anslag inom utgiftsområdet (punkt 33 i denna del). Regeringen föreslår att ramen för utgiftsområde 9 ökas med totalt 2 361 000 000 kronor 2020.

Regeringen förslår även att riksdagen godkänner det föreslagna namnet på och användningen av anslaget 1:11 Insatser för ökad tillgänglighet inom hälso- och sjukvården (punkt 14).

1:5 Bidrag för läkemedelsförmånerna

Regeringen föreslår i propositionen att anslaget 1:5 Bidrag för läkemedelsförmånerna ökas med 359 000 000 kronor. Som skäl för förslaget anges att kostnaderna för läkemedel inom förmånerna har ökat mer än vad regeringen tidigare har beräknat.

1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård

Regeringen föreslår i propositionen att anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård ökas med 1 910 000 000 kronor.

Anslaget används bl.a. för utgifter för insatser inom regeringens arbete med hälso- och sjukvård och folkhälsa. Anslaget får även användas för utgifter för extraordinära smittskyddsåtgärder som kan behöva vidtas i arbetet med utbrottet av coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 och för att ersätta kommuner för merkostnader inom omsorgen som uppstår i det arbetet (jfr prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:201).

Regeringen anför i propositionen att riksdagen sedan beslutet om statens budget för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 9, bet. 2019/20:SoU1, rskr. 2019/20:135) efter förslag i propositionerna Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:201) och Extra ändringsbudget för 2020 – Ytterligare åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:146, bet. 2019/20:FiU56, rskr. 2019/20:208) har ökat anslaget med totalt 2 511 000 000 kronor.

Vidare anför regeringen att det pågående utbrottet av det nya coronaviruset innebär merkostnader för hälso- och sjukvården och omsorgen till följd av bl.a. högre kostnader för vård- och omsorgspersonal, informationsinsatser, utökad bemanning av 1177 Vårdguiden, laboratorieanalyser, extra skyddsutrustning för personal samt diverse smittskyddsåtgärder. Kommunerna och regionerna befinner sig i ett ansträngt läge och regeringen bedömer därför att anslaget bör

ökas med ytterligare 2 000 000 000 kronor för att ersätta kostnader med anledning av coronaviruset.

För att finansiera ökningen av anslaget 2:2 Insatser för vaccinberedskap minskas anslaget med 32 000 000 kronor. Vidare minskas anslaget med 58 000 000 kronor för att bidra till finansieringen av ökningen av anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag inom utgiftsområde 24 Näringsliv.

Sammantaget bör anslaget därmed ökas med 1 910 000 000 kronor.

1:7 Sjukvård i internationella förhållanden

Regeringen föreslår i propositionen att anslaget 1:7 Sjukvård i internationella förhållanden ökas med 50 000 000 kronor. Som skäl anges bl.a. att utgifterna, framför allt för ersättning till andra länder för vård av pensionärer som är försäkrade för vårdförmåner i Sverige och som har valt att bosätta sig i ett annat EES-land, har ökat mer än vad regeringen tidigare har beräknat. De ersättningar som behöver betalas ut bedöms därför inte rymmas inom anvisade medel.

1:11 Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna

Regeringen föreslår i propositionen att anslaget 1:11 Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna ändrar anslagsnamn till Insatser för ökad tillgänglighet inom hälso- och sjukvården. Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till regionerna för att förbättra tillgängligheten i hälso- och sjukvården genom kortare köer och väntetider. Medel får även användas av regionerna för utgifter för att ställa om hälso- och sjukvården för att möta de ökade tillgänglighetsbehov som coronaviruset medför. Medel får också användas för bidrag till Sveriges Kommuner och Regioner och till myndigheter för att stödja och följa upp regionernas tillgänglighetsarbete.

Som skäl för förslaget anges att regionerna på grund av utbrottet av det nya coronaviruset i olika utsträckning har behövt ställa om hälso- och sjukvården för att kunna bemöta de ökade behov av akut- och intensivvård som sjukdomen covid-19 medför. Bland åtgärderna ingår bl.a. inställd elektiv vård och en utbyggnad av intensivvårdsplatser. Mot denna bakgrund anser regeringen att anslagets namn och ändamål bör utformas så att de medel som anslaget omfattar för resterande del av 2020 kan användas för tillgänglighetsinsatser anpassade till den rådande situationen.

2:2 Insatser för vaccinberedskap

Regeringen föreslår i propositionen att anslaget 2:2 Insatser för vaccinberedskap ökas med 32 000 000 kronor. Som skäl för förslaget anges bl.a. att regeringen har gett Folkhälsomyndigheten i uppdrag att säkerställa tillgång till vaccinbehandling för hela befolkningen vid en influensapandemi. Detta uppdrag har ingen koppling till det pågående utbrottet av det nya coronaviruset. Befolkningsökningen och ökade vaccinpriser bedöms medföra

att avtalskostnaderna blir högre än i det senaste avtalet, som nuvarande anslagsnivå är beräknat på.

4:6 Statens institutionsstyrelse

Regeringen föreslår i propositionen att anslaget 4:6 Statens institutionsstyrelse ökas med 250 000 000 kronor för att sänka kommunernas avgifter för placeringar vid särskilda ungdomshem enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, och för att stärka säkerheten vid Sis-institutioner. Ökningen finansieras genom att anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den redan beslutade och planerade verksamhet som finansieras från det anslaget.

8:1 Socialstyrelsen

Regeringen föreslår i propositionen att anslaget 8:1 Socialstyrelsen ökas med 10 000 000 kronor. Dessa medel bör enligt regeringen tillföras eftersom Socialstyrelsen med anledning av det pågående utbrottet av det nya coronaviruset har getts i uppdrag att inrätta en samordningsfunktion för att stödja regionerna i koordinationen av tillgängliga intensivvårdsplatser inom landet.

Motionen

I kommittémotion 2019/20:3606 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt bör analysera omfattningen av de extraordinära kostnader för sjukvård och äldreomsorg som kommuner och regioner har drabbats av med anledning av coronapandemin. Motionärerna anför bl.a. att de medel som regeringen har tillfört kommuner och regioner för att hantera extraordinära kostnader inom anslaget 1:6 inte är tillräckliga.

Utskottets ställningstagande

Det pågående utbrottet av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 innebär merkostnader för hälso- och sjukvården och omsorgen i Sveriges regioner och kommuner. Det gäller bl.a. ökade kostnader för vård- och omsorgspersonal, informationsinsatser, utökad bemanning av 1177 Vårdguiden, laboratorieanalyser, extra skyddsutrustning för personal samt diverse smittskyddsåtgärder. Genom ett riksdagsbeslut i april utvidgades ändamålet för anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård så att det även får användas för utgifter för extraordinära smittskyddsåtgärder som kan behöva vidtas i arbetet med utbrottet av coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 samt för att ersätta kommuner för merkostnader inom omsorgen som uppstår i det arbetet (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr.

2019/20:201). Utskottet ser mycket positivt på det utvidgade ändamålet och kan konstatera att anslaget sedan riksdagens beslut om statens budget för 2020 har ökats med sammanlagt 2 511 000 000 kronor. Utskottet delar regeringens bedömning i den nu aktuella propositionen att anslaget 1:6 bör ökas med ytterligare 1 910 000 000 kronor för att ersätta regionernas och kommunernas merkostnader med anledning av det pågående utbrottet av coronaviruset.

I kommittémotion 2019/20:3606 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt bör analysera omfattningen av de extraordinära kostnader för sjukvård och äldreomsorg som kommuner och regioner har drabbats av med anledning av coronapandemin. Utskottet noterar att regeringen, Centerpartiet och Liberalerna den 12 maj 2020 föreslog att kommuner och regioner ska tillföras ytterligare 2 000 000 000 kronor som kompensation för merkostnader kopplade till coronavirusets utbrott. Utskottet noterar att regeringen avser att noga följa utvecklingen och att den är beredd att vid behov skjuta till ytterligare medel till anslaget. Mot denna bakgrund anser utskottet att finansutskottet bör avstyrka motionsyrkandet.

Vidare ställer sig utskottet bakom de föreslagna ökningarna av anslagen 1:5 Bidrag för läkemedelsförmånerna, 1:7 Sjukvård i internationella förhållanden, 2:2 Insatser för vaccinberedskap, 4:6 Statens institutionsstyrelse och 8:1 Socialstyrelsen samt den föreslagna minskningen av anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.

Slutligen ställer sig utskottet bakom regeringens förslag att anslaget 1:11 Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna under 2020 tillfälligt ändrar namn till Insatser för ökad tillgänglighet inom hälso- och sjukvården samt att anslagsändamålet under 2020 tillfälligt ändras i enlighet med regeringens förslag.

Utskottet noterar även i detta sammanhang att regeringen, Centerpartiet och Liberalerna den 12 maj 2020 föreslog att 2 200 000 000 kronor ska tillföras för att genomföra ett äldreomsorgslyft, att Socialstyrelsen ska få ett tillskott på 97 000 000 kronor 2020 och att Folkhälsomyndigheten ska få ett tillskott på 28 000 000 kronor 2020. Utskottet ser positivt på dessa satsningar.

Sammantaget anser socialutskottet att regeringens förslag i propositionen är väl avvägda. Socialutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker proposition 2019/20:99 Vårändringsbudget för 2020 i berörda delar och avstyrker motion 2019/20:3606 (M) yrkande 3.

Stockholm den 14 maj 2020

På socialutskottets vägnar

Acko Ankarberg Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Acko Ankarberg Johansson (KD), Johan Hultberg (M), Sofia Nilsson (C), Lorena Delgado Varas (V), Mats Green (M), Erik Ottoson (M), Maria Nilsson (L), Anna Johansson (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Helene Hellmark Knutsson (S), Niklas Karlsson (S), Adam Marttinen (SD), Michael Rubbestad (SD), Tobias Andersson (SD), Maria Gardfjell (MP) och Camilla Brodin (KD).

Avvikande mening

Vårändringsbudget för 2020 (M)

Johan Hultberg (M), Mats Green (M) och Erik Ottoson (M) anför:

Enligt vår bedömning kommer det att krävas ytterligare 5 miljarder kronor för att täcka kommuners och regioners merkostnader med anledning av det pågående utbrottet av det nya coronaviruset. Om inte mer resurser tillförs finns det enligt vår mening en stor risk för att kommuner och regioner behöver minska kostnaderna inom andra verksamheter.

Vi anser därför att regeringen skyndsamt bör analysera omfattningen av de extraordinära kostnader för sjukvård och äldreomsorg som kommuner och regioner drabbas av med anledning av coronapandemin.

Enligt vår mening bör finansutskottet tillstyrka kommittémotion 2019/20:3606 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 3.

Särskilda yttranden

1. Vårändringsbudget för 2020 (SD)

Adam Marttinen (SD), Michael Rubbestad (SD) och Tobias Andersson (SD) anför:

År 2020 har hittills dominerats av en världsomspännande coronapandemi som med full kraft har slagit mot det svenska samhället. Regeringen har under våren 2020 lagt fram flera ändringsbudgetar och Sverigedemokraterna har ställt sig bakom samtliga åtgärder. Vi vill dock i detta sammanhang hänvisa till de förslag till åtgärder under pågående kris som förs fram i partimotion 2019/20:3603 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD), vilken kommer att behandlas i betänkande 2019/20:FiU20 Riktlinjer för den ekonomiska politiken. Vi anser bl.a. att högkostnadsskyddet inom tandvården bör utökas så att patienter inte drabbas ekonomiskt på grund av att de inte hinner bli färdigbehandlade.

2. Vårändringsbudget för 2020 (V)

Lorena Delgado Varas (V) anför:

Regeringen lämnar normalt förslag till ändringsbudget till riksdagen två gånger per år. Ändringsbudgetarna innebär att regeringen lämnar förslag till ändringar i en redan beslutad budget och förslagen bör i normalfallet begränsas till att omfatta ändringar på grund av händelser som inte var kända när budgetpropositionen lades fram. I år är inget vanligt år och såväl ändringsbudgeten som de extra ändringsbudgetar som hittills har presenterats har präglats av utbrottet av covid-19. I allt väsentligt står Vänsterpartiet bakom de åtgärder som hittills har föreslagits med anledning av covid-19. Vad det gäller övriga delar i ändringsbudgeten avstår Vänsterpartiet i sedvanlig ordning från att motionera – detta eftersom vi är i renodlad opposition och därmed inte kan ta ansvar för delar i en helhet som vi inte påverkat och som inte är vår politik. Vänsterpartiet saknar ett tydligt jämlikhetsspår i regeringens ändringsbudget och tydligare fokus på personalsatsningar inom äldreomsorgen samt hälso- och sjukvården.

3. Vårändringsbudget för 2020 (KD)

Acko Ankarberg Johansson (KD) och Camilla Brodin (KD) anför:

För närvarande pågår den största hälsokrisen i modern tid. Svensk sjukvård och äldreomsorg upplever de mest kritiska månaderna någonsin. Politikens uppgift är nu att ge allt det stöd som sjukvården och äldreomsorgen behöver för att klara den medicinska aspekten av krisen. I partimotion 2019/20:3604 av Ebba Busch m.fl. (KD), vilken kommer att behandlas i betänkande 2019/20:FiU20 Riktlinjer för den ekonomiska politiken, framför

Kristdemokraterna bl.a. en rad åtgärder för att förbättra personalvillkoren och avlasta personalen inom sjukvården och äldreomsorgen under den pågående krisen. Vi saknar detta i regeringens ändringsbudget.

BILAGA 11

Arbetsmarknadsutskottets yttrande 2019/20:AU5y

Vårändringsbudget för 2020

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett arbetsmarknadsutskottet möjlighet att yttra sig över Vårändringsbudget för 2020 (prop. 2019/20:99) samt de eventuella motioner som väckts med anledning av propositionen, i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Utskottet konstaterar att en följdmotion väckts med anledning av propositionen. Utskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen som gäller ändrade utgiftsramar och ramanslag för 2020 inom utgiftsområdena 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering och 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker att riksdagen för budgetåret 2020 beslutar om ändringar inom utgiftsområdena 13 och 14 i enlighet med vad som föreslås i propositionen.

I yttrandet finns en avvikande mening (M) och tre särskilda yttranden (SD, V, KD).

Utskottets överväganden

Propositionen

Regeringen anger inledningsvis att sedan riksdagen fattade beslut om statens budget för 2020 har förutsättningarna för den ekonomiska politiken förändrats på ett genomgripande sätt. Spridningen av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 har inneburit en global kris, med stora konsekvenser för människors liv och hälsa. Samtidigt har virusutbrottet fått mycket stora effekter på ekonomin i Sverige och internationellt.

Regeringen pekar på att den redan i fem propositioner lämnat förslag till ändringar i budgeten för 2020 för att mildra effekterna av virusutbrottet och minska virusets spridning. I propositionen Vårändringsbudget för 2020 (prop. 2019/20:99) lämnas förslag om ytterligare åtgärder som regeringen anser vara nödvändiga för att mildra utbrottets effekter för Sverige och svensk ekonomi.

För utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering föreslår regeringen att ramen ska vara 10 120 663 000 kronor för 2020, vilket innebär en ökning med 5 000 000 kronor jämfört med vad som tidigare beslutats av riksdagen (tabell 1.1 i propositionen).

Regeringen anför att Jämställdhetsmyndigheten under 2018 och 2019 haft i uppdrag att stödja universitet och högskolor i deras arbete med jämställdhetsintegrering. Regeringen anser att stödet bör fortsätta även under 2020 och föreslår därför att anslaget till myndigheten ökas med 5 000 000 kronor.

För utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv föreslår regeringen att ramen ska vara 92 901 487 000 kronor för 2020, vilket innebär en ökning med 10 722 500 000 kronor jämfört med vad som tidigare beslutats av riksdagen (tabell 1.1 i propositionen).

När det gäller Arbetsförmedlingen påminner regeringen om att myndigheten fått i uppdrag att säkerställa, och vid behov återställa, en ändamålsenlig lokal närvaro på ett antal orter. Vidare anger regeringen att utbrottet av det nya coronaviruset påverkar arbetsmarknaden och bl.a. innebär en ökad arbetslöshet. För att Arbetsförmedlingen ska kunna hantera detta och säkerställa en likvärdig service i hela landet föreslår regeringen att anslaget för myndighetens förvaltningskostnader ökas med 330 000 000 kronor.

När det gäller utgifter för arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd hänvisar regeringen till att riksdagen tidigare under våren beslutat om ökade medel för att finansiera tillfälliga ändringar i arbetslöshetsförsäkringen samt tillfälligt höjda tak för den inkomstrelaterade arbetslöshetsersättningen och för grundbeloppet i arbetslöshetsförsäkringen. Regeringen gör bedömningen att antalet arbetslösa blir betydligt högre än tidigare beräkningar, främst på grund av de effekter som spridningen av det nya coronaviruset har på arbetsmarknaden, vilket innebär ökade utgifter för detta ändamål. Dessutom innebär ett utnyttjande av anslagskrediten för arbetslöshetsersättning att resursutrymmet för innevarande år har minskat. Regeringen ser också ett

behov av ett tillfälligt bidrag till arbetslöshetskassorna för att undvika långa handläggningstider.

Vidare anför regeringen att den ökande arbetslösheten innebär fler deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar, vilket ökar utgifterna för aktivitetsstöd och utvecklingsersättning.

Sammantaget innebär regeringens förslag att anslaget till bidrag för arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd ökas med 7 542 000 000 kronor.

Det nya coronavirusets effekter i form av ökad arbetslöshet leder även regeringen till bedömningen att omfattningen av de arbetsmarknadspolitiska insatserna bör öka, bl.a. för att fler ska kunna delta i insatser som leder till arbete. Regeringen pekar särskilt på arbetsmarknadsutbildning, extratjänster samt stöd- och matchningstjänster. Regeringen anser även att kommunernas möjligheter att skapa sommarjobb för ungdomar bör stärkas. Sammantaget tillförs anslaget för kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser 1 164 000 000 kronor.

Regeringen gör också bedömningen att antalet konkurser och rekonstruktioner kommer att öka. Regeringen föreslår därför att anslaget för bidrag till lönegarantiersättning ökas med 1 629 000 000 kronor.

När det gäller övriga ändringar inom utgiftsområde 14 anför regeringen att utvecklingen på arbetsmarknaden motiverar att förlänga den maximala tiden med rätt till stöd för nystartsjobb för de som redan har nystartsjobb. Regeringen gör vidare bedömningen att en försvagad svensk kronkurs innebär behov av ökade medel för medlemsavgiften till Internationella arbetsorganisationen (ILO). Finansieringen görs delvis genom minskade anslag för Arbetsmiljöverket, Arbetsdomstolen och Myndigheten för arbetsmiljökunskap. Minskningarna bedöms dock inte påverka den verksamhet som finansieras från dessa anslag.

För att verksamheten vid Medlingsinstitutet ska kunna bedrivas på en oförändrad nivå föreslås slutligen ökade medel till myndigheten på grund av en icke avsedd minskning i budgetpropositionen för 2020.

Motionen

Moderaterna anser i kommittémotion 2019/20:3606 av Elisabeth Svantesson m.fl. att det behövs ett strategibyte för att rädda jobben. Krispolitiken bör fokusera på hur svenska företag kan övervintra för att sedan, när ekonomin öppnas upp, lägga kraft på att lösa de strukturella problem Sverige har. Moderaterna vill gå längre än regeringen och anser att regeringen snarast bör utvärdera det begränsade tillskottet till korttidsarbete (yrkande 1). Enligt Moderaterna är det inom flera branscher svårt att permittera på deltid, och partiet vill därför att stödet till korttidsarbete utvidgas till att också gälla heltidspermitteringar.

I motionen har Moderaterna också förslag om att regeringen senast den 31 maj 2020 ska utvärdera kommunernas och regionernas behov av resurser med anledning av den ökade belastningen på sjukvård och omsorg samt minskade

intäkter med anledning av coronapandemin (yrkande 2) och att regeringen skyndsamt bör analysera omfattningen av de extraordinära kostnader för sjukvård och äldreomsorg som kommuner och regioner har drabbats av med anledning av coronapandemin (yrkande 3).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har ofta framhållit vikten av en aktiv arbetsmarknadspolitik, bl.a. för att motverka att personer stängs ute från arbetsmarknaden och för att hålla sysselsättningen uppe vid en ekonomisk avmattning. I och med den pågående coronakrisen blir den aktiva arbetsmarknadspolitiken särskilt viktig för att bättre möta en utveckling där fler bedöms bli arbetslösa. Under de senaste veckorna har regeringen och samarbetspartierna, med brett stöd i riksdagen, vidtagit åtgärder som saknar motstycke i Sveriges moderna historia, bl.a. för att rädda normalt sett starka företag som riskerar att gå under i den pågående krisen. Men trots dessa insatser vet vi att det inte går att rädda alla jobb i alla företag. Därför behövs det också åtgärder för att stärka tryggheten för dem som nu blir av med jobbet eller redan har blivit det.

Här spelar Arbetsförmedlingen givetvis en viktig roll, och utskottet anser att i dessa tider måste fokus för myndigheten vara situationen här och nu och på att möjliggöra att alla individer som skrivs in hos myndigheten får det stöd de behöver. Utskottet delar därmed regeringens bedömning att Arbetsförmedlingen behöver ytterligare medel för att kunna hantera ett ökande antal arbetslösa och säkerställa en likvärdig service i hela landet. Utskottet vill i sammanhanget påminna om att Arbetsförmedlingen fått i uppdrag att säkerställa, och vid behov återställa, en ändamålsenlig lokal närvaro på ett antal orter.

Som en följd av den pågående pandemin med ökande arbetslöshet behöver också omfattningen av de arbetsmarknadspolitiska insatserna öka. Det gäller bl.a. arbetsmarknadsutbildning, extratjänster samt stöd- och matchningstjänster. Utskottet stöder också förslaget om att förlänga den maximala tiden med rätt till stöd för nystartsjobb för de som redan har nystartsjobb. Liksom regeringen anser utskottet även att kommunernas möjligheter att skapa sommarjobb för ungdomar behöver stärkas.

Den ökande arbetslösheten ställer också krav på att arbetslöshetsförsäkringen anpassas. Utskottet anser att de tillfälliga ändringarna i arbetslöshetsförsäkringen som regeringen tidigare föreslagit och riksdagen beslutat om, bl.a. lättnader i medlems- och arbetsvillkor samt tillfälligt höjd inkomstrelaterad ersättning och höjt grundbelopp, är rimliga och väl avvägda. I och med att antalet arbetslösa förväntas öka ytterligare anser utskottet att anslaget för detta ändamål behöver ökas. Den ökade arbetslösheten innebär även fler deltagare i de arbetsmarknadspolitiska insatserna, vilket motiverar ökade anslag för utgifter för aktivitetsstöd.

Avslutningsvis vill utskottet inskärpa att coronapandemin är ett allvarligt hot mot människors liv och hälsa. I spåren följer allvarliga ekonomiska

konsekvenser. I oroliga tider som dessa krävs det aktiva åtgärder för att rädda jobben och företagen samt för att hantera en stigande arbetslöshet.

Därmed anser utskottet att regeringens förslag i propositionen i de delar de berör utskottets beredningsområde bör tillstyrkas.

Stockholm den 14 maj 2020

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Anna Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anna Johansson (S), Gulan Avci (L), Mats Green (M), Martin Ådahl (C), Malin Danielsson (L), Ciczie Weidby (V), Johan Hultberg (M), Lotta Olsson (M), Caroline Helmersson Olsson (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Helene Hellmark Knutsson (S), Niklas Karlsson (S), Maria Gardfjell (MP), Larry Söder (KD), Adam Marttinen (SD), Michael Rubbestad (SD) och Tobias Andersson (SD).

Avvikande mening

Vårändringsbudget för 2020 (M)

Mats Green (M), Johan Hultberg (M) och Lotta Olsson (M) anför:

De politiska beslut som fattas våren 2020 kommer att prägla hela det svenska 20-talet, och det gäller bl.a. om och hur vi lyckas rädda jobben från effekterna av virusutbrottet. Ju fler jobb vi kan rädda nu, desto snabbare blir ekonomins återhämtning. Moderaterna anser att krispolitiken bör fokusera på att se till att svenska företag kan övervintra för att sedan, när ekonomin öppnas upp, lägga kraft på att lösa de strukturella problem Sverige har. Om vi inte tillsammans gör tillräckligt nu, riskerar Sverige att få massarbetslöshet och gå in en djup och långvarig recession senare.

Som utskottet påpekar har regeringen, med brett stöd i riksdagen, under de senaste veckorna vidtagit ett antal åtgärder, bl.a. för att rädda normalt sett starka företag som riskerar att gå under i den pågående krisen. I stora delar står vi också bakom de insatser regeringen presenterar i Vårändringsbudget för 2020. I ett antal frågor vill vi dock gå längre än regeringen, och vi vill se ett strategibyte, bl.a. när det gäller möjlighet till heltidspermittering. Syftet med stödet för korttidsarbete, även kallat korttidspermittering, är att företag som drabbas av en extern oförutsedd kris, som exempelvis coronapandemin, ska ha ekonomiska möjligheter att behålla sin personal och kunna växla upp snabbt igen när läget förbättras.

Med nuvarande regler är det möjligt att få stöd utifrån olika nivåer för arbetstidsminskning. Inom flera branscher är det dock svårt att permittera på deltid, och det behövs därför ett system som tillåter att viss personal permitteras i större utsträckning, medan annan personal kan jobba vidare. Det är nu centralt att så många som möjligt behåller sina anställningar och sin förankring på arbetsmarknaden. Moderaterna vill därför att stödet till korttidsarbete utvidgas till att också gälla heltidspermitteringar, där staten står för 75 procent av kostnaden. Arbetsgivare och arbetstagare delar på resterande del av kostnaden. Det innebär att stödet blir mer flexibelt och kan anpassas efter fler arbetsgivares behov. Vi anser därför att regeringen snarast bör utvärdera det begränsade tillskottet till korttidsarbete.

Därmed anser vi att motion 2019/20:3606 yrkande 1 bör tillstyrkas.

Vidare anser vi att finansutskottet bör tillstyrka förslagen om att regeringen senast den 31 maj 2020 ska utvärdera kommunernas och regionernas behov av resurser med anledning av den ökade belastningen på sjukvård och omsorg samt minskade intäkter med anledning av coronapandemin (yrkande 2) och om att regeringen skyndsamt bör analysera omfattningen av de extraordinära

kostnader för sjukvård och äldreomsorg som kommuner och regioner har drabbats av med anledning av coronapandemin (yrkande 3).

Särskilda yttranden

1. Särskilt yttrande (SD)

Adam Marttinen (SD), Michael Rubbestad (SD) och Tobias Andersson (SD) anför:

Det är väl känt att Sverigedemokraterna under lång tid haft invändningar mot den politik som förts på i första hand integrationsområdet. Men även när det gäller arbetsmarknadspolitiken finns det mycket som vi skulle vilja göra annorlunda. Och de problem som Sverigedemokraterna har påtalat försvinner givetvis inte i och med den pågående krisen, snarare förvärras konsekvenserna av en dysfunktionell migrations- och integrationspolitik, segregation, utanförskap och långtidsarbetslöshet. På grund av det svåra ekonomiska läge som råder i pandemins spår har dock Sverigedemokraterna valt att inte väcka någon motion med anledning av regeringens förslag till ändrad budget för innevarande år. Vi hänvisar här till Sverigedemokraternas ställningstagande i finansutskottets beredning av Vårändringsbudget för 2020.

Vi vill också hänvisa till partimotion 2019/20:3603 av Jimmie Åkesson m.fl. med anledning av 2020 års ekonomiska vårproposition där Sverigedemokraterna lägger fram sin politik för att framöver möta krisen. Vi har bl.a. förslag om slopad arbetsgivar- och egenavgift och om en förstärkning av systemet med korttidspermittering. I övrigt när det gäller arbetsmarknadsutskottets ansvarsområden kommer vi att återkomma i andra sammanhang, närmast i samband med höstens behandling av budgetpropositionen för 2021.

2. Särskilt yttrande (V)

Ciczie Weidby (V) anför:

Jag står i huvudsak bakom de insatser regeringen presenterar i Vårändringsbudget för 2020. Om något har jag invändningar mot vad som saknas, och det gäller även tidigare åtgärder som föreslagits med anledning av den pågående coronakrisen. Överlag efterfrågar Vänsterpartiet ett mer balanserat svar på den ekonomiska krisen. Företagen har fått stora omfattande stöd och mer förväntas komma, samtidigt som sjukvården, äldreomsorgen och Arbetsförmedlingen går på knäna på grund av otillräckliga resurser.

I partimotion 2019/20:3605 av Jonas Sjöstedt m.fl. med anledning av 2020 års ekonomiska vårproposition lägger Vänsterpartiet fram sin politik för att framöver möta krisen och redovisar vad som behöver göras utöver det som regeringen har gjort. I övrigt när det gäller arbetsmarknadsutskottets ansvarsområden – bl.a. måste stora ansträngningar göras inom arbetsmarknadspolitiken – kommer jag att återkomma i andra sammanhang, närmast i samband med höstens behandling av budgetpropositionen för 2021.

3. Särskilt yttrande (KD)

Larry Söder (KD) anför:

Som utskottet påpekar har regeringen, med brett stöd i riksdagen, under de senaste veckorna vidtagit ett antal åtgärder, bl.a. för att rädda normalt sett starka företag som riskerar att gå under i den pågående krisen. I stora delar står Kristdemokraterna också bakom de insatser regeringen presenterar i Vårändringsbudget för 2020. I ett antal frågor vill Kristdemokraterna dock gå längre än regeringen, det gäller bl.a. korttidspermitteringssystemet som vi vill bygga ut så att permittering upp till 90 procent blir möjlig, att även visstidsanställda skyddas och att lönetaket i systemet höjs från 44 000 kronor till 50 000 kronor i månadslön så att fler yrkesgrupper omfattas fullt ut. Kristdemokraterna vill också se sänkta arbetsgivaravgifter för vissa branscher och ett stödpaket för det civila samhällets organisationer.

I partimotion av 2019/20:3604 av Ebba Busch m.fl. med anledning av 2020 års ekonomiska vårproposition lägger Kristdemokraterna fram sin politik för att ta Sverige igenom krisen och föreslår vad som behöver göras utöver det som regeringen har gjort. I övrigt när det gäller arbetsmarknadsutskottets ansvarsområden kommer jag att återkomma i andra sammanhang, närmast i samband med höstens behandling av budgetpropositionen för 2021.

Tryck: Elanders Sverige AB, Vällingby 2020